

Genç İletişimciler Yarışması'nda Genç Açı Ekibi Birinci Oldu

Kocaeli Üniversitesi Haber Ajansı (KOÜHA) öğrencilerinden Uygur Çağan Ulsan ve Nafia Tuğçe Okur, Dr. Öğr. Üyesi M. Selahattin Okuroğlu danışmanlığında Genç Açı gazetesi için hazırladıkları "Köy Değil Kırsal Mahalle: İneğinizi Satmak Zorundasınız!" haberiyle Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Aydın Doğan Vakfı'nın düzenlediği 34. Genç İletişimciler Yarışması'nda yazılı haber ve haber araştırma kategorisinde birincilik ödülüne layık görüldü. Ödül töreni, Aydın Doğan Vakfı ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin organizasyonu ile gerçekleştirilen etkinliğe İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İdil Sayımer, Dr. Öğr. Üyesi M. Selahattin Okuroğlu ve öğrenciler katıldı. [Sayfa 2'de →](#)

İletişim Festivali Coşkuyla Gerçekleşti

Kocaeli Üniversitesi (KOÜ) İletişim Fakültesi'nin, geleceğin iletişim profesyonellerini yetiştirme vizyonuyla düzenlediği İletişim Festivali'nin ilk günü büyük neşe ile başladı. Öğrencilerin mesleki gelişimine katkı, profesyonel gelişimine odaklanan etkinlik, iki gün boyunca İletişim Fakültesi'nde devam etti. [Sayfa 6'de →](#)

KOÜ Kurumsal Kalitesini Tescilledi

Kocaeli Üniversitesi (KOÜ) Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından en üst sınır olan beş yıl süreyle Kurumsal Tam Akreditasyon onayı aldı. Üniversite Kalite Birim Yöneticisi Prof. Dr. Adalet Zeren sürece ilişkin detayları KOÜHA ile paylaştı. [Sayfa 7'de →](#)

16 Yıllık Hasret Bitti: Kocaelispor Yeniden Süper Lig'de

Süper Lig hasretiyle geçen 16 yıl, deprem felaketi, küme düşüşler, transfer yasakları ve zor günlerle dolu bir yolculuk... Kocaelispor tüm bu zorluklara rağmen ayakta kaldı ve sonunda yeniden

Süper Lig'e döndü. Şampiyonluğun mimarlarından Kulüp Başkanı Recep Durul, bu tarihi başarının perde arkasını Genç Açı'ya anlattı.

[Sayfa 3'da →](#)

MARMARAKAF Kocaeli Üniversitesi Ev Sahipliğinde Gerçekleştirildi

Marmara Kariyer Fuarı (MARMARAKAF 2025), 28-29 Nisan tarihlerinde Kocaeli Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlendi. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi koordinasyonunda yürütülen Fuar, Marmara Bölgesi'nde yer alan 14 üniversitenin paydaşlığında gerçekleştirildi. [Sayfa 5'de →](#)

Sokakta ya da Sığınmış: Türkiye'de Evsizlik Gerçeği

İzmit, Kuruçeşme semtinde yer alan Barınma ve Konaklama Merkezi uzaktan bir okul binasını andırıyor. Bu binada, 100 yıl önce genç Cumhuriyetin sanayileşme hayalleriyle yükselmiş bir kentten, geçmişe ve günümüze dair ibret verici dersler dinleyebilirsiniz. Yine de burası, bahçesinde neşeye koşan çocukları görebileceğiniz bir okul değil. Zira, evsizlerin evi olan bu bina, ümit dolu başlangıçların değil, uzun yaşamların ve acıklı sonların mekânı. [Sayfa 12'de →](#)

Yol Kavgası: Taksiciler ve MartıTAG Sürücülerindeki Gerilim Derinleşiyor

Sarı taksiciler ve alternatif ulaşım platformları arasındaki gerilim giderek artıyor. İstanbul, İzmir ve özellikle Ankara'nın Sincan ilçesinde, kimi taksi sürücülerinin MartıTAG şoförlerine yönelik gerçekleştirdiği saldırılar, durumun ciddiyetini açıkça gözler önüne serdi. [Sayfa 28'de →](#)

Genç İletişimciler Yarışması'nda Genç Açık Ekibi Birinci Oldu

Kocaeli Üniversitesi Haber Ajansı (KOÜHA) öğrencilerinden Uygur Çağan Uluşan ve Nafia Tuğçe Okur, Dr. Öğr. Üyesi M. Selahattin Okuroğlu danışmanlığında Genç Açık gazetesi için hazırladıkları “Köy Değil Kırsal Mahalle: İneğinizi Satmak Zorundasınız!” haberiyle Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Aydın Doğan Vakfı’nın düzenlediği 34. Genç İletişimciler Yarışması’nda yazılı haber ve haber araştırma kategorisinde birincilik ödülüne layık görüldü. Ödül töreni, Aydın Doğan Vakfı ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti’nin organizasyonu ile gerçekleştirilen etkinliğe İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İdil Sayımer, Dr. Öğr. Üyesi M. Selahattin Okuroğlu ve öğrenciler katıldı.

Elifnur Çalışkan & Rumeysa Yavuz

Dr. Öğr. Üyesi M. Selahattin Okuroğlu, Uygur Çağan Uluşan ve Nafia Tuğçe Okur ile başarılarının arkasındaki sürecin detaylarını, yarışmaya hazırlık aşamalarını, bu süreçte karşılaştıkları zorlukları, yaşadıkları deneyimleri ve yarışmalara katılmak isteyen diğer öğrencilere yönelik önerilerini gerçekleştirdiğimiz söyleşide konuştu.

Haberin çıkış noktası neydi? Bu konuyu seçmenizin özel bir sebebi var mıydı?

Dr. Öğr. Üyesi M. Selahattin Okuroğlu: Bu konu aslında yıllardır gündemde olan bir mesele. İlk olarak 2013-2014 yıllarında Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nda “Mücvir Alan” adı altında bir kavram ortaya çıkmıştı. Mücvir Alan bölgesinin tanımı değiştirilerek belediyenin yetki sahası merkez ilçe kapsamına kadar genişletildi. Bunun sonucunda köy tüzel kişiliği ortadan kaldırıldı. Bu kararın iki önemli sonucu olduğunu düşünüyorum: Birincisi, köyler şehirlerin etkisi altına giriyor ve bu da betonlaşmayla gerçekleşiyor. Bu süreç tarım yapmayı imkânsız hale getirdi. İkincisi ise, yeni yerleşimciler tarımdan şikâyet etmeye, “İnekler koku yapıyor” demeye başladılar. Köyler savunmasız hale geldi, köylüye ve tarıma büyük zarar verildi. Belediye, inek beslediği için köylülere ceza kesti. Bunu ilk kez 2014 yılında Milas Ören’de gördüm. Eskişehir’de de benzer şikâyetler duydum. Ancak bu konu, nedense basında gündeme getirilmedi. Bu da bizim için ayrı bir sorundu. Anladık ki, Türkiye’de gazetecilik artık masa başında yapılıyor. Çok az insan sahaya inip de haberi araştırıyor. Öğrencilerimin de sürekli, “Hocam, burası cennet gibi yeşillikti. Şimdi her taraf beton oldu. Ne oluyor?” diye şikâyetle geldiğini fark ettim. Bunun üzerine biz de Kabaoğlu Mahallesi bölgesini araştırmaya başladık.

Daha önce gördüklerimizden çok daha kötü bir durumun burada yaşandığını fark ettik. Açıkçası, bu kadar kötü olduğunu tahmin etmemiştik. Öğrencilerle birlikte gittik. Öğrenciler orada yaşayanlara durumu sordular ve ne olduğunu öğrenmeye çalıştılar. Ben de onlara yardımcı oldum ve buradan bir haberimiz çıktı. Yani, bu haber, otobüsle okula gidip gelen öğrencilerin kendi hikâyelerinden ve gözlemlerinden yola çıkarak oluşturuldu. Böylece, anaakım medyanın ihmal ettiği bir haberi gündeme getirmiş olduk.

Yarışmaya katılma süreciniz nasıl gelişti?

Uygur Ç. Uluşan: Haberi hazırlarken aslında yarışma için bir hazırlık yapmamıştık. Hocamız Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Selahattin Okuroğlu, haberi yarışmaya göndermek istediğini söyledi. Başta yarışmayı kazanma konusunda pek umudum yoktu; çünkü haberi yalnızca okulumuzun haber ajansının gazetesine özel haber olarak hazırlamıştık.

N. Tuğçe Okur: Genç Açık Gazetesi için özel haber hazırlıyorduk. Hocamızın danışmanlığında bu haber hazırlamıştık. Sonra hocamız bu haber ödül alabilir dedi. Biz de heyecanlı başvuru yaptık.

Haberi hazırlarken karşılaştığınız en büyük zorluk ne oldu? Kaynaklara ulaşma veya röportaj yapma süreçleri nasıldı?

U.U.: Aslında zor bir süreç olacağını düşünüyordum ama hocamızın yardımıyla kaynaklara ulaşmakta büyük zorluk yaşamadık. Bizi, haberi yapacağımız köye kendi arabasıyla götürdü. İlk gidişimizde çektiğimiz fotoğraflar istediğimiz kadar iyi olmadı. Bu yüzden tekrar gitmek zorunda kaldık. İkinci kez gittiğimizde ise içimize sinen fotoğrafları yakalayabilmiştik.

T.O.: Haber hazırlarken çok büyük bir zorluk yaşamadık açıkçası. Belki haberin edit süreci biraz zorlayıcı olmuş olabilir. Habere konu olan köy kampüsümüze zaten çok yakındı. Hocamız aracılığıyla orada mağdur olmuş bir aile ile tanıştık. Zaten onlar da bize diğer mağdurlara ulaşmamız konusunda yardımcı oldular. Gerçekten çok tatlı insanlardı ve bize çok yardımcı oldular. Bir de yaşadıkları mağduriyetlerden dolayı çok dertliler ve seslerini duyurmak istiyorlardı. Bu sebeple sorularımızı çok açık bir şekilde cevapladılar. Açıkçası bu kadar rahat bir süreç geçireceğimizi düşünmemiştim. Ama insanlar dertli olunca anlatacak çok şeyleri oluyor. Bizleri kendi hayatlarının bir gününe dahil ettiler ve habere aktaracağımız bilgileri rahatlıkla toplayabildik.

Başarı haberini aldığınızda ilk tepkiniz ne oldu? Bu süreçte sizi en çok motive eden şey neydi?

U.U.: Beni en çok motive eden şey birincilikti. Kazananlar üçüncü sıradan geriye doğru açıklanıyordu. İkinci ismin duyurulmasından sonra zaten birinci olacağımızı anlamıştık. O an gerçekten çok sevinmiştik. T.O.: Finale kaldığımızı öğrendiğimde şehir dışındaydım. Telefonuma gelen maili okudum an bu kadar büyük bir şey olacağını idrak edemedim. Hemen Uygur’a ulaştım. Ondan sonra merakla tören gününü bekleme süreci başladı. Kaçın-

cı olduğumuzu bilmediğimizden, heyecanlı ve tedirgin bir süreç oldu benim için ama birincilik bekliyorduk ve beklediğimiz de oldu. Bu süreçte beni en çok motive eden şey bu okula geldiğimden beri ne yapmak istediğimi biliyor olmamdı. Hayatınızın her anında size inanmayan insanlar olmuştur. Herkes gibi benim hayatımda da var. Onları yanıltmak, ailemi gururlandırmak ve kendimi kendime ispat etmek en büyük motivasyon kaynağım.

Yarışmaya katılmadan önce kazanacağınızı düşünüyor muydunuz? Ödül almak bakış açınızı değiştirdi mi?

U.U.: Yarışmaya katılmadan önce zaten kazanacağımızdan emindim. Ufak bir endişem vardı o da heyecandan kaynaklı diye düşünüyorum. Ödülü aldığımızda sınıf atmış gibi olduk diyebilirim.

T.O.: Daha önce de belirttiğim gibi biz yarışmaya katılırken ödülü garantilemiştik. Açıkçası birincilik hedefimizdi ama tabii ki o güne kadar bunu bilemediğimizden biraz tedirgin olduk. Ödül almak bakış açımızı büyük ölçüde değiştirmedik çünkü bakış açım en başından beri aynıydı. Ama şunu söyleyebilirim ki ödülü aldığım an doğru yolda ilerlediğimi anladım. Bana asıl katkısı, artık daha cesaretlim ve bu tarz büyük adımları daha rahat atmaya hazırım. Sonuçta bunu bir kere yaptıysam bu ve benzeri şeyleri

de yapabilirim. Kendime hep dediğim bir söz var, “Sonuçta dünyada birileri bir şeyleri yapıyor. Ben niye yapamayayım”. Her zaman böyle düşünmek bana bazı adımları atmamda büyük destek sağlıyor.

Genç gazetecilere ve iletişimcilere haber yazımı konusunda tavsiyeleriniz neler olurdu?

Dr. Öğr. Üyesi Okuroğlu: Yapılamayan haberi yapın. Haber, Türkiye’de aslında gözünüzün önündedir. Türkiye, çok ciddi bir haber tarlasıdır. Nefes aldığınız, adım attığınız her yerde aslında haber vardır. Her köşe başında insan hikâyeleriyle karşılaşabilirsiniz. İnsanlarla konuşmaktan ve onlara soru sormaktan çekinmeyin. Mesele, ben Kabaoğlu’daki haberi alırken, onlardan süt alma bahanesiyle gittim. Ve fark ettim ki, sadece gazeteci olarak değil, insan olarak da o insanlarla dost olmanız önemli. Onların savunmasını yapmak, avukatlıklarını üstlenmekten de çekinmeyin. Çünkü gazetecilik, toplumun avukatlığıdır. Onları sadece birer obje olarak görmeyin, ancak taraf-sızlığınızı da korumaya çalışın. Bütün tarafları dinleyin. İnsanlarla konuşun, onlarla yakınlık kurun ve hikâyelerini dinleyin. Günümüzde gazeteciliğin geldiği nokta bu. Sıradan haberler yapmak yerine, hikâyeleri yakalayın. Ortada olan ama söylenmeyen haberlerin üzerine gidin. Her zaman, her yerde söylenemeyen bir şeyler vardır.

16 Yıllık Hasret Bitti Kocaelispor Yeniden Süper Lig'de

Süper Lig hasretiyle geçen 16 yıl, deprem felaketi, küme düşüşler, transfer yasakları ve zor günlerle dolu bir yolculuk... Kocaelispor tüm bu zorluklara rağmen ayakta kaldı ve sonunda yeniden Süper Lig'e döndü. Şampiyonluğun mimarlarından Kulüp Başkanı Recep Durul, bu tarihi başarının perde arkasını Genç Aç'ya anlattı.

Hilal Güllük ✍️

Kocaelispor, 16 yıl önce veda ettiği Süper Lig'e bu sezon yeniden "merhaba" dedi. Yıllar içinde deprem felaketleri, ekonomik sıkıntılar ve küme düşmenin getirdiği zorluklarla mücadele eden kulüp, zaman zaman kapanmanın eşiğine kadar geldi. Transfer yasaklarıyla boğuştuğu dönemlerde bile sahada mücadeleden vazgeçmedi. Tüm bu zorlu süreçte kulübün en büyük gücü, yeşil-siyah sevdalıları taraftarlar oldu. Takım Bölgesel Amatör Lig'e kadar girelse de Kocaelisporlular deplasmanda da kendi sahasında da tribünleri boş bırakmadı. Bu sadakat, kulübün yeniden ayağa kalkmasında belirleyici rol oynadı. Yıllar süren mücadele, kararlılık ve yeniden yapılanma süreci sonunda Kocaelispor küllerinden doğdu. 2024-2025 sezonunda elde edilen bu şampiyonluk, sadece sportif bir başarı değil, aynı zamanda bir şehir için yeniden ayağa kalkışın simgesi oldu. Kocaelispor'un bu tarihi yükselişini ve gelecek hedeflerini şampiyonluğun mimarlarından Kulüp Başkanı Recep Durul'dan dinleyelim.

SEVDANIN LİĞİ OLMAZ

16 yıl aradan sonra gelen bu şampiyonluğu siz nasıl tanımlarsınız?

Biz 16 yıllık bir özlemden bahsediyoruz. Bu açıdan bizim için çok şey ifade ediyor. Kocaelispor kariyerimde 2 defa ağladım. Birinde takım küme düşmüştü, diğerinde de yıllar sonra şampiyon oldu. Kocaelispor'u umut ve sevinç kaynağı olarak tanımlayabilirim. Kocaelispor, şehrin bir markası ve değeridir. Dolayısıyla takım lig atladığında şehir de lig atlamış oluyor. Bu takım küme de düştü, depremler de yaşadı. O dönem futbol takımları teker teker ligden çekilirken biz mücadelemize devam ettik. Profesyonel ekibimiz ve futbolcularımıza depremde vatandaşlarımıza çok yardımcı oldular. Kocaelispor bu şehrin umut kaynağıdır. İşin özü, bizim için hangi ligde oynadığımızın bir önemi yok, sevdanın da ligi olmaz. 3 ana başlıkta bu şampiyonluğu tanımlarsak; şehrimizin kalbi, umut kaynağı ve birlikte yükeleceğimiz kaldıraç olan Kocaelispor'un başarı hikayesi diyebiliriz.

Kocaelispor en dipten zirveye uzanan bir hikâye yazdı. Yaşanan zor yılların ardından bu takımı ayağa kaldırmanın sorumluluğundan bahsedermisiniz?

Amatöre düşerken yönetim farklıydı. Her gelen yönetimin katkıda bulunduğunu düşünüyorum. Ben yönetimde 4 yıldır görev alıyorum. Başarısızlıklar yüzünden taraftar ve şehir Kocaelispor'a küsmüştü. O dönem yeni doğan çocuklar takım tutarken 4 büyükleri tercih ediyordu. Kocaelispor bu şehrin markası ve değeridir. Şehir olarak takıma destek olmamız gerektiğini düşünüyorum. Bizim de bu değer sorumluluklarını yerine getirmemiz gerekiyor. Biz bu takımı hak ettiği yere getirdik. Şampiyonluğu tüm taraftarımızla birlikte kutladık. Her daim de takımı ileriye doğru taşıyacağız.

Kocaelispor yönetim serüveninizde unutamadığınız bir an var mı?

Ben başkan olmadan önce başkanvekiliydim. İlk maçımızda rakibimiz Göztepe'ydı. O dönem play-off mücadelesi veriyorduk. Hoca ve futbolcularımız gitmişti. Maçı santraforsuz oynuyorduk. Mücadelede 2-0 gerideydik. Geriden gelerek son 5 dakika içerisinde penaltı atışlarından 3 gol bulduk. Maç dramatik bir senaryoyla başlayıp mutluluğa dönmüştü. O gün o maç benim için diriliş hikâyesi olmuştu. Aslında o enerjiden ortaya çıkan bir başarıyı konuşuyoruz.

TRİBÜNLER TAKIMIN RUHUNU YANSITIYOR

Şampiyonluk başarısını getiren temel unsurlar nelerdir? Teknik ekip, oyuncular ve taraftarlar açısından değerlendirir misiniz?

Öncelikle kulübün başkanının futbolu ve dinamiklerini iyi bilmesi gerekiyor ve multidisipliner bir yapıya sahip olması ge-

reliyor. Bu bağlamda yönetim yapısı ve yönetim anlayışı çok önemli hususlardan. Siz yönetici olarak iyi bir gözlemci olmalısınız. Gözlem ve beraberinde araştırmak, size nasıl bir yol izleyeceğinizi gösteriyor. Takım oluştururken nasıl sporcu istediğinizi belirlemeniz gerekiyor. Hedef şampiyonluk ise, istikrarlı, takımı şampiyon yapabilecek azimde futbolcular tercih edilmeli. Hoca da aynı şekilde seçilmelidir. Erken kampa girmeyi çok değerli buluyorum. Çünkü uyum, ahenk ve kaynaşma o süreçte erken oluşmuş oluyor. Biz lige hazır başladık. Seri galibiyetler elde ettik ve ilk yarıyı da lider tamamladık. Lig devam ederken bir hoca değişikliğine gittik. İsmet (Taşdemir) Hoca yeni bir kan oldu. Hoca, 2 sene Bodrumspor'u finale taşıdı, yani başarı içgüdüsüne sahip birini tercih ettim. Futbolu bilmeyen bir liderin, hangi kriterle hoca getireceğine karar vermesi zor. Başarının önemli etkenlerinden biri de tabii ki taraftar grubumuz. Hodri Meydan, Türkiye'nin en büyük taraftar gruplarından bir tanesi. Taraftar, takımın enerji kaynağıdır. Sahada sadece tribünleri doldurmuyorlar, futbolcularımızı da ateşliyorlar. Taraftar kulübün yapı taşıdır ve futbola da lezzet katar. Onlarla birlikte deplasmanlarda çok cefa çekerek nice maçlar kazandık. Biz onlara sahip olduğumuz için çok şanslıyız. İnşallah hep birlikte daha güzel başarılar elde ederiz.

ŞAMPİYONLUĞU EVİMDE GÖZYAŞLARIYLA KUTLADIM

Bize şampiyonluk atmosferini anlatır mısınız?

Bizim maçlarımızdan önce Erzurumspor ve Karagümrük takımlarının maçları vardı. Bu iki takım puan kaybettiğinde, biz Erzurumspor maçına çıkmadan şampiyonluğumuzu ilan edecektik. Bu ihtimallerden birisiydi. Ve biz maça çıkmadan bu ihtimal gerçekleşti. Kader maçı Boluspor demıştim. Boluspor, Karagümrük takımını yendi. O kadar güzel birbirini bağlayan kader maçları oldu ki... Tabii bu senaryo olmasa yine de şampiyon olacaktık. Ama bizim için akıldardan silinmeyecek bir anı olarak kaldı. Maçı da evimde seyrediyordum. Uzatmaların ardından maç bitti. Ben başladım ağlamaya, mutluluk gözyaşları. Hüngür hüngür ağlıyorum. Telefonlarım susmamaya başladı. Tabii tarifsiz duygular yaşıyoruz. Ve şehrin kalbi dediğimiz takımımızın Süper Lig'e çıkmasının sevincini paylaşıyoruz. Ertesi gün meydanlarda taraftarlarımızla büyük kutlamalar yaptık. Ve gördüğümüz gibi şehirde de zafer sarhoşluğu ve büyük bir kenetlenme oluştu.

Recep Durul

HER BASAMAKTA BAŞARI

Kocaelispor genlerinde Avrupa olan bir takım. Ligde kalmanın yanı sıra Avrupa hayallerinizden bahsedermisiniz?

Aslında Kocaeli taraftarının, Kocaeli camiasının genlerinde hep başarı içgüdüğü var. Yani bu başarı içgüdüğü, onları sürekli zirvede görmek istemelerinin sebeplerinden bir tanesi. Bazı şehirlerde, bazı taraftar gruplarında bunlar hep var. Çünkü bu, sahip olunan başarıların tetiklemeyle oluyor. Aslında başarı şöyle bir şey: Bence sürecin bir parçası. Başarıya giden yol, süreç basamaklarından geçiyor. Yani siz bir yolculuğa çıkıyorsunuz, o aşamada basamakları çıkıyorsunuz ve orada başarı geliyor. Biz şu anda Süper Lig basamağındayız. Süper Lig basamağında yine süreç devam ediyor. Şu hedef, bu hedef yerine biz süreci en doğru şekilde götürmek istiyoruz. Süper Lig'de de biz basamaktan aşağı inmek değil, sürekli çıkmanın çabası içinde olacağız. Dolayısıyla geriye bakmıyoruz. Burada da ligi iyi bir noktada bitirmek, şampiyon olmak ve beraberinde Avrupa kupalarına katılmak istiyoruz. Tabii ki Avrupa kupalarında da kupa alma hedeflerimiz de var bunun içerisinde. Ondan sonrası, sürdürülebilir bir başarıyı oluşturuyor. Bu süreçler içerisinde bunların hepsi var. Sadece bir hedef beklentimiz yok, bir hedef içerisinde yolculuğumuz yok. Süreç içerisinde adım adım Kocaelispor'u ileriye taşımak için gayret göstereceğiz.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KOCAELİSPOR'UN YENİ HEDEFİ

Finansal olarak kulübü sürdürülebilir hale getirmek adına yürütülecek projeler nelerdir?

Evet, finansal sürdürülebilirlik derken, aslında çevresel bir sürdürülebilirlikten bahsediyoruz. Ama bu çerçevede içerisinde finans da var. Önce güçlü gelir kaynaklarını oluşturmak gerekiyor. Kulübün sürdürülebilir bir hale gelmesi açısından sadece finans değil, yönetim anlayışı da sürdürülebilir olmalı. Futbolcu seçimi, hoca seçimi de sürdürülebilir olabilir. Taraftarlarımızla uyum ve ahenk içinde olmak da bir sürdürülebilirliği gerektiriyor. Dolayısıyla bunların hepsi bu paketin içerisinde oluşan şeyler. Tabii Süper Lig'deyken farklı, Birinci Lig'deyken farklı. Birinci Lig'deyken siz marka değerinizi 10 seviyelerinde tutuyor-

sanız, Süper Lig'e çıktığınızda bu 80-90 seviyelerine çıkıyor, çok yükseliyor. Oradaki gelir kaynaklarınız da o oranda artacak tabii ki. Bu oranlamayı Süper Lig belirliyor. Sponsorlarımızla daha güçlü görüşmeler yapacağız, daha çok gelir sağlayacağız. Bu da bizim ilk aşamada temel kaldırımcımız olacak. Bunun yanında fiziki tesislerin yapılması, Kocaelispor'a gelir getirecek işletmelerin kurulması, gerektiğinde belki daha ileride delegelerin iradesiyle genel kurulda şirketleşme olabilir. Şirketleşme olduğunda yeni bir iktisat kapısı açılıyor. İktisadi ve gelir getirici çalışmalar yapılabilir. Bu yüzden yeni yeni ayağa kalkın, bir diriliş hikâyesi yazan bir camianın bir anda sürdürülebilir bir yapıya kavuşması mümkün değil. Bunun kısa, orta ve uzun vadede hedefler dahilinde yapılması gerekiyor. Bu sürecin içinde bunlar da var. Bu yüzden amacımız, kulübü geldiği noktadan çok daha ileriye taşımak. Bu da kararlılıkta ve sürdürülebilirlikte

olacaktır. Hem finansal hem idari hem de diğer anlamlarda Kocaelispor'u sürdürülebilir hale getirmek için çalışacağız.

KOCAELİSPOR'UN GELECEĞİ ALTYAPIDA

Altyapı ve genç oyuncularla ilgili planlarınız var mı? Kocaelispor bünyesinden çıkacak başarılı altyapılı futbolcuları göreceğümüz ilerde?

Şu an zaten Kocaelispor'un bir altyapı akademisi var. Orada 11 grupta, 11 yaş grubunda futbolcularımız yetişiyorlar. Uluslararası tecrübeye ve lisansa sahip, yol deneyimi olan hocalarımız nezaretinde çalışıyorlar. Zaten U-19 takımımız şampiyon oldu. U-14 takımımız da şu an Türkiye Şampiyonası'nda ilk sekizde yer alıyor. Şu an şampiyona devam ediyor. Dolayısıyla altyapıdan A takıma çıkacak oyuncularımız var mı? Tabii ki olacak. Orası bir üretim

fabrikası. Bir camianın altyapısı yoksa, o camianın sportif sürdürülebilirliği olması imkânsız. Hem size gelir kaynakları konusunda destek sağlıyor hem de buradaki takımda oynamasa bile başka şehirlerde Kocaelispor'u temsil eden bir oyuncu olarak var oluyor. Hem şehirde para kazandırıyor hem de temsil noktasını üstleniyor. Buradan inşallah hem A takıma hem de milli takımlara göndereceğimiz futbolcularımız yetişecek. Biz bunu çok istiyoruz. Çünkü bir camianın geleceği altyapıdadır. İnşallah altyapıda da güçlü bir şekilde geliyoruz. Yakın zamanda Türk futboluna kazandıracığımız isimler çıkacak.

SÜPER LİG'E ADIM ADIM HAZIRLIK

Şampiyonluk sonrası hedefleriniz nelerdir?

Tırmanmaya devam edeceğiz. Önce Süper Lig'de iyi bir kadro oluşturacağız. Mücadeleci, rekabetçi bir kadrodan bahsediyoruz Taraftarların da mutlu olabileceği, camiamıza yakışan düzeyli bir takım oluşturacağız. Ve aşama aşama hedeflerimize süreç içerisinde ulaşarak devam edeceğiz. Ben bir taahhütte bulunmak istemiyorum. Önümüzdeki hedefleri tamamlamadan bir sonraki hedefi önümüze koymayız. Süreç içerisinde adım adım başarılar ilereyeceğiz. Süper Lig'deki iklim, birinci lig iklimi gibi değil. Orada daha çok koşan, basan, mücadeleye dayalı, atletik performansa dayalı, mental performansa dayalı, karakteri iyi olan ve istikrarlı olan oyunculardan oluşan bir kadro kurmalıyız. Beraberinde Süper Lig'de pes etmeyen, sürekli kazanmak için koşan bir takımla ilerleme hedefimizi gerçekleştirmiş olacağız.

MARMARAKAF Kocaeli Üniversitesi Ev Sahipliğinde Gerçekleştirildi

Marmara Kariyer Fuarı (MARMARAKAF 2025), 28-29 Nisan tarihlerinde Kocaeli Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlendi. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi koordinasyonunda yürütülen Fuar, Marmara Bölgesi'nde yer alan 14 üniversitenin paydaşlığında gerçekleştirildi.

**Elifnur Çalışkan &
Gizem Çelik**

Marmara Kariyer Fuarı (MARMARAKAF 2025), 28-29 Nisan tarihlerinde Kocaeli Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlendi. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi koordinasyonunda yürütülen Fuar, Marmara Bölgesi'nde yer alan 14 üniversitenin paydaşlığında gerçekleştirildi. Kocaeli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nuh Zafer Cantürk başkanlığında, paydaş üniversitelerin rektörleri, rektör yardımcıları ve kariyer merkezi müdürlerinin katılımıyla etkinlik öncesinde çevrimiçi bir hazırlık toplantısı yapıldı. Toplantıda fuarın organizasyon süreci değerlendirildi, iş birliği imkânları görüşüldü ve yürütülecek faaliyetlerin planlaması gerçekleştirildi.

ÖĞRENCİLER İŞ DÜNYASIYLA BULUŞTU

MARMARAKAF 2025 kapsamında, kamu kurumları, özel

sektör kuruluşları, meslek odaları ve sivil toplum örgütleri tarafından stantlar açıldı. Üniversite öğrencileri ve mezunlar, firma temsilcileriyle doğrudan görüşmeler yaparak iş ve staj başvurularında bulunma imkânı elde etti. Fuarda çeşitli alanlarda düzenlenen seminerler, atölye çalışmaları ve kariyer söyleşileri ile katılımcılara mesleki ve kişisel gelişim olanakları da sunuldu. Marmara Bölgesi'ndeki üniversitelerin öğrencileri ve mezunlarını iş dünyasıyla buluşturmayı hedefleyen etkinlik süresince özgeçmiş hazırlama, mülakat teknikleri ve kariyer planlaması gibi konularda bilgilendirici içerikler paylaşıldı.

ÜNLÜ İSİMLER ÖĞRENCİLERLE BİR ARAYA GELDİ

Fuara, alanında tanınmış isimler de katıldı. Tarihçi ve akademisyen Prof. Dr. İlber Ortaylı, oyuncu Gürkan Uy-

gun, Türkiye'nin ilk astronotu Alper Gezeravcı ve oyuncu Demirhan Demircioğlu etkinlik kapsamında gerçekleştirilen özel oturumlarda öğrencilerle bir araya geldi. Katılımcılar, bu isimlerin yanı sıra alanında önemli pek çok isimden eğitim, kariyer ve kişisel gelişim konularında deneyimlerini dinleme fırsatı buldu.

Her yıl farklı illerde düzenlenen MARMARAKAF, üniversite öğrencileri ile kamu ve özel sektör temsilcileri arasında köprü kurarak istihdam ve kariyer planlamasına katkı sunmayı amaçlıyor.

İlber Ortaylı

Alper Gezeravcı

Gürkan Uygun

Demirhan Demircioğlu

İletişim Festivali Coşkuyla Gerçekleşti

Kocaeli Üniversitesi (KOÜ) İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen İletişim Festivali, öğrencilere iletişim sektörünün dinamik yapısını yakından tanıma ve alanında uzman isimlerle buluşma imkânı sundu. İki gün süren festival boyunca söyleşilerden atölyelere, sosyal etkinliklerden deneyim paylaşımlarına kadar birçok etkinlik gerçekleştirildi. Festival, katılımcıların hem mesleki bilgi birikimlerini artırmalarına hem de yaratıcılıklarını geliştirmelerine olanak sağladı.

Uygar Çağan Ulusan

Türkiye Sigorta Birliği ve Kürşat Çakıroğlu İnşaat sponsorluğunda gerçekleştirilen, bu yıl üçüncüsü düzenlenen İletişim Festivali; öğrencilerin sektördeki uzman isimlerle bir araya gelerek bilgi ve deneyim kazanmalarını, yaratıcılıklarını geliştirmelerini ve mesleki yetkinliklerini artırmalarını hedefledi. Sektörün önde gelen isimleriyle doğrudan etkileşim kurma, güncel trendleri takip etme ve kariyer planlarını şekillendirme fırsatı sunan festival; yalnızca bilgi aktarımıyla sınırlı kalmayarak, yaratıcı atölye çalışmaları ve sosyal-kültürel etkinliklerle öğrencilerin çok yönlü gelişimlerine katkı sağladı.

FESTİVALİN İLK GÜNÜ ÖĞRENCİLERİN YOĞUN KATILIMIYLA TAMAMLANDI

Festivalin ilk günü, Prof. Dr. Neslihan Kaya tarafından fuaye alanında açılan “Temel Tasarım Sergisi” ile başladı. Ardından, Ruh Sağlığını Geliştirme Derneği Başkanı Prof. Dr. Bülent Coşkun ve KOÜ Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. İrem Damla Çimen’in katılımıyla “Gelin Tartışalım: Dijital Çağda Gençlik ve Psikolojik Dayanıklılık Nedir, Ne Değildir?” başlıklı söyleşi gerçekleştirildi. Söyleşide Doç. Dr. Çimen, dijital çağla birlikte siber zorbalığın yaygınlaştığını ve bunun en çok dedikodu, hakaret ve utandırıcı mesajlarla ortaya çıktığını vurguladı. Günün devamında, OMG! İletişim Ajansı Kurucu Ortağı Elmas Nida Baykal Alkan ve Halkla İlişkiler Başkanı Nigar Kalyoncu tarafından düzenlenen söyleşide öğrenciler, halkla ilişkiler sektörünün dinamiklerini yakından tanıma şansı yakaladı. Aynı zamanda festival alanında düzenlenen EBİS (Enerji Bisikleti) Yarışma Etkinliği ise katılımcılara eğlenceli anlar yaşattı. Festivalin ilerleyen saatlerinde Türk reklamcılığının önde gelen isimlerinden Ali Taran, öğrencilerle bir araya gelerek reklamcılık alanındaki deneyimlerini ve dikkat çeken projelerini paylaştı. Taran, rek-

lamcılıkta yaratıcı düşünce yapısının önemine dikkat çekti. Kocaeli Üniversitesi Haber Ajansı (KOÜHA) tarafından organize edilen “Dijital Okuryazarlık ve Doğrulama Teknikleri” başlıklı atölye, bağımsız gazeteci Ezgi Toprak’ın katılımıyla gerçekleştirildi. Toprak, dijital çağda bilgiye ulaşma, doğrulama ve bilgi düzensizliğiyle mücadele yöntemlerini kapsamlı şekilde ele aldı. Atölyenin ardından Arş. Gör. Kıymet Kaya yürütücülüğünde gerçekleştirilen “Mono

Baskı Atölyesi” ile katılımcılar, özgün baskı tekniklerini deneyimleme fırsatı buldu. Atölyede öğrenciler hem yaratıcı süreçlere dâhil oldu hem de kendi tasarımlarını uygulamalı olarak üretme imkânı elde etti. Festivalin sponsorlarından Türkiye Sigorta Birliği Kurumsal İletişim Bölüm Yöneticisi Yakup Sayar ve Kurumsal İletişim Kıdemli Uzmanı Gülçin Çavdarıcı da “Kurumsalda İletişim” söyleşisinde sektör deneyimlerini öğrencilerle paylaştı.

İLETİŞİM FESTİVALİ ÇEŞİTLİ ATÖLYE VE SÖYLEŞİLERLE SONA ERDİ

Festivalin ikinci günü, Arş. Gör. Kıymet Kaya koordinatörlüğünde Git Atölye’de açılan “Ekslibris Tasarımı Sergisi” ile başladı. Öğrenciler tarafından hazırlanan sergi yoğun ilgi gördü. Ardından, KOÜ İletişim Fakültesi Kısa Film Yarışması Film Gösterimi ve Ödül Töreni gerçekleştirildi. Katılımcılar hem kısa filmleri

izleme fırsatı buldu hem de yarışma heyecanına ortak oldu. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı’ndan Kimyager Enes Dandan, “İzmit Körfezi Dip Çamuru Temizliği ve Sıfır Atık Yönetim Sistemi” bilgilendirme stantlarında öğrencilerle bir araya gelerek çevre, deniz ve kıyı yönetimi ile iklim değişikliği konularında bilgiler verdi. Dandan, dip çamuru ayırma sürecini uygulamalı olarak da anlattı. Festivalin ikinci gününde ayrıca, Habitat Derneği Sürdürülebilirlik Programı Proje Yöneticisi Ersin Kopuz tarafından “Türkiye’de Sivil Toplum ve Kalkınma: Gönüllülük, Katılım ve Dijital Medya” başlıklı seminer düzenlendi. Kopuz, gençlerin karşılaştığı toplumsal zorluklar, gönüllülük faaliyetleri ve dijital medyanın dönüştürücü gücüne dair değerlendirmelerde bulundu. Liv Hospital Basın İlişkileri Sorumlusu Ertan Kılıç da “Sağlık İletişiminde Basın İlişkilerinin Rolü” başlıklı sunumuyla sağlık sektöründeki etkili iletişim stratejilerini ve basınla ilişkilerin önemini anlattı.

Günün ilerleyen saatlerinde ise, akademisyen ve belgesel film yapımcıları Prof. Dr. Özden Cankaya ve Dr. Öğr. Üyesi Cem Hakverdi tarafından hazırlanan “Biz Radyoyu Çok Sevdik” belgeselinin gösterimi ve söyleşi gerçekleştirildi. Prof. Dr. Cankaya, belgeselin lisans ve doktora öğrencilerinin katkılarıyla hazırlandığını vurguladı.

Seymen Koleji Drama Öğretmeni Ayça Kılavuzlu tarafından yürütülen “Yaratıcı Drama Atölyesi”nde katılımcılar, doğaçlama, rol oynama ve grup çalışmalarıyla yaratıcılıklarını ortaya koyma fırsatı buldu. Nokta TV ve Nokta Gazetesi Ortağı Ahmet Akçaalan ise “Yerel Basının Sorunları ve İnternet Gazeteciliği” başlıklı söyleşide gazetecilik mesleğindeki deneyimlerini paylaşarak, yerel basının karşılaştığı yapısal sorunlara dair önemli değerlendirmelerde bulundu. Festivalin sonunda İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İdil Sayımer, gönüllü öğrencilere teşekkür belgelerini takdim etti. Törenin ardından öğrenciler, fuaye alanında düzenlenen etkinliklerle eğlenerek festivalin coşkusunu doyasıya yaşadı.

KOÜ Kurumsal Kalitesini Tescilledi

Kocaeli Üniversitesi (KOÜ) Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından en üst sınır olan beş yıl süreyle Kurumsal Tam Akreditasyon onayı aldı. Üniversite Kalite Birim Yöneticisi Prof. Dr. Adalet Zeren sürece ilişkin detayları KOÜHA ile paylaştı.

Nazan Genez ✎

Yüksek Öğretim Kurumlarının kalite güvence sürecini değerlendiren YÖKAK, Kocaeli Üniversitesi'ni Kurumsal Tam Akreditasyon ile ödüllendirdi. Prof. Dr. Zeren, akreditasyon süreci boyunca yapılan çalışmalar hakkındaki bilgilerini aktardı. Akreditasyon katılımında sürecin nasıl işlediğinden bahseden Prof. Dr. Zeren, YÖKAK ile yapılan sözleşme doğrultusunda başvuru belgesinin hazırlandığını, ardından niyet mektubu oluşturulup ilgili birimlerle iletişim kurularak sürece aktif katılımlar sağlandığını açıkladı. Prof. Dr. Zeren, Kurumsal İç Değerlendirme Raporu (KİDR) sayesinde kurumun kalite süreçlerine hakimiyetinin sağlandığını, gelişim için atılan adımların sistematik bir şekilde gerçekleştirilebildiğini ve böylece değerlendirici ekibin kurumu güçlü ve gelişime açık yönleriyle daha yakından tanıyarak değerlendirme sürecinin daha sağlıklı yürütülebildiğini

ifade etti. Kurumsal Akreditasyon Programı ön ziyaretinde, KOÜ Rektörü Prof. Dr. Nuh Zafer Cantürk ve Üniversite Kalite Komisyonu'nun YÖKAK Değerlendirici Ekibiyle çevrim içi ortamda bir araya geldiklerini söyleyen Prof. Dr. Zeren bu süreçte, Kalite Komisyonları ve koordinatörleri, Birim ve Durum Kalite Komisyonları ile Kalite Elçileri tarafından belge ve sunumlarla desteklenerek öz değerlendirme raporlarının hazırlandığını aktardı.

ÖĞRENCİLERİN İSTİHDAMINI VE ULUSLARARASI PRESTİJİ ARTIRACAK

Akreditasyon almanın üniversite eğitimi açısından önemi- ne değinen Prof. Dr. Zeren, akreditasyonun amacının iç paydaş öğrencilerin memnuniyetini sağlamanın yanı sıra dış paydaşlar olan mezunların beklentilerinin karşılanabilmesine olanak sağlamak

olduğunu söyledi. Akreditasyonun öğrenci açısından gelecekteki etkilerinden bahseden Prof. Dr. Zeren mezuniyet belgelerinin ve eğitim sürecinin öğrencinin yurt dışında daha kolay tanınmasını sağlayabileceğini, istihdam avantajını artırabileceğini ekledi.

Prof. Dr. Zeren, YÖKAK tarafından verilen kurumsal tam akreditasyonun üniversiteyi uluslararası yükseköğretim kurumları arasında görünür kılacağını ve saygın bir hale getireceğini kurumun uluslararası alandaki prestijine de katkı sağladığına değindi. Bu sayede YÖKAK tarafından akredite edilen üniversitelerin Avrupa'da ve birçok ülkede tanınır hale geldiğini, üniversitenin yurtdışı üniversiteleri ve araştırma kuruluşları nezdinde güvenilir bir kurum olarak algılandığını söyleyen Prof. Dr. Zeren uluslararası iş birliklerinin genişleyeceğini söyledi. Akreditasyon sürecinin akademisyen ve yabancı öğrenciler için etkin bir alan

Prof. Dr. Adalet Zeren

oluşturduğunu da aktaran Prof. Dr. Zeren, uluslararası öğrencilerin, eğitim kalitesi güvence altına alınmış kurumları tercih ettiğini, akademik personelin de hareketliliğini artıracığını söyledi.

ÇALIŞMALAR DEVAM EDECEK

Prof. Dr. Zeren, sürece ilişkin yeni hedeflerden de bahsetti. Sürekli iyileştirme ilkesine uygun olarak yeni çalışmalar

yapacaklarını anlatan Prof. Dr. Zeren, beş yıllık akreditasyonun ardından sıradaki hedeflerinin araştırma üniversitesi olma yolundaki çalışmalarına hız kazandırmak olduğunu söyledi. YÖKAK tarafından verilen akreditasyonun üniversite toplulukları için güven ve gurur duygusunun somut bir yansıması olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Zeren, kalitenin bir hedef değil sürekli gelişen bir yolculuk olduğunu sözlerine ekledi.

Teknoloji Transfer Ofisi ile Projeler Hayat Buluyor

Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (KOÜ TTO), sanayi ve üniversite arasında köprü kurarak öğrencilerin ve akademisyenlerin projelerini hayata geçirebilmeleri için kapsamlı destekler sunuyor. Ofis, proje danışmanlığı, fikri mülkiyet hakları, Ar-Ge çalışmaları ve girişimcilik destekleri gibi birçok alanda hizmet veriyor. Teknoloji Transfer Ofisi'nden Öğr. Gör. Dr. Bahar Gürkaya Kutluk ile öğrenci projeleri üzerine yaptıkları danışmanlık çalışmaları hakkında konuştuk.

Nazan Genez ✎

PROJELERDE HEDEF BELİRLEMEK ÖNEMLİ

Öğrencilerin projelerini yürütebilmeleri için gerekli imkanları sunan Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi, projesi olan öğrencilere danışman eşliğinde projelerini hayata geçirebilecekleri katkıyı sağlıyor. Konuyla ilgili olarak görüşme gerçekleştirdiğimiz Proje Destek Program Uzmanı Öğr. Gör. Dr. Bahar Gürkaya Kutluk, bir projeye başlarken hedef belirlemenin önemini anlattı. Proje yürütücüsü ve ekibinin, çalışma sonucunda nasıl özgün bir çıktı

elde edeceklerini planlamaları gerektiğini vurgulayan Dr. Kutluk, çalışmaların belli bir süreç ve organizasyon gerektirdiğini belirtti.

Dr. Kutluk, her projenin iş gücü, insan kaynağı ve finansal destekler gibi belirli kaynaklara ihtiyaç duyduğunu ifade etti. Firmalarla iş birliği içinde yürütülen projelerden bahseden Dr. Kutluk, proje önerilerinin hem firmanın hem de üniversitenin hedefleriyle örtüşmesi gerektiğini vurguladı. Ayrıca, "Her iki taraf için de besleyici çıktılardan, her iki kuruma da katkı sağlayacak ve bir sonraki çalışmanın altyapısını oluşturacak unsurlar içermesi gerekiyor" dedi. İş paketlerinin öğrenciler için önemli olduğunu be-

lirten Dr. Kutluk, "Özellikle laboratuvar çalışması gerektiren süreçlerde iş paketleri çok kıymetli. Bu çalışmalar, öğrencilerin tezlerine de katkı sağlıyor. Belirli projelerde öğrencilere burs desteği sağlıyoruz. Aynı zamanda, öğrencilerin mezun olmadan bu tarz süreçlere dahil olmalarını sağlıyoruz" diye ekledi.

GİRİŞİMCİLİK VE AR-GE DESTEĞİ SAĞLANIYOR

Projelerin işleyişi hakkında bilgi veren Dr. Kutluk, öğrenci gruplarının genellikle ikili veya üçlü ekipler halinde projelerini ilgili kurumlara sunduklarını ve proje kabul

Öğr. Gör. Dr. Bahar Gürkaya

edildiğinde finansal süreçleri kendilerinin takip ettiklerini söyledi. Dr. Kutluk, her projenin kendi özelinde yöntemler izlediğini ve kimi zaman proje pazarından farklı süreçler yürüttüklerini vurguladı. Projelerin TÜBİTAK desteği alabildiğini ancak öğrencilere doğrudan bir finansal destek sağlanmadığını belirten Dr.

Kutluk, "Öğrencilerimizin fikirleri varsa, bu fikirler için de görüşmeye gelebilirler. Girişimcilik tarafında ilerlemek isteyen öğrenciler olabildiği gibi, farklı bir Ar-Ge proje fikri olanlar da olabiliyor. Böyle durumlarda öğrencilere bilgilendirme ve yönlendirme desteği sağlıyoruz" diye konuştu.

Afette Herkesin Yapabileceği Bir İş var: AFAD Gönüllülüğü

Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş Depremi ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) gönüllülüğüne olan ilgi artarken bu sistemin nasıl işlediği de merak konusu oldu.

Nagehan Ulutaş

6 Şubat'ta yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler, sadece yıkıcı etkileriyle değil, aynı zamanda toplumun afetlere karşı dayanışma bilincini de artırdı. AFAD'ın yürüttüğü çalışmalar kapsamında, arama kurtarmadan lojistik desteğe kadar birçok alanda görev üstlenen gönüllüler, afet yönetiminin önemli bir parçası haline geldi. Gönüllülük ile ilgili kurumsal aşamanın tüm detaylarını Arama Kurtarma Teknisyeni Cemile Bozkurt'tan dinledik ve AFAD gönüllüsü Abdullah Memkeze ile de gönüllülük sürecine ilişkin konuştuk.

AFAD GÖNÜLLÜSÜ NASIL OLUNUR?

AFAD Gönüllüsü olmak isteyen herkes E-Devlet üzerinden başvuru yapabilir. Eğitimler, öncelikle online olarak Afet Risklerini Anlama, Afet Risklerini Azaltma, Kişisel Stres Yönetimi, Düğüm Eğitim ve Liderlik Eğitimi başlıkları altında veriliyor. Daha sonra uygulamalı eğitime geçiliyor. Uygulamalı olarak da İlk Yardım Eğitimi, Düğüm Oluşturma, Yangın Söndürme, Çadır Kurulumu ve Ekipman Kullanımı eğitimleri mevcut. Bu süreçte ekipman tanıtımları yapılıyor. Online ve uygulamalı eğitimler sonunda sınava tabi olan vatandaşlar gerekli puanı aldıkları takdirde AFAD Gönüllüsü olmaya hak kazanıyor.

AFAD gönüllülüğüne yeterli önemin verildiğini düşünüyor musunuz ve katılımı arttırmak için neler yapılıyor?

6 Şubat Kahramanmaraş depreminin insanlarda yarattığı duygusal etki ile gönüllülük sayısında artış görüldü. AFAD gönüllü sayısı 17 bin 501 iken bu sayı 45 bin 379 kişiye yükseldi fakat hala yeteri önemin verilmediğini düşünüyoruz. Gönüllü sistemini olabildiğince yaymak istiyoruz. Özel ve kamu tüm kuruluşlara eğitimlere gidiliyor. 6 Şubat Kahramanmaraş depreminin insanlarda yarattığı duygusal etki ile gönüllülük sayısında artış görüldü. AFAD gönüllü sayısı 17 bin 501 iken bu sayı 45 bin 379 kişiye yükseldi fakat hala yeteri önemin verilmediğini düşünüyoruz. Gönüllü sistemini olabildiğince yaymak istiyoruz. Özel ve kamu tüm kuruluşlara eğitimlere gidiliyor. Ayrıca başkanlık tarafından çeşitli etkinlikler düzenleniyor. Yüz yüze gelip birlikte olunabilecek alanlar oluşturuyoruz. Böylelikle birbirimizi tanıyarak hareket etme imkânı buluyoruz.

AFAD gönüllüleri hangi alanlarda görev alıyor ve gönüllülüğün olumsuzluk arz ettiği durumlar var mı?

Gönüllüler sadece bizimle değil bizim dışımızda da yardıma ihtiyacı olan vatandaşlara yardım konusunda fayda sağlıyor. Bu noktada gönüllü destekleri önemli. Vatandaşa ihtiyaç du-

yuluyor. Mutlaka herkesin yapacağı bir iş var. Afet sonrası iyileştirme kısmında katkı sağlamaları işimizi biraz daha kolaylaştırmış oluyor. Diğer yandan denetlenebilir bir durum olmaması dezavantaj olarak görülüyor. İyi niyetlisi de gelebiliyor kötü niyetlisi de. Bunları ayıklayamıyoruz. Adli sicil kayıtlarına erişmek mümkünken psikolojik sorunları olanları kestiremiyoruz. Gönüllü olmak isteyen vatandaş tarafından sorun edilen izin konusu da her fırsatta başkanlık ile görüşülüyor. Bu konuda daha fazla hassasiyet oluşturabilmek için elimizden geleni yapacağız.

Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından yalnızca AFAD ekipleri değil, gönüllüler de sahada önemli görevler üstlendi. Bu gönüllülerden biri olan Abdullah Memkeze, yaşadığı deneyimlerin afet bilincini derinleştirdiğini belirtti. Depremin ardından AFAD gönüllüsü olarak çalışmalara katılan Memkeze, "Olaylara artık daha farklı bir perspektiften bakabiliyorum. Afet ve acil durumlara karşı çok daha duyarlıyım" sözleriyle gönüllülük sürecinin kendisinde yarattığı dönüşümü anlattı.

Gönüllü olmanın hayatınızı nasıl değiştirdiğini düşünüyorsunuz?

Hayatımızı olumlu yönde değiştirdiğinden tabi ki hiç şüphemiz yok. Olaylara daha farklı perspektiften bakma imkânımız oldu. Afet ve acil durumlara karşı daha duyarlı hale geldik. Bilgi dağarcığımız gelişti, afetler ve yardımlar hakkında daha çok araştırma yapmaya yönelip kendimizi geliştirmeye fayda sağladı.

Gönüllü olduğunuz ilk gün ile bugün arasındaki bakış açınız nasıl değişti?

Afet ve Acil Durum Yönetimi başkanlığı AFAD nedir? Ne yapar? İşlevi nedir? bunlar hakkında birikmiş bilgilerimiz yoktu. Daha çok televizyon haberlerinde adını duyardık.

Kahramanmaraş Depremi ile kuruma olan ilgim arttı. İhtiyaç duyulan bir kurum olduğunu bizzat deneyimleyerek görmüş olduk. Afetzedelere yardım ulaştırılması, arama kurtarma çalışmaları, organizasyon, barınma vs. gibi birçok alanda kurumun ülkemiz için büyük bir gereklilik olduğunu idrak ettik.

Gönüllü olarak yer aldığınız en büyük afet müdahalesi hangisiydi? O günlerdeki atmosferi anlatabilir misiniz?

Gönüllü olarak yer aldığım büyük afet müdahalesi hiç şüphesiz merkezi Kahramanmaraş olan 6 Şubat depremleri idi. Büyük bir kaos ortamının tam merkezine gelmiştik. Tarifi pek de mümkün olmayan bir durum vardı. Koca bir şehir yerle bir olmuştu. Hemen göreve koyulduk. Enkaz altında kalan insanların naaşlarını çıkarmaya başladık. Canlı çıkarma işlerine uzman arama kurtarma ekipleri müdahale ediyordu. Canımız pahasına yıkık binaların içine girerek yardıma koştuk istiyorduk. Sağ kalanların öncelikli sorunu ilk günlerde su, yiyecek, barınma ve wc sorunuydu. İlk etapta biraz kısıtlı olsa da sonrasında AFAD'ın organizasyonu ile kısa zamanda çözüme kavuştu.

Gönüllülük sırasında sizi en çok zorlayan ve en çok gururlandıran bir anınızı paylaşabilir misiniz?

Hatay'ın merkez ilçesi olan Antakya'da görevlendirildik.

Farklı bir şehir, farklı bir kültür ve enkaza dönüşmüş koca bir şehir. Kaos, çaresizlik... Herkesin aynı anda yardım beklemesi ve ilk günlerde yeteri kadar yardımın ulaşamaması bizi derinden etkilemiş ve zorlamıştı. Gururlandığımız anlar da oldu elbette. İnsanlara yardım ulaştırmamız ve o insanların gözlerindeki mutluluğu, minnettarlığı görmek bizim için gurur vericiydi.

Afet bölgesinden döndükten sonra ne hissettiniz?

İki ay kadar çalışmadım. Orada gördüklerimiz ve yaşadıklarımız bizleri derinden etkiledi. Normal yaşantıya adapte olma konusunda zorluklar yaşadım. Uyku problemi, sürekli tedirginlik gibi psikolojik sorunlar yaşadım. Enkazdan çıkarttığımız cenazeleri görünce sevdiklerimizin kıymetini daha çok anladım. Edindiğimiz acı tecrübeler bizi afetlere karşı daha çok tedbir almaya yöneltti.

Gönüllülük, sadece afet alanında değil, toplumsal dayanışmanın her anında önemli bir rol oynuyor. AFAD gönüllüsü olmak, bu süreçte hem bireysel gelişime hem de toplumda yardımlaşma kültürünün oluşmasına katkı sağlıyor. Sizler de AFAD gönüllüsü olmak için <https://gonullu.afad.gov.tr/> adresinden detaylı bilgi edinebilir ve başvuruda bulunabilirsiniz.

İzmit Belediyesi'nden Hayvan Dostu Hizmet Patibüs

İzmit Belediyesi, sokak hayvanlarının sağlık hizmetlerine kolay erişimini sağlamak amacıyla 2021 yılında Patibüs projesini hayata geçirdi. Mobil hayvan bakım ve tedavi aracı olarak tasarlanan Patibüs, kırsal ve merkez mahallelerde yaşayan sahipsiz hayvanlara yerinde müdahale olanağı sunuyor. Temel amacı, sokakta yaşayan hayvanların sağlığını korumak ve yerinde müdahalelerle yaşam kalitelerini artırmak olan Patibüs, veteriner hizmetlerini sahaya taşıyor.

Gizem Çelik

ALANINDA UZMAN EKİPLER GÖREV BAŞINDA

Patibüs bünyesindeki hizmetler, Veteriner İşleri Müdürlüğü'nde görev yapan veteriner hekimler, teknikerler ve saha personelleri tarafından yürütülüyor. Patibüs ekibi, yaralı ya da hasta hayvanlara ilk müdahaleyi olay yerinde sağlayarak pansuman, aşı ve ilaç gibi temel işlemleri doğrudan sahada gerçekleştiriyor. Patibüs'ün temel hedefi, hayvanlara sağlıklı ve güvenli bir yaşam sunmak. Ekip, durumu ciddi olmayan vakalarda hayvanları doğal ortamlarından uzaklaştırmadan tedavi ediyor. Durum ağırlaştığında ise hayvan geçici olarak Kocaeli Hayvan Barınağı'na sevk ediliyor ve tedavi süreci burada devam ediyor. Ekipler sadece tıbbi müdahalelerde bulunmakla kalmıyor, aynı zamanda hayvanların genel durumu hakkında değerlendirme yaparak gerektiğinde sahiplendirme sürecine dair yönlendirmelerde bulunuyor ve vatandaşlarla birebir iletişim kurarak bilgilendirme çalışmaları da yürütüyor.

İHBAR ÜZERİNE ANINDA MÜDAHALE

Vatandaşlar, sokakta yardıma ihtiyacı olan bir hayvanla karşılaştığında 0 262 318 00 00 numaralı telefonu arayarak İzmit Belediyesi'nden destek talebinde bulunabiliyor. Gelen ihbarlar, Halkla İlişkiler Müdürlüğü aracılığıyla Veteriner İşleri Müdürlüğü'ne aktarılıyor ve Patibüs ekibine yönlendiriliyor. Ekip, bildirilen adrese hızla ulaşıp müdahaleye başlıyor. Hayvanlara hızlı müdahale edilebilmesi için ihbarın açık ve net şekilde yapılması büyük önem taşıyor. Verilen bilgiler ne kadar ayrıntılı olursa ekip de o kadar hızlı harekete geçebiliyor. Patibüs, ihbarların dışında ibadethaneler, okullar, pazar yerleri gibi toplu yaşam alanlarında da düzenli kontroller sağlıyor. İzmit genelinde yürütülen bu hizmetten ilçede yaşayan herkes yararlanabiliyor. Ayrıca, mahalle muhtarlarından ya da hayvansever gönüllülerden gelen toplu talepler de değerlendirilerek bireysel başvuruların yanı sıra mahalle bazlı planlı çalışmalar da gerçekleştirilebiliyor. Patibüs, İzmit'in hayvan dostu yaklaşımının önemli bir simgesi hâline gelmiş durumda.

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Emel Ş. BAŞTÜRK
Prof. Dr. Selma KOÇ AKGÜL
Doç. Dr. İhsan KARLI
Doç. Dr. Gürsoy DEĞİRMENCİOĞLU
Doç. Dr. Betül PAZARBAŞI
Doç. Dr. Aysel ÇETİNKAYA
Doç. Dr. Göktürk YILDIZ
Dr. Öğr. Üyesi M. Selahattin OKUROĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan YOLÇU CENGİZ
Arş. Gör. Dr. Şefika YURDAKUL SAYGILI
Arş. Gör. Dr. Evren DOĞAN
Arş. Gör. Turancan ŞİRVANLI
Arş. Gör. Nazlıcan TÜRKELLİ
Arş. Gör. Barış ÇELİK
Arş. Gör. Yankı İpek DOLUNAY
Arş. Gör. Başak ÖZÇARIKÇI

GENÇ AÇI

Kocaeli Üniversitesi Adına Sahibi : Prof. Dr. Nuh Zafer CANTÜRK / Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Prof. Dr. İdil SAYIMER

MUHABİRLER

• Burcu ALGÜN • Nazan GENEZ
• Elifnur ÇALIŞKAN • Rumeysa YAVUZ
• Gizem ÇELİK • Yıldız Sude BABİR
• Gurbet NAS • Hilal GÜLLÜK

TASARIM

Yusuf KONT

EDİTÖRLER

Uygar Çağan ULUSAN & Elifnur ÇALIŞKAN
EDİTÖR YARDIMCILARI
Sabri ÜLKER & Rumeysa YAVUZ

HABER MÜDÜRLERİ

Arş. Gör. Dr. Şefika YURDAKUL SAYGILI
Arş. Gör. Dr. Evren DOĞAN
Arş. Gör. Turancan ŞİRVANLI
Arş. Gör. Nazlıcan TÜRKELLİ
Arş. Gör. Barış ÇELİK
Arş. Gör. Yankı İpek DOLUNAY

GENEL YAYIN YÖNETMENİ VE KOORDİNATÖR:

Arş. Gör. Dr. Evren DOĞAN

Sürdürülebilir Moda Gerçekten Mümkün mü?

Moda yalnızca kıyafet üretmek değil, aynı zamanda bir yaşam biçimini yansıtmak. Son yıllarda artan çevresel farkındalık, moda dünyasında da yeni bir yönelim yarattı: Sürdürülebilir moda. Bu yaklaşımı yalnızca üretim değil, yaşam felsefesi haline getirmiş bir girişimcinin hikâyesi, Paris'te başlayan bir süreçle Türkiye'de anlam kazanıyor.

Melike Çağdaş

Turizm ve otelcilik eğitimi almış bir etkinlik yöneticisi olan Gülçin Sargın Beşer, eşinin görevi nedeniyle Paris'te geçirdiği üç yılın bir kısmında pandemiye tanıklık etti. O dönem, çocukluğundan beri sıkı sıkıya bağlı olduğu Türkiye'deki ada yaşamına duyduğu özlemle birleşince, sade, doğal ve anlamlı bir üretim hayalini gerçeğe dönüştürmeye karar verdi. Bu dönüşüm, onun sürdürülebilir moda dünyasında adım atmasını sağladı.

MODA DEĞİL, DEĞER ÜRETİYOR

Kurduğu atölyede, kısa vadeli trendlerin peşinden koşmak yerine, zamansız ve uzun ömürlü tasarımlar üretmeyi tercih ediyor. Ona göre sürdürülebilirlik, yalnızca moda alanında değil, hayatın her yönünde benimsenmesi gereken bir sorumluluk. İlişkilerden yaşam biçimine, üretimden tüketime kadar uzanan bir farkındalık hali... Tüm ürünlerinde sentetik boya içermeyen %100 doğal malzemeler kullanılıyor. Organik pamuk, keten, müslin ve yün, bu doğa dostu üretimin temel taşlarını oluşturuyor. Ayrıca sıfırdan kumaş dokutmak yerine, etik koşullarda üretilmiş ancak arta kalmış kumaşların top sonları değerlendiriliyor. Bu sayede israfın önüne geçiliyor, üstelik sınırlı sayıda üretim yapıldığı için her ürün daha özel ve özgün bir hale geliyor.

"Benim için moda, mevsimlik bir heves değil; geçmişti taşıyan, geleceğe anlatan bir hikâyledir."

-Gülçin Sargın Beşer

GELENEKTEN İLHAM, GELECEĞE MİRAS

Tasarımcının amacı yalnızca kıyafet üretmek değil, geçmişle gelecek arasında bir bağ kurmak. Kendi gardirobunda hâlâ annesinden, halalarından kalan giysileri giydiğini söyleyen Beşer, "Bugün bir anne tarafından alınan elbisenin, yıllar sonra kızı ya da yeğeni tarafından da giyilmesini istiyorum," diyor. Bu düşünce, hızla tüketilen moda karşı sessiz ama etkili bir duruş niteliği taşıyor.

KÜÇÜK ÜRETİCİLERİN BÜYÜK MÜCADELESİ

Sürdürülebilir moda yolculuğunda en büyük zorluklardan biri, sistemsel destek eksikliği. Özellikle küçük üreticiler, ekonomik ve politik belirsizlikler karşısında daha kırılgan. Ancak bu üretici için çözüm, üretim kalitesinden ödün vermemek ve kullanıcılarıyla kurduğu güven ilişkisini sürdürmek olmuş. Çünkü ona göre güven, sadakat ve kalite, moda dünyasında paradan çok daha kalıcı değerler.

GELECEK TÜKETİCİNİN TERCİHİYLE ŞEKİLLENECEK

Sürdürülebilir modanın geleceği ise tüketici davranışlarında gizli. "Bir kıyafetin birkaç kez giyilip çöpe atılmasına razı olmamalıyız," diyor Beşer'e göre, tüketici bilinçlendikçe, üretici de değişmek zorunda kalacak. Etik koşullarda üretilmiş, doğaya zarar vermeyen ve uzun yıllar kullanılabilecek ürünlere gösterilen ilgi art-

tıkça, tüm sektör bu yönde dönüşmek zorunda kalacak.

"Bir anne için diktığım elbiseyi, yıllar sonra kızı da keyifle giyebilsin istiyorum; çünkü moda gelip geçici, ama hatıralar kalıcıdır."

-Gülçin Sargın Beşer

Gülçin Sargın Beşer'in kurduğu yerel markasının bu anlayışa verdiği katkının ardından, Büyükkada'daki Konsept mağazada sürdürülebilir ve yerel markaları destekleyen önemli bir platform olarak dikkat çekiyor.

YEREL ÜRETİCİLERE DESTEK

Konsept mağaza kurucusu Kerim Kaya ile gerçekleştirdiğimiz sohbette, yavaş moda anlayışının nasıl bir yaşam biçimi haline geldiğini ve yerel markaların bu süreçte nasıl daha fazla görünür kıldığını konuştuk. Kaya, sadece ticari bir alan

yaratmakla kalmayıp, aynı zamanda sürdürülebilirlik bilincini yaymak ve yerel üreticileri desteklemek adına önemli bir görev üstlendiklerini belirtti. "Yavaş moda akımını insanlara anlatmak, onları bilinçlendirmek ve yerel markalarımızı görünür kılmak bizim için çok değerli," diyor Kaya, mağazanın, her geçen gün daha fazla ilgi gördüğünü ve ziyaretçilerin bu bilinci paylaşmaktan büyük keyif aldıklarını ifade etti.

VEGAN DERİ İLE DOĞAYA SAYGI

Konsept mağazada sadece sürdürülebilir kumaşlar ve etik üretimle sınırlı kalmıyor. Mağaza, birçok tüketicinin hâlâ tam anlamıyla tanımadığı "vegan deri" ürünlerine de yer veriyor. Kaya, vegan derinin, hem doğayı hem de hayvanları koruyarak kaliteli, estetik ve uzun ömürlü ürünler üretmenin mümkün olduğunu ifade ediyor: "Hayvansal ürün kullanmadan da kaliteli, estetik ve uzun ömürlü ürünler üretmek mümkün. Vegan deri ürünlerimizle, hem doğayı hem de hayvanları koruyoruz. Bu da müşterileri-

mize farklı bir farkındalık kazandırıyor," diyor Kerim Kaya.

"Moda, sadece bir tüketim alışkanlığı değil; doğru tercihlerle, doğaya ve geleceğe karşı sorumluluğumuzu gösterdiğimiz bir yaşam biçimi olmalı."

-Kerim Kaya

ADALI KADIN GİRİŞİMCİLERE DESTEK

Büyükkada'da bulunan bu konsept mağaza, yalnızca sürdürülebilir moda anlayışını yaymakla kalmıyor, aynı zamanda adalı kadın girişimcilere de destek veriyor. Mağaza, atölyelerinde ürettikleri el yapımı seramiklerin satışını yapan yerel üreticilere alan açarak, adadan alınabilecek özgün ve kaliteli hediyelerle ziyaretçilere unutulmaz bir deneyim sunuyor. Bu girişim, yerel üreticileri yalnızca ekonomik açıdan desteklemekle kalmıyor, aynı zamanda adadan hatıra kalacak, el emeği göz nuru ürünlerin de tanıtımını yapıyor. Bu sayede hem adanın geleneksel zanaatlarını koruma hem de sürdürülebilir tüketim alışkanlıklarını teşvik etme misyonu bir araya geliyor.

ATIK İPLERDEN ŞIKLIK

Atık iplerin özenle işlenip yeni ürünlere dönüştürülmesi, hem çevresel etkiyi azaltıyor hem de moda dünyasında fark yaratıyor. Bu çantalar, hem estetik açıdan ilgi çekici hem de fonksiyonel olmalarıyla, her yaşta ve tarzdan tüketicinin ilgisini çekiyor. Konsept mağazanın kurucusu, yerel üreticilerle iş birliği yaparak, sürdürülebilir ürünlerin daha fazla insan tarafından benimsenmesini sağlamayı hedefliyor. "Doğaya zarar vermemek ve aynı zamanda kaliteli ürünler sunmak bizim için çok önemli. Atık iplerden yapılan bu çantalar da hem çevre dostu hem de çok şık. Tüketicilerimiz, hem estetik hem de etik bir seçim yapıyor," diyor.

"Doğaya zarar vermeden, her ürünün bir hikayesi olsun istiyoruz; atık ipleri dönüştürmek, sadece çevreye katkı sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda yarattığımız tasarımlarla da beğeni topluyoruz."

-Kerim Kaya

Ankara'da Bir Tutku: Oyun Kuşçuluğu Geleneği

Herkes hayatının bir döneminde taklacı güvercinlere rastlamıştır. Ankara'da ise bu gelenek hem bir hobiye hem de bir geçim kaynağına dönüşmüş durumda. Biz de bu özgün kültürü yakından tanımak için Ankara sokaklarında kuşçularla buluştuk. Taklacı güvercin yetiştiricileri Recep Gözüm ve Ercan Uzun, kuşçuluğun nasıl bir tutkuya dönüştüğünü anlattı.

Sabri M. Ülker & Uygur Ç. Ulusan

Ülkemizin birçok bölgesinde önemli bir yere sahip olan kuşçuluk, Ankara'da da yıllardır süregelen bir sokak hobbisi ve geleneği olma özelliğini koruyor. Her yaştan ve her meslekten insan, kendi kafeslerinde "taklacı güvercin" olarak adlandırılan kuşları besliyor ve ticaretini yapıyor. Kendi içinde birçok özgün unsuru barındıran bu hobi hem bir tutku hem de bazıları için bir gelir kapısı niteliğinde. KOÜHA olarak kuşçuluk kültürünü daha yakından tanımak için Ankara'ya giderek kuşçularla görüştük.

Ankara'da 30 yıldır kuş beslediğini belirten Recep Gözüm (45) ve Ercan Uzun (46), kuşçuluğun kendileri için bir meslek değil, bir hobi olduğunu vurguladı. Taklacı güvercinlere olan ilgisinin küçük yaşlarda sokaktaki abilerinden görerek başladığını anlatan Gözüm, bu ilginin zamanla bir tutkuya, hatta bir bağımlılığa dönüştüğünü ifade etti. Oyun kuşlarının ana-

vatanının Ankara veya Mardin olduğunu dile getiren Gözüm, birçok şehrin de bu geleneği sahiplendiğini söyledi.

İYİ BİR KUŞ UÇUNCA BELLİ OLUR

Kuşların değerinin belirlenmesinde bazı özelliklerin öne çıktığını aktaran Gözüm, şu bilgileri verdi: "İyi bir kuş, uçuşundan belli olur. Soyu iyi olmalı; anne ve babası önemlidir. Kuşu mutlaka gözle görmek gerekir. Sefer (yani kuşun aşağı doğru hedefe inip taklayla tekrar yukarı dik şekilde çıkması) ve takla sayısı belirleyici olur. Uçuş şekli, oyun tarzı da önemli etkenlerdendir. Kuşun değeri, oyununa ve seferine göre belirlenir. Örneğin, derecesi, turnuvalarda (Ankara, Türkiye geneli, Avrupa turnuvaları) aldığı puanlar fiyatı etkiler. Bu etkenlere bağlı olarak 600 bin TL'ye satılan kuşlar olduğu gibi, 10 bin TL'ye satılan kuşlar da bulunuyor. İyi bir kuşun yukarıya hızlı ve düzgün çıkması, takla aralarının açılması, sefer sayısının en az 15-20 olması ve en az iki saat uçabilmesi beklenir."

Kuşların yetenekleri kadar sağlık durumları da kuşçular için büyük önem taşıyor. Bu noktada, kuşların bakım süreçleri ve karşılaşılan hastalıklar da önemli bir gündem oluşturuyor. Ercan Uzun, iyi bakılan bir oyun kuşunun yaklaşık 25 yıl yaşayabileceğini ifade etti. Kuş bakımı sırasında karşılaşılan sağlık problemlerine değinen Uzun, şöyle konuştu: "Kuruluk, salmonella, mantar ve çiçek gibi çeşitli hastalıklar var. Böyle durumlarda veteriner desteği alıyoruz. Ancak uzun süredir bu işle ilgilendiğimiz için, kendi aramızda geliştirdiğimiz çözümler de mevcut. Kuş besleyen abilerimize danışarak da tedavi uygulayabiliyoruz. Kuşların sağlığı için bir başka tehdit ise atmacalar. Uçuş sırasında kuşları yakaladıkları için buna karşı bir önlem almak mümkün değil. Kediler ise eskiden büyük bir sorun oluşturuyordu; ancak, günümüzde gelişen kafes sistemleri sayesinde bu tehdit büyük ölçüde ortadan kalktı."

KUŞÇULUK KUMAR DEĞİLDİR

Kuşçuluğun yalnızca bakım ve sağlıkla sınırlı kalmadığını belirten Recep Gözüm, bu tutkunun zamanla daha büyük bir organizasyon ağına dönüştüğünü ifade etti. Ankara'dan başlayan bu ilgi, bugün yasal ticaretin ve uluslararası dostlukların merkezine taşınmış durumda. Oyun kuşçuluğunun günümüzde daha popüler ve profesyonel bir hale geldiğini vurgulayan Gözüm, bu gelişimin maddi getiriyi de artırdığını belirtti. Kuş mezatlarının yasal olduğunu ve kuş ticareti yapmak isteyenlerin bu mezatlara katılabileceğini söyledi.

göre kuşçuluk kültürü, yalnızca bireysel bir tutku değil, aynı zamanda uluslararası düzeyde güçlü bağlar kurulan sosyal bir alan haline gelmiş durumda. Ancak, kuşçuluğa yönelik kamuoyunda zaman zaman yanlış algılar oluşabiliyor. Recep Gözüm, oyun kuşçuluğunun hiçbir şekilde kumar faaliyeti içermediğini özellikle vurguladı. Onlara göre bu uğraş, bir geleneği yaşatmanın ve dostlukları pekiştirmenin bir yolu. Ankara'dan dünyaya yayılan bu kültür, bugün hâlâ tutkuyla yaşatılmaya devam ediyor.

Recep gözüm

Ercan uzun

Sokakta ya da Sığınmış: Türkiye’de Evsizlik Gerçeği

Türkiye’de sayıları her geçen gün artan evsiz bireyler, toplumsal bir gerçek olarak sokaklarda ya da barınma merkezlerinde yaşam mücadelesi veriyor. Yoksullukla birlikte artan kiralara, evsizlik sorununu özellikle yaşlılar için ciddi tehdit haline getirmiş durumda. Ancak, geline nokta sadece yaşlılar değil, genç ve orta yaşlı bireyler de evsiz tanımı içinde kalabiliyorlar. Sonuçta, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’ne bağlı bu tesis kalacak yeri ya da kendisine kapısını açacak kimsesi bulunmayan, sokağa düşmüş herkesin sığınağı olarak ağır bir toplumsal yükü sırtlanmış durumda. Türkiye’deki evsizlik sorununu ve tek arzusu insana yakışır bir yaşam olan kişilerin hikâyelerini sizler için mercek altına aldık.

Hacer Yılmaz & Uygur Ç. Ulusan

İzmit, Kuruçeşme semtinde yer alan Barınma ve Konaklama Merkezi uzaktan bir okul binasını andırıyor. Bu binada, 100 yıl önce genç Cumhuriyet’in sanayileşme hayalleriyle yükselmiş bir kentten, geçmiş ve günümüze dair ibret verici dersler dinleyebilirsiniz. Yine de burası, bahçesinde neşeyle koşan çocukları görebileceğiniz bir okul değil. Zira, evsizlerin evi olan bu bina, ümit dolu başlangıçların değil, uzun yaşamların ve acıklı sonların mekânı.

Kocaeli sınırları içinde Büyükşehir Belediyesi’ne bağlı üç geçici barınma merkezi mevcut. Gebze ve İzmit barınma merkezlerinde kadınlara ayrılmış bloklar da var. Buna karşın Kuruçeşme’deki Barınma, Konaklama ve Sosyal Yardım Merkezi, sadece yetişkin erkekleri misafir ediyor. Daha önceki nispeten küçük tesisin yerine açılan bu yeni tesis, 149 yatak kapasiteli. Tesiste evsizlere 3 ay, gerekirse 6 ay süreli geçici barınma sağlanıyor. Tesisten ayrılanların, gerekirse tekrar başvurması da mümkün. Kent halkı arasında düşkünlere evi gibi isimlerle anılan merkez genelde, kendisine bakacak bir yakından mahrum, geliri yetersiz; huzurevi sırası

da gelmeyen yaşlıların kaldığı yer olarak bilinmekte. Ancak merkezde görevli uzmanlar, başvuruların çoğunun orta yaş grubundan olduğunu belirtiyor. Sanayi ve ticaretin yoğunlaştığı kente iş bulmak için gelip parası kalmayan, yatacak yeri de olmayanların, ruh sağlığı bozularak çalışabilme vasfını yitirenlerin, bağımlılık sorunuyla mücadele ederken sokağa terk edilenlerin sığındığı, her kesimden insanı görebileceğiniz bir merkez burası. Barınma merkezindeki bireylerin tüm temel ihtiyaçları Büyükşehir Belediyesi tarafından ücretsiz karşılanmakta; dahası, Kuruçeşme’de evsiz ve gelirden yoksun ailelerin bir süre için sığınabildiği lojmanlar hizmete girmiş durumda.

Evsizlik sorununun giderek ağırlaştığını ve çözümün insanlara barınak sağlamaktan ibaret olmadığını gören yetkililer, merkezde kalanlara psikolojik rehabilitasyon hizmeti de vermeye başlamış. Merkezdən ayrılan bireylere kira ve eşya yardımları yapılması, ayrıca durumlarının takip edilmesi, rehabilitasyon programının parçası. Zira burada kalanların topluma dönebilmesi, yalnızlık ve yabancılaşma hislerinden kurtulmalarını gerektiriyor. Bu dönüşüm kolay değil. Kaldı ki, kiralara ücretleri geçtiği ve evsizliğin artış gösterdiği koşullarda son çözüm noktası olabilmek, bu tür merkezlerin kapasitesini çoktan aşmış olabilir.

BİR ÖMÜR ÇALIŞIP EVSİZ OLMAK

Türkiye’de barınma sorununun nedenlerini, uzun bir liste halinde sıralamak mümkün. 1980 sonrası sosyal devletin gerilemesi, temel ihtiyaçların tümüyle piyasa mekanizmasının insafına terk edilmesi, kiracıları koruyan kanuni düzenlemelerin kaldırılması, yanlış şehircilik politikaları, yerel yönetimlerin hataları, planlama karışıklığı ve tabii ki depremler; en sonunda evsizlik olarak karşımıza çıkıyor. Toplumda, evsizlerin eğitimsiz ve mesleksiz bireyler olduğu yönünde bir önyargı bulunsa da, saygın bir mesleğe sahip, üniversite mezunu kişiler de bu koşullar altında evsiz kalabilmekte. Başarılı bir hukuk kariyerinden sonra, sokakta kalan Selahattin S. (77), en çarpıcı örneklerden biri. 1949 Hatay doğumlu Selahattin S., hukuk eğitimi almak üzere İstanbul’a gitmiş. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni bitirdikten sonra 7 yıl Cumhuriyet savcısı, 27 yıl boyunca da Hatay’da serbest avukat olarak çalışmış. Hatay Barosu’nun internet sayfasındaki resmi halen duruyor. Selahattin S. emeklilik yıllarını da yine Hatay’da geçirmeyi tercih etmiş. Ta ki, onu sokakta bırakan

6 Şubat depremine kadar. Büyük yıkımın ardından İzmit’teki kardeşinin yanına sığınan Selahattin Bey’in durumu, kardeşi sağlık sorunları nedeniyle bir bakım evine yatınca zorlaşmış. Emekli maaşı, evin kirasını tek başına ödemeye yetmemiş. Diğer akrabalarından da destek bulamayınca belediye başvurmuş. İki aydır Kuruçeşme Barınma Merkezi’nde kalıyor ve huzur evi için sıra bekliyor. Görüşme sırasında biri doktor, biri ziraat mühendisi, biri de öğretmen olan üç çocuğunun bulunduğunu öğreniyoruz. Ancak çocuklarıyla görüşmüyor. Kuruçeşme Barınma Merkezi’nin diğer sakinlerinin hikâyeleri de evsizlere yönelik yargıların hatalı olduğunu kanıtlar gibi. Ahmet Ç.(68), büyük bir firmada uzun yıllar tır şoförü olarak çalışmış ve emekli olmuş. Sekiz yıl önce eşini kaybedince, küçük kızının yanına taşınmış, ancak bir süre sonra onu da kanser nedeniyle kaybetmiş. Ardından diğer kızının yanına giden Ahmet Bey, burada damadının baskısıyla kredi çekmiş ve parayı ona vermiş. Damadının parayı çarçur etmesine itiraz edince de evi terk etmek zorunda kalmış. Şu an 22 bin 800 lira emekli maaşı alıyor; ancak her ay 18 bin liraya yakın kredi taksi-

ti var. Yaşı bir yana, yüksek tansiyon nedeniyle bir gözü görmeyen Ahmet Bey’in çalışması mümkün değil. Ahmet Bey, Türkiye’de evsizliğin en önemli nedeni olarak aile yapısının bozulmasını gösteriyor. Barınma merkezinde kalan Mehmet C. (40), dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu tanısı konulmuş bir torna ustası. Bunların üzerine alkol bağımlılığı da eklenince, ebeveynlerinin yanından ayrılmış. Ardından işinden atılmış. Bir süre, eskiden çalıştığı bir işyerinde barınmış, ancak sonunda sokakta kalmış. Yaklaşık dört ay sokakta yaşadığını belirten Mehmet C. iki haftadır barınma merkezinde. Mehmet Bey’in ümidi, yakında alacağı işsizlik maaşı ile barınacak bir oda tutmak ve iş bulmak. “Ailemle iletişimim yok denecek kadar az. Maaşım yatınca kendime oda tutup iş aramaya başlayacağım eğer yine olmazsa buraya tekrar geleceğim” diyor. Ona göre, Türkiye’de evsizliğin temel nedenlerinin arasında ekonomik koşullar var:

“Mesleğiniz yoksa asgari ücretle ev tutmak imkânsız. Tek çalışan insanın, ev tutması neredeyse mümkün değil. En son çalıştığım yerde 50 bin lira maaş alıyordum ama o maaşla bile ev bulup geçinmek kolay değildi.”

BURASI OLMASA BİTMİŞTİM

Barınma merkezinin misafirlerinden Ayhan G. (59), merkezde normalden uzun süre kalanlardan biri. Ayhan G. hayatının büyük bölümünde, çalıştığı iş yerlerinde konaklamış. Asıl mesleği yufkacılık olan Ayhan G. en son Gölcük Yeni Sanayi Sitesi'nde üç yıl boyunca çalışmış ve orada barınmış. Ancak sanayinin kapanmasının ardından sokakta kalmış. Bir süre hastanelere sığınmaya çalışmış. Kuruçeşme'deki barınma merkezi faaliyete geçince, yetkililer onu buraya yönlendirmiş. "Barınma evine geldikten sonra hastalığım ortaya çıktı, üniversite hastanesinde boyun ameliyatı oldum. Eğer burada kalıyor olmasaydım, o ameliyatı yaptırmam mümkün değildi," diyor. Ayhan G., geçmişte 15 yıl süren bir evlilik yaptığını, ancak çocuk sahibi olamadığını belirtiyor. "Boşandıktan sonra tek başıma yaşamaya başladım. Zor oluyor ama yalnızlığa alıştım" diyor. Hiçbir geliri ya da malı olmayan Ayhan G. yüzde 92 oranında engelli raporunun bulunduğunu, ancak Bağ-Kur borcu nedeniyle maaş ya da sosyal destek alamadığını belirtiyor. Önümüzdeki ay 60 yaşını dolduracağını söyleyen Ayhan Bey'in planı huzurevine başurmak.

EVİSİZLERİN GERÇEĞİ VE ÖNYARGI

Merkezde görevli psikolog Eyüp Eren, evsizliğin bireyler üzerindeki sonuçlarını şöyle sıralıyor: Anksiyete, depresyon, özgüven kaybı, aidiyet duygusunun yitirilmesi ve sosyal fobiler. Eren'e göre evsiz kalan bireylerin zamanla kazandıkları ortak özellikleri var. Bunlar, evsizlere karşı genel önyargının da nedenini açıklar gibi: "Zayıf kişilik yapısına sahip, uyumsuz, sabırsız, agresif kişilikte, sorumluluk duygusu tam olarak gelişmemiş, çalışmayı sevmeyen, bekar, evlilik ve çocuk sahibi olma gibi hedefleri olmayan, kötü alışkanlıklar edinmiş, kişilik bozukluğundan mustarip, aile bağları ve ilişkileri zayıf kişiler." Merkezde kalan evsizlerle görüş-tükçe, aralarından hiçbirinin hayata bu özelliklerle başlamadığını; ancak zamanla olumsuz nitelikler edindiklerini görebiliyorsunuz. Yıllarca iş arayıp bulamayan, sonunda bulduğu işlerden ise ancak karnını doyurabilen bireyler, önce çalışma azmini, sonra da ümidini yitiriyor; toplumun kenarında ve insanların gözü önünde, ama bir o kadar gözden uzakta yaşamaya başlıyorlar.

Kuruçeşme'deki merkezde sosyolog ve sosyal hizmet uzmanı olarak görev yapan Ayşe-gül Ordu'ya göre evsizlik, toplumda sanıldığından çok daha karmaşık bir sorun. Ordu, evsizliğin yalnızca maddi yoksunlukla değil, toplumsal yapıdaki değişimle de ilişkili olduğunu söylüyor. Toplumdaki yaygın kanaatler ise sorunu doğru değerlendirmeyi güçleştiren ayrı bir faktör. Ordu, ifadelerini şu sözlerle sürdürüyor: "Evsizler cahil ya da tembel değildir. Geçmişte iyi maddi

duruma ve yüksek kültürel seviyeye sahip bireylerin de merkezimize başvurduğunu gördük. Yalnızlaşma, aile bağlarının zayıflaması, bireyselleşmenin artması gibi toplumsal değişimler, süreci tetikliyor... Eskiden çocuk sahibi olmak yaşlılıkta bir güvenceydi. Şimdi ise yaşlanan ebeveynler, çocukları tarafından yük olarak görülüyor."

EVİSİZ BİR TOPLUMA DOĞRU

Toplumdaki genel yargı, evsiz insanların kendi hataları sonucu evsiz kaldığı biçiminde olsa da dinlediğimiz öyküler, gerçeğin böyle olmadığını gösteriyor. Evsiz her birey, bozulmuş aile bağları, işsizlik, borçlar, hastalık ve umutsuzlukla örülmüş travmatik hatıralar taşıyor. Sokakta kalmak ise, yalnızca bir gecelik soğuğa karşı mücadeleyi değil; gün gün, yıl yıl süren bir hayatta kalma savaşını sürdürmek demek. Evsizlik sokak aralarında, bir bankta yatan silüette, köşe başında battaniyesine sarılmış bedende karşımıza çıkan; çoğu zaman görmezden geldğimiz, ancak aslında gözümüzün önünde duran acı bir gerçek. Oysa evsizlik başımızı çevirip geçemeyeceğimiz, çok katmanlı bir sorun; gelir adaletsizliği-

nin, toplumsal eşitsizliklerin, dışlanmanın, Türkiye'nin tüm sorunlarının görünür yüzü. 1980 sonrası hayatımıza giren neoliberal politikalar, Türkiye'de sosyal devletin gerilemesine ve eğitim, sağlık, barınma gibi ihtiyaçların piyasa aktörlerinin insafına bırakılmasına yol açtı. İnsanların barınma hakkının, yatırımcı için servet vasıtası haline gelmesi ya da konut kavramının finansal terime dönüşmesi, şu anki durumun genel nedeni olabilir. Bu noktada, evsizlik sorununu üstlenmeye çalışan politik aktörler, aslında sorunun parçası. Türkiye'de, yerel yönetimlerin yanlış politikaları, kentleri belli alanlara sıkıştırdı ve imar artışını tetikledi, dolayısıyla konut fiyatlarını artırdı. Kamuya ait hazine arazileri ise atıl kaldı ya da rant kaynağı olarak görüldü. Yine rant odaklı kentsel dönüşüm projeleri, yoksul insanları yaşam alanlarından koparttı. Geleneksel ilişkilerin zayıflaması, insanları birbirine yabancılaştıran bireyciliğin yayılması bu koşullar altında gerçekleşti. Türkiye'nin eskiden uyguladığı tam istihdam politikasının bugün neredeyse unutulmuş olması, işsiz ve mülksüz yurttaşların sayısının giderek artması sonucunu doğuruyor. Kaldı ki, imar rantından servet edinmek üzerine kurulmuş bir sistemde, çalışacak bir işi olanların da konut edinmesi giderek imkânsız hale geliyor.

Sistemin Köküne Kibrit Suyu:

PUNK KÜLTÜRÜ

1970'li yılların ortasında, önce New York'un loş kulüplerinde, ardından Londra'nın işçi mahallerinde alışılmadık bir ses yükseldi. Kimileri için bu ses yalnızca yüksek sesli, anlaşılmaz gitar rifflerinden ibaretti. Ancak o sesin içinde, sistemin reddi, kalıpların yıkımı ve yeni bir yaşam biçiminin ayak sesleri vardı. Bu, öfkenin, hayal kırıklığının ve "başka bir yol mümkün" diyen gençliğin gürültülü haykırışıydı. Bu haykırışın adı Punk'tı.

Yıldız Sude Babir

İŞSİZLİĞE, BELİRSİZLİĞE, SESSİZLİĞE KARŞI

Temelinde anarşist, antikapitalist ve özgürlükçü fikirlerle şekillenen Punk altkültürü, müzikal olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde doğdu. Fakat özellikle İngiltere'de, dönemin ekonomik buhranı ve artan işsizlik ortamında toplumsal bir tepkiye dönüşerek güçlü bir politik hareket halini aldı. Punk üzerine çalışmalar yürüten Hüseyin Serbes, 1970'lerin ortasında İngiltere ve ABD'de yaşanan ekonomik durgunluk, artan yapısal işsizlik ve genç işçi sınıfının marjinalleşmesini Punk'ın ortaya çıkışında belirleyici faktörler olarak değerlendiriyor. Serbes'e göre, bu süreç aynı zamanda kültürel tek tipleşmeye karşı gelişen bir karşı duruşu da tetikledi.

Thatcherizm gibi neoliberal politikaların sosyal devleti geriletmesi ve medya üzerindeki baskılar, gençler arasındaki öfke ve yabancılaşma duygularını derinleştirdi. Serbes, Punk'ın bu yönüyle yalnızca sanatsal bir ifade biçimi değil, aynı zamanda politik ve toplumsal bir refleks olduğunu da vurguluyor. Craig O'Hara da "Punk Felsefesi: Gürültünün Ötesinde" adlı eserinde bu noktayı destekleyerek Punk'ı sadece bir müzik türü değil, itaat etmeyen, sorgulayan ve eleştirel bir yaşam biçimi olarak tanımlıyor. O'Hara'nın bu tanımı, Punk'ın yalnızca bireysel öfkeyi değil, aynı zamanda sistematik baskılara karşı geliştirilen bilinçli bir kültürel duruşu yansıttığını ortaya koyuyor.

Sex Pistol'ın konserinden bir kare. Fotoğraf: George Rose

Ekonomik kriz, siyasi belirsizlik ve gelecek kaygısı içindeki gençler, sisteme karşı tepkilerini yüksek sesli müzikle, alternatif giyim tarzlarıyla ve sokak kültürüyle ifade etmeye başladı. Böylece Punk, yalnızca bir müzik türü değil, aynı zamanda bir toplumsal duruşun ve kimliğin ifadesi haline geldi. Kısa sürede sahne ışıklarının ötesine geçen Punk, sokaklara taşındı. Pankartlara, duvar yazılarına, kıyafetlere ve fanzin sayfalarına yansdı.

TANRI KRALİÇEYİ KORUSUN

İngiltere'de ise Punk hareketi, daha sert ve politik bir ifade biçimiyle öne çıktı. Sex Pistols'ın 1977'de yayımladığı "God Save the Queen (Tanrı Kraliçeyi Korusun)" şarkısı, monarşiye ve otoriteye açık bir başkaldırı olarak İngiltere'de

büyük tepkilere yol açtı. Bu şarkının etkisi, yalnızca müzikle sınırlı kalmayarak kamuoyunda geniş çaplı toplumsal bir karşılık buldu. 1976 yılında Londra'da patlak veren Notting Hill isyanları ve hemen ardından gelişen ırkçılığa karşı kampanyalar, Punk'ın siyasal yönünü daha görünür kıldı. "Rock Against Racism" gibi kolektifler, müziği ırkçılığa ve ayrımcılığa karşı bir dayanışma aracı haline getirirken, The Clash gibi gruplar bu eylemlere doğrudan katılarak Punk'ın yalnızca bir söylem değil, aynı zamanda bir eylem kültürü olduğunu gösterdi. Jon Savage da "England's Dreaming: The Sex Pistols and Punk Rock" adlı eserinde Punk'ı, hükümetleri ve toplumu tarafından ihanete uğradığını hisseden bir kuşağın çaresiz ama güçlü değişim çağrısı olarak tanımlıyor. Bu tanım, Punk'ın yalnızca bir öfke patlaması değil, aynı zamanda dönemin siyasi atmosferine verilmiş bilinçli bir yanıt olduğunu vurguluyor.

GÜRÜLTÜNÜN ÖTESİNDE BİR İFADE BİÇİMİ

The Ramones, Sex Pistols, The Clash gibi grupların öncülüğünde gelişen Punk, ideolojik duruşuyla da dikkat çekti. New York'taki CBGB kulübü, The Ramones'un sahne performanslarıyla Punk'ın gelişiminde merkezi bir rol oynadı ve bağımsız müzik hareketinin güçlenmesine önemli katkılar

BİR DİRENİŞ OLARAK "KENDİN YAP ETİĞİ"

Punk yalnızca bir tepki değil, aynı zamanda bağımsız bir üretim biçimiydi. Bu bağlamda "Do It Yourself (DIY)" yani "Kendin yap" anlayışı öne çıktı.

sağladı. Craig O'Hara'nın da kitabında değindiği gibi bu dönemde Punk, hem müzikal anlamda hem de kültürel olarak "gürültünün ötesine" geçerek bir yaşam biçimi haline geldi. 1980'lere gelindiğinde Punk, kendi içinde evrilerek farklı alt türlerle ayrıldı ve küresel ölçekte yayılmaya başladı. Hardcore, post-punk ve new wave gibi yeni biçimler ortaya çıkarken, Punk sadece sesini değil, etkisini de genişletti. Amerika'da Black Flag ve Dead Kennedys gibi gruplar, daha sert, hızlı ve doğrudan politik mesajlar içeren Hardcore Punk akımının öncüsü oldu. Aynı yıllarda Avrupa, Latin Amerika ve Asya'da yerel punk sahneleri gelişti.

Punk'ın temelini oluşturan bu yaklaşım, bireylerin herhangi bir otoriteye, kuruma ya da ticari yapıya bağlı kalmadan kendi müziğini, sanatını, giysisini ya da yayınını üretmesini esas alıyordu. Gençler, büyük plak şirketlerinin kontrolündeki müzik endüstrisine alternatif olarak amatör şekilde kendi albümlerini bastı, kendi dergilerini yayımladı, konserlerini kendi imkanlarıyla organize etti. Bu yaklaşım, sadece müziği değil, Punk'ın tüm yaratım sürecini bağımsızlaştırdı ve Punk'ın kendine ait bir dil, bir estetik ve alternatif bir dünya kurmasını sağladı. Bu dünya, tüketime karşı üretimi, ticari başarıya karşı içeriği ve bireysel pasifliğe karşı aktif katılımı savundu. Böylece Punk hem sesle hem de eylemle var olan, kendi kurallarını kendi koyan bir kültüre dönüştü. Serbes'in analizine göre, günümüzde Punk kimliği sabit bir estetikten ziyade, ticarileşmiş yaşam biçimlerine ve kültürel homojenliğe karşı etik bir tavır olarak varlığını sürdürüyor. Onun ifadesiyle bu duruş, "yalnızca bir müzik zevkinden ibaret değil, gündelik yaşamı örgütleme biçimi."

Brezilya'daki Punk hareketi, askeri rejime karşı gençliğin sesini yükselttiği bir direniş dönüştü. Bu bağlamda Punk, yalnızca Batı merkezli bir alt-kültür olmaktan çıkarak, farklı coğrafyalarda yerel sorunlara karşı ortak bir ifade aracına dönüştü. Greil Marcus, "Lipstick Traces: A Secret History of the 20th Century" adlı eserinde Punk'ı, modern çağın bastırılmış kaygılarını ve öfkesini dışı vuran bir kültürel şeytan çıkarma biçimi olarak tanımlıyor. Marcus'un bu yorumu, Punk'ın küresel ölçekteki yayılımının sadece müzikal değil, aynı zamanda psikososyal ve tarihsel nedenlere dayandığını da gösteriyor.

PUNK

PUNK'IN TOPLUMSAL YÜZÜ

Toplumda Punk'lar sıklıkla aykırı, kural tanımaz ya da saldırgan bireyler olarak etiketlendi. Ancak, bu önyargıların ötesinde Punk, derin bir bilinç ve sosyal farkındalık taşıyordu. Punk'lar, toplumsal cinsiyet eşitliğini savundu, veganizmi ve hayvan haklarını benimsedi, çevre duyarlılığına dikkat çekti. Özellikle "Riot Grrrl" hareketiyle birlikte kadınlar Punk sahnesinde yalnızca seyirci değil, üretici ve örgütleyici roller üstlendi. Bu yönüyle Punk, erkek egemen sistemlere karşı bir feminist direniş alanı da oldu. Kamuoyunda Punk kültürüne ilişkin oluşan önyargıları analiz eden Serbes, kültürün yalnızca öfkeli gençlerden ve yüksek sesli müzikten ibaret görüldüğünü, oysa Punk'ın kolektif örgütlenme, medya üretimi ve estetik müdahale gibi çok katmanlı pratikleri içerdiğini vurguluyor. Serbes, en büyük yanlış anlamının Punk'ın stilize edilmiş bir nostaljiye indirgenmesi olduğunu belirtiyor. Serbes'in de altını çizdiği üzere dönemin geçneleri için Punk, gerçekten de tek tipleşen hayatlar arasında özgünlüğü korumanın bir yolu olarak benimsendi. Cinsiyet rolleri, moda kalıpları ve statü sembolleri Punk için bağlayıcı unsurlar değildi. Aksine, tüm bu unsurların dışına çıkmak doğrudan bir politik tutumdur. Yırtık kıyafetler, piercingler ve renkli mohawk saçlar sisteme karşı bir duruşun ifadeleriydi.

TÜRKİYE'DE PUNK

Türkiye'de ise Punk kültürü hiçbir zaman kitlesel bir harekete dönüşmedi. Ancak mikro ölçekte ortaya çıkan Punk sahneleri, dirençli ve yaratıcı örnekler sundu. Serbes'e göre 1990'ların ikinci yarısında İstanbul'daki Narmanlı Han ve Akmar Pasajı gibi mekânlar, Punk estetiğinin fotokopi kültürü ve fanzinler üzerinden kamusal alana sızdığı başlıca alanlardı. Özellikle "Mondo Trasho" gibi yayınların, kolaj-

larla ve ironiyle örülü sayfalarında Punk'ın görsel ruhunu güçlü biçimde taşıdığı ifade ediliyor. Serbes, bu tarz üretimlerin yalnızca müzikle değil, düşünsel ve estetik karşı çıkışlarla da Punk kimliğini kurduğunu vurguluyor. Türkiye'deki güncel Punk sahnesine dair gözlemlerinde ise Serbes, yeni kuşakların sosyal medya ve dijital prodüksiyon araçlarını kullanarak Punk'ı yeniden yorumladığını belirtiyor.

PUNK ÖLDÜ MÜ?

Günümüzde "Punk öldü mü?" sorusu pek çok müzik ve kültür tartışmalarında görünür oluyor. Aslında bu soru, "Bir ideoloji sessizleştiğinde tamamen yok mu olur?" sorusunun farklı bir ifadesi. Punk'ın yalnızca yüksek völmü gitarlar, jiletli ceketler ve sokak protestolarından ibaret olduğunu düşünenler için belki evet, Punk ölmüş gibi görünebilir. Ancak, Punk, tüm bu estetik öğelerin ötesinde, bir yaşam biçimini, bir duruşu ve dayatılan sistemlere karşı radikal bir sorgulama refleksini günümüzde de temsil ediyor. Hüseyin Serbes, bu konu hakkında "Punk'ın 'öldüğüne' dair söylemler aslında onun sürekli dönüşüm geçiren doğasını gösteriyor. Dylan Clark'ın da ifade ettiği gibi: 'Punk öldü. Yaşasın punk.' Punk, kendi içindeki metalaşmaya, yüzeyselleşmeye ve tekrara karşı sürekli kendini yıkıp yeniden inşa eden bir kültürdür. Ölüm burada bir son değil, yeni bir doğuşun parçasıdır." ifadelerini kullandı. Punk bir müzik türünün çok ötesinde, sosyal eşitsizliklere karşı duruşun, özgürlük arayışının ve bireysel ifadenin adı oldu. Tek bir merkezden çıkmadı, merkezi olmadı. Kendini tanımlamak yerine, dayatılan tanımları reddetti. Ve belki de en çok bu yüzden, hâlâ etkisini koruyor. Günümüzde birçok genç, Punk'ı yalnızca bir müzik türü veya moda anlayışı olarak değil, aynı zamanda bir yaşam biçimi ve düşünsel bir duruş olarak benimsemeye devam ediyor.

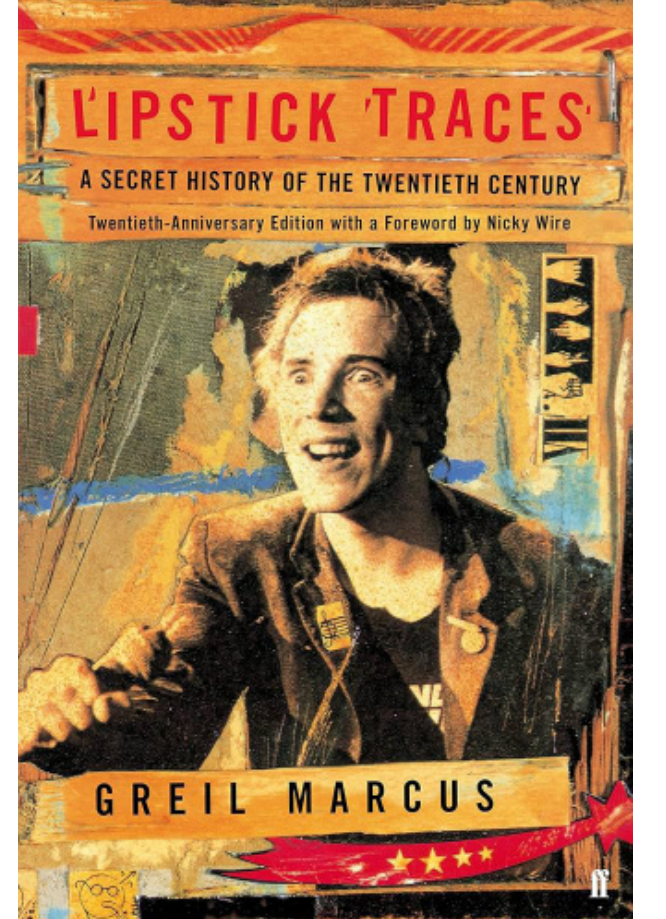
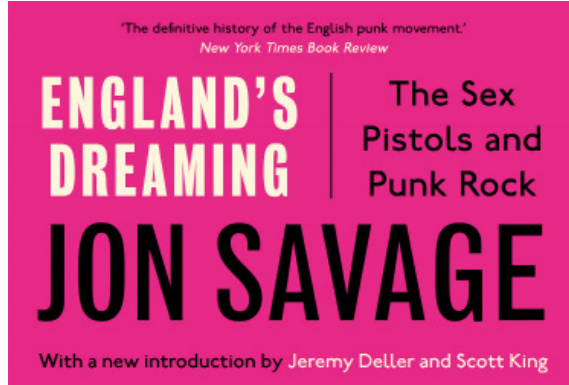
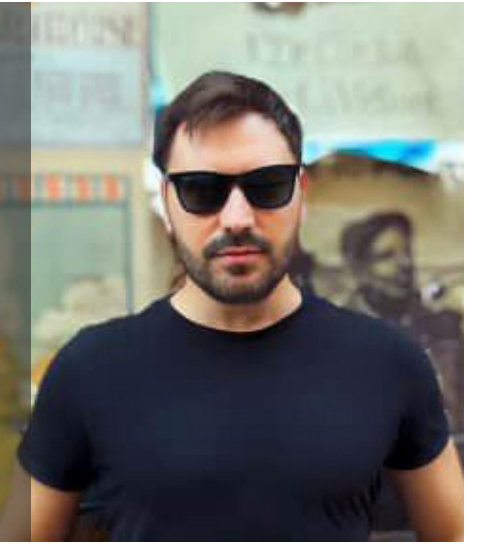

Fotoğraf: Alice Austin

Hüseyin Serbes Kimdir?

Hüseyin Serbes, Sakarya Üniversitesi'nde iletişim bilimleri alanında doktora yapmıştır. Punk kültürü, fanzinler ve bağımsız medya üzerine çalışmaktadır. Türkiye'de punk sahnesinin tarihsel gelişimi ve yeraltı yayıncılığı üzerine araştırmalar yürütmektedir.

Şehirden Kaçışın Yeni Adresi: Tiny House

Son yıllarda yükselen Tiny House yaşamı akımı hem yatırım hem de insanlar için yeni bir yaşam alternatifi olarak dikkat çekiyor. Özgürlük, sürdürülebilirlik ve sade yaşam isteğinden ilham alan bu alternatif yaşam tarzını, sosyal medyada Tiny House paylaşımlarıyla bilinen Özlem Akçin ve İzmit Akmeşe'de Tiny House arazisine yatırım yapan bir katılımcı KOÜHA ekibine anlattı.

**Burcu Algün&
Gurbet Nas**

Şehir hayatının yoğun temposundan, artan konut maliyetlerinden ve doğal afet korkusundan bunalan birçok insan, çözümünü giderek popülerleşen bir yaşam tarzı olan Tiny House'larda buluyor. Sosyal medyada Tiny House'larla ilgili ürettiği içeriklerle tanınan Özlem Akçin, Tiny House arazilerine artan talebin sebebinin, modern yaşamla ilişkili olduğunu söyledi. İnsanların artık büyük, gösterişli şeylerin peşinde olma halinden yorulduğunu vurgulayan Özlem Akçin, "İnsanlar büyük şehirlerde sürekli bir şeye yetişmeye çalışırken ruhlarını unuttular ve daha sade, daha anlamlı bir hayatı deneyimlemek istiyorlar. Kendilerine ait küçük bir dünya kurup orada huzur bulmayı arzuluyorlar" şeklinde konuştu.

DEPREM TAŞINABİLİR YAŞAMI ÖNE ÇIKARIYOR

Özlem Akçin, Türkiye'deki afet koşullarının, Tiny House'lara olan ilgiyi oldukça etkileyen bir faktör olduğunu belirtirken, "Türkiye gibi deprem kuşağında yer alan bir ülkede yaşarken insanlar artık sabit, devasa binalarda oturma risklerinin daha çok farkında" ifadelerini kullandı. Tiny House'ların taşınabilir olmasının ve yapısal hafifliklerinin avantajlarına değinen Akçin, bu yaşam tarzının özgürlük açısından da önem taşıdığını belirtti. Akçin, Tiny House'ların Türkiye'deki deprem gerçeğiyle yaşayan insanlar üzerindeki etkisini, "Bir yere sabitlenmeden, doğa olaylarına daha esnek uyum sağlayabileceğiniz bir hayat fikri insanlara cazip geliyor" sözleriyle özetledi.

YATIRIM MI, YAŞAM TARZI MI?

Özlem Akçin, Tiny House'ların tercih edilmesindeki bir diğer nedenle ilgili olarak "Tiny House'a sadece yatırım aracı olarak bakanlar da var, hayatını değiştirmek isteyenler de. Bazen bir Tiny House almak, bir toprak parçası edinmek; insanın içindeki değişim arzusunun dışavurumu oluyor" şeklinde verdi. Tiny House'lar için yatırım açısından gözlemlerini aktaran Akçin, "Talep artıyor ve bu küçük evlerin bulunduğu araziler değer kazanıyor. Çoğu insan hayatını küçültmek, sadeleştirmek için adım atıyor. Özellikle doğayla daha yakın olmak isteyenler, şehir hayatına bir alternatif

yaratmak isteyenler için Tiny House büyük bir anlam taşıyor" şeklinde konuştu.

TINY HOUSE BETON YIĞINLARINDAN BİR ÇIKIŞ OLARAK GÖRÜLÜYOR

Tiny House'ların kentleşmeden bir kaçış olarak görüldüğü beliren Özlem Akçin, "Büyük insan şehirlerde büyümüş olsa da kalbinin bir köşesinde doğaya dönme isteği taşıyor. Trafik, gürültü ve yoğunluk arasında sıkışıp kalmış bir yaşamdan kaçıp, sabah kuş sesleriyle uyanmak fikri bile birçok insanın içine su serpiyor. Tiny House, beton yığınlarının içinden bir çıkış kapısı gibi görülüyor. Ekonomik krizler, büyük borçlar, şehir hayatının boğuculuğu derken insanları yeniden 'az ama öz' bir yaşam hayal etmeye başladı." dedi.

Türkiye'de Tiny House arazisini satın alma trendinin daha başlangıç aşamasında olduğuna değinen Özlem Akçin, "Tiny House'un artık sadece bir moda değil, birçok insan için yaşanabilir bir alternatif haline geldi" dedi. Akçin, Ekonomik şartların, artan konut fiyatlarının ve özgür yaşam isteğinin bu trendi beslediğini belirtti. Özellikle genç nesilde çok ciddi oranda doğaya karışma, minimalizm ve sürdürülebilirlik arzusunun olduğunu ifade eden Akçin, Tiny House arazilerine olan ilginin daha da artacağını, "Bugün bu arazileri alıp Tiny House yaşamını seçenler, geleceğin yeni yaşam kültürünü inşa ediyor" sözleriyle vurguladı.

Tiny House'lardaki güvenlik endişesiyle alakalı olarak da bu yapılarda sadece kapıyı kitlemenin yeterli olmadığını belirten Özlem Akçin, evin yapısal güvenliğinin de önemli olduğuna değindi. Akçin, "İyi bir şasi, doğru yalıtım, sağlam malzeme kullanımı Tiny House'un sağlamlığını belirliyor" dedi. Akçin, Tiny House'un nerede konumlandırıldığının da güvenliğin sağlanması açısından önemli olduğunu da vurguladı. Tiny House'un bir ev kadar güvenli olabileceğini aktaran Akçin, Tiny House'ların doğayla barışık biçimde tasarlandıkları için insanların kendilerini daha güvenli hissedebileceğini belirterek, "Belki de güvenlik, sadece duvarların kalınlığıyla değil, hissettiğiniz huzurla da ilgili biraz" şeklinde konuştu.

KOCAELİ'DE TINY HOUSE KÜLTÜRÜ

Akçin, "Kocaeli'de Tiny House anlamında gizli bir hazine gibi. İstanbul'a çok yakın olmasına rağmen doğası halen korunmuş birçok bölgesi var. Kartepe, Maşukiye gibi yerlerde dört mevsim doğayla baş başa olabileceğiniz alanlar bulabiliyorsunuz. Tiny House'lar için ideal olan geniş yeşil alanlar, ormanlar, göl manzaraları Kocaeli'de bolca mevcut. Özellikle İstanbul'un kalabalığından kaçmak isteyenler için hem hafta sonu kaçamağı hem de sürekli yaşam için çok cazip bir alternatif sunuyor" şeklinde konuştu.

DOĞAYLA İÇ İÇE SADE BİR YAŞAM HAYALI

İzmit Akmeşe'deki bir Tiny House arazisi projesine dahil olan bir katılımcı ile de bu yaşam biçimine yönelme sürecini konuştuk. Yaptığımız söyleşide katılımcı, Türkiye'deki Tiny House yaşamını nasıl oluşturma kararı aldığını ve bu yaşayış biçimine artan ilgiyi bizlerle paylaştı.

Katılımcı Tiny House sahibi olma sürecini büyükşehir hayatının temposundan ve kalabalığından bir kaçış noktası arayışındayken karar verdiğini belirtti. Katılımcı, "Beni en çok cezbeden şey, doğanın içinde küçük, sade ama işlevsel bir yaşam alanına sahip olabilmek fikri oldu. Hayatımın tamamını taşımak gibi bir niyetim yoktu; daha çok hafta sonları ve tatillerde gidebileceğim, nefes alabileceğim bir yer olsun istedim. İzmit Akmeşe'deki Tiny House arazisi projesi karşına çıkınca, bu hayalim somutlaştı" dedi. Henüz bir yapı inşa etmediğini belirten katılımcı, ilerleyen dönemde arazisine bir Tiny House ya da bir karavan yerleştirmeyi düşündüğünü ekledi.

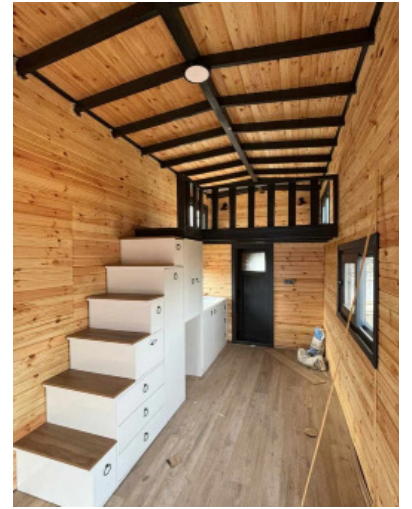
Tiny House alma süreciyle ilgili olarak da katılımcı; "Amacım sürekli yaşamak değil, hafta sonları ve tatillerde kaçıp dinlenebileceğim, doğayla baş başa kalabileceğim uygun maliyetli bir çözüm bulmak olduğu için Tiny House arazilerinden başka bir alternatif düşünmedim. Hem ekonomik açıdan daha ulaşılabilir hem de daha esnek bir kullanım sunduğu için, başka alternatifleri çok fazla araştırmadan doğrudan bu yola yöneldim" şeklinde konuştu.

Tiny House alma sürecinde en etkili faktörlerin özgürlük ve sadeleşme isteği olduğuna değinen katılımcı, "Büyük yatırımlara girmeden, doğayla daha uyumlu bir yaşam alanı

na sahip olabilmek fikri beni çok heyecanlandırdı. Artık daha az şeye ihtiyaç duyarak daha fazla şey hissedebileceğime inanıyorum" ifadelerini kullandı. Tiny House arazisi sahibi, Tiny House veya karavan gibi çözümlerin, hem ekonomik açıdan ulaşılabilir

bir seçenek sunmasıyla hem de doğaya zarar vermeden, gerektiğinde yer değiştirerek yaşam alanını yeniden şekillendirebilme imkanı verdiğini vurgularken "Önümüzdeki yıllarda bu ilginin daha da büyüyeceğini düşünüyorum" şeklinde konuştu.

İzmit Kent Pazarı Günü

Bir taraftan meyve kokularıyla bir taraftan vatandaş hesabıyla dolu bir kent pazarı günü. Bu haberimizde sizlerle beraber kent pazarının nabzını tutacağız. İzmit merkezde Doğukışla Kapalı Pazar alanında kurulan Perşembe pazarında esnafla beraber birkaç saat geçirdik. Esnafından müşterisine, gözlemesinden meyve sebzesine pazarın tüm gerçekliğine tanık olduk. Bizleri tezgâhında ağırlayan Şule Akbaş ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Sultan Eylül Bayram

Öncelikle Şule Akbaş'ı sizlere tanıtayım. Kendisi Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Mimarlık Bölümü mezunu. Şu an geçimini pazarcılıktan sağlıyor. 3 yıl önce mezun olan Akbaş, ailesinin tezgâhında pazarcılık yapıyor. Pazarcılık mesleğini 25 yıldır sürdürdüklerini aktaran Akbaş, tezgâhtaki meyve ve sebzeleri de kendilerinin yetiştirdiğini söylüyor.

PAZARDA GÜN BAŞLIYOR

Pazarda gün oldukça erken başlıyor. Serin hava ve yorgun bedenlere rağmen pazar esnafı, her sabah olduğu gibi ekmeğinin peşine düşüyor. Sabahın erken saatlerinde yüzlerce pazarcı tezgâhlarının arasında Şule Akbaş ve annesi Zahide Akbaş da kendi yerlerinde sebzelerini tezgâhlarına dizmeye başlıyor. Taze meyve sebzeler, balıklar, köy ürünleri pazarda yerini alıyor. Ben de Akbaş

ailesinin tezgâhındaki yerimi alıyorum. Bu haftaki fiyatların iyi olduğunu söylüyor Şule Akbaş "Bu haftaki fiyatlar gayet normal, vatandaşa sorsak çok der ama mevsim şartlarına, giderlerimize göre fiyatlar aşırı uçuk değil." diyerek satış yapmaya hazırlanıyor.

PAZARCININ SESİ

Tezgâhın arkasında satış yapan Zahide Akbaş'ın sözleri, pazarcının sesi oluyor: "Gezen çok, alışveriş yapan yok." İnsanlar fiyat etiketlerine göz gezdirip hesap yapıyor, sonra yollarına devam ediyor. Kimi daha uygununu arıyor, kimisi de aradığını bulamıyor...Kalabalık var ama alışveriş yapan az. Pazarcıların müşteri çağıran sesleri: "Geelll taze sebzeye gel" pazarlık sesleriyle bölünüyor: "Elli liradan ver alayım..." Pazarın karmaşasında bir elinde poşet, diğerinde hesap makinesiyle dolaşan bir teyze dikkatimi çekiyor. Birkaç tezgâhta durup aynı soruyu soruyor: "Kaç gram oldu?". Her alışverişini gram hesabıyla ya-

pıyor. Kimbilir belki de parası yetmiyor... Sebzelerin kilosu arttıkça hesaplar da kızışıyor.

PAZARIN VAZGEÇİLMEZİ KREDİ KARTLARI

Pazarda dolaşırken alışverişin büyük bir kısmının artık kredi kartlarıyla yapıldığını gözlemliyorum. Esnaf her ne kadar nakit ödemeyi tercih etse de, vatandaş kredi kartıyla ödeme yapmayı tercih ediyor. Akbaş da bu durumdan yakınıyor: "Kartla ödeme almak çok yaygınlaştı ama komisyon kesintileri işlerimizi zorluyor." Yine de pahalı ürünlerin alımında ve bütçeyi zorlamadan alışveriş yapmada kredi kartları kent pazarlarının vazgeçilmezi haline geliyor.

HER YERİ SARAN GÖZLEME KOKUSU

Pazarın yoğun atmosferinde olmazsa olmaz gözleme kokusu sarıyor etrafı. Pazarın giriş kısmına yerleşen gözleme tez-

Bolu İzzet Baysal Üniversitesi Mezun Pazarıcı Şule Akbaş

Halk pazarlarının vazgeçilmezi kredi kartları oldu

gahları, yoğun bir iş gününün ortasında, yorgun esnaf ve müşterileri ağırlıyor. Özellikle sabah saatlerinde yayılan taze gözleme kokusu hem bir gelir kapısı hem de yemek molası. Bugün İzmit'teki Doğukışla Kapalı Pazar alanında geçirdiğimiz zaman, kent pazarlarının sadece alışveriş yapma yeri olmadığını gösterdi. Esnafından müşterisine kent pazarını tüm haline tanık olduk. Bu kent pazarı gününde

kimi eli boş döndü, kimi azar azar olarak bütçesine uygun alışveriş yapmaya çalıştı. Gün sonunda tezgâhların arasında dolaşan sohbetler, gözleme tezgâhlarından yükselen sıcak koku ve pazarcıların dayanışması, buranın bir yaşam alanı olduğunu hissettirdi. Bu kısa pazar günü semt pazarlarının sadece ekonomik bir alan değil; dayanışmanın, sohbetin ve kent kültürünün bir yansıması olduğunu gösterdi.

MESEM: Gençler İçin Hem Eğitim Hem Gelecek

Gençlere hem eğitim alma hem de meslek sahibi olma imkanı sağlayan Mesleki Eğitim Merkezi, iş hayatına sağlam adımlarla atılmak isteyenler için büyük fırsatlar sunuyor. İzmit Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü İbrahim Demircan ile, mesleki eğitimin sunduğu olanakları, program çeşitliliğini ve MESEM'in gençlere kazandırdığı avantajları tüm yönleriyle konuştuk.

Rumeysa Yavuz

Mesleki Eğitim Merkezi'nin temel misyonu ve vizyonu nedir?

MESEM olarak temel misyonumuz öğrencilerimizi, hayat boyu bilgi ve becerilerini yenileyen, iş arayan değil, iş yerleri tarafından aranan teknik elemanlar olarak yetiştirmek. Temel vizyonumuz ise; yöneticilerimizin, öğretmenlerimizin ve diğer çalışanlarımızın sürekli gelişimini sağlamak, öğrencilerimizin en ileri düzeyde mesleki eğitim alabilecekleri ortamı hazırlamak ve eğitimin sadece hayatımızın bir döneminde yapılan bir faaliyet değil, hayat boyu süren, hayatımıza anlam katan ve bazen bu anlamı tamamen değiştiren bir süreç olduğunu topluma benimsetmek.

Öğrenciler hangi meslek dallarında eğitim alabiliyor? Program çeşitliliği nasıl belirleniyor?

Mesleki Eğitim Merkezleri şu anda 39 alan ve 193 farklı dal-

da mesleki eğitim sunuyor. Bu sayı her geçen yıl artıyor. Eğitim programları, Mesleki Eğitim Kurulu tarafından belirleniyor ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülüyor. Bir mesleğin mesleki eğitim kapsamına alınabilmesi için öncelikle öğretim programının alt yapısının hazırlanmış olması gerekiyor. Hangi sınıflarda hangi üniteler yer alacak, bu ünitelerde hangi konular işlenecek, konuların süresi ne olacak ve içeriğinde neler anlatılacak gibi pek çok detay önceden planlanmalı. Aynı zamanda programları yürütecek öğretmenlerin de belirlenip görevlendirilmesi gerekir. Bu alt yapının tamamlanmasıyla birlikte, ilgili meslek dalı resmi olarak eğitim programlarına dahil ediliyor ve öğrencilere sunulmaya başlanıyor.

MESEM'de eğitim alan öğrenciler mezun olduktan sonra sektörde nasıl bir yer ediniyor? Başarı hikayeleriniz var mı?

Mezun olan öğrencilerimiz, mezun olduğu alanlarda %88

istihdam oranına sahip. Kendi iş yerlerini açmak isteyen öğrencilerimiz, mezun olurken almış oldukları Ustalık Belgesi ve Mesleki Teknik Anadolu Lisesi diploması ile bu isteklerini yerine getirebiliyor. Mesela, şu an okulumuzun içinde bulunduğu İzmit Sanayi Sitesi'ndeki iş yeri sahiplerinin büyük bir çoğunluğu merkezimizde eğitim almış, kalfalık ve ustalık belgelerini yine merkezimizden alarak mezun olmuş kişilerden oluşuyor.

Staj imkanlarınız var mı?

MESEM sisteminde öğrenciler staj yapmazlar. Çünkü bu sistemde yer alan öğrenciler, İşletmede Beceri Eğitimi dersini işletmelerde uygulamalı olarak görmektedir. Bu ders, uygulamalı bir derstir ve öğrenciler bu eğitimi gerçek iş ortamında alırlar. MESEM kapsamında haftalık 32 saat olarak yürütülen bu ders, Anadolu Meslek Programları'nın 12. sınıflarında ise haftada 3 gün, toplam 24 saat olarak uygulanmaktadır. Ders, her dönem notla değerlendirilir ve bu not yıl sonu başarı orta-

İzmit Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü İbrahim Demircan

lamasına; dolayısıyla diploma notuna oldukça yüksek oranda etki eder. Bu nedenle MESEM sisteminde yer alan öğrenciler, ayrıca staj yapmakla yükümlü değildir; zira gerekli mesleki uygulama eğitimini yıl boyunca düzenli olarak almaktalar.

MESEM'de eğitim süresi ne kadar? Öğrenciler mezun olduktan sonra hangi belgeleri alıyorlar?

Eğitim süresi 4 yıldır. Çıraklık eğitimi 3 yıl, kalfalık eğitimi ise 1 yıl sürer. Öğrenciler mezun olduktan sonra Ustalık Belgesi ve Mesleki Teknik Anadolu Lisesi diploması alırlar.

MESEM'in öğrencilerine sunduğu avantajlar nelerdir?

Öğrencilere, mezun olduklarında birçok avantaj sunuluyor. Bu avantajlar arasında mezun oldukları alanda istihdam imkânı, ustalık belgesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi diploması ile kendi iş yerlerini açma fırsatı yer almaktadır. Ayrıca öğrencilere maddi destek de sağlanmaktadır. 9, 10 ve 11. sınıf öğrencilerine, asgari ücretin en az %30'u oranında maaş, sınıf seviyesindeki kalfa öğrencilere ise asgari ücretin en az %50'si kadar maaş verilmektedir. Bununla birlikte, öğrenciler 9. sınıftan itibaren iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigorta kapsamına alınmaktadır.

Bir Can Bir Umut

Türkiye’de her yıl binlerce hasta, yeni bir yaşam umudu için organ bağıışı bekliyor. Ancak toplumda hâlâ doğru bilinen yanlışlar, korkular ve önyargılar bu süreci zorlaştırıyor. Ankara Üniversitesi Organ Nakil Koordinatörü Gülşen Tepe ile yaptığımız röportajda organ bağıışı sürecinde doğru bilgi, karşılaşılan sorunlar ve toplumsal farkındalık üzerine konuştuk.

Gülten Yeter

Organ bağıışının gönüllülüğe dayalı olduğuna vurgu yapan Gülşen Tepe, nakil bekleyen hastalar için uygulanan gizli, güvenilir ve şeffaf bir sistem olduğuna değindi. Tepe, “Birimimizde kullanılan şifreli web tabanlı bilgi ağı, hastalar ve donörlerin bilgilerini güvenle saklar ve yalnızca yetkili personel erişebilir.” diyerek sürecin hassasiyetine vurgu yaptı.

ORGAN BAĞIŞINDA HAYATİ SÜREÇ

Organ bağıışında sürecin hızla ilerlemesi, birçok hastanın hayatının kurtarılmasında önemli bir rol oynuyor. Tepe, bu sürecin özellikle beyin ölümünün gerçekleşen hastalarda daha da hassas bir hal aldığını belirtti. “Beyin ölümü, bağıış sürecinin başlatılabilmesi için temel bir kriterdir ve bu durum yoğun bakım koşullarında hassasiyetle değerlendirilir.” diyen Tepe, özellikle hasta yakınlarının doğru bilgilendirilmesinin öneminden bahsetti. Tepe, organ bağıışında geri

dönüşü olmayan kayıpların yaşanmaması, bağıış oranlarının artması ve daha fazla hastaya umut olması açısından kafa karışıklığının giderilmesi gerektiğini söyledi. Bağıış sürecinde beyin ölümü ile koma sürecinin karıştırıldığını söyleyen Tepe, “Koma, hastanın iyileşme ihtimalinin olduğu bir durumdur ancak beyin ölümü geri dönüşsüzdür ve yalnızca Sağlık Bakanlığı’nın belirlediği kriterlere göre iki uzman doktor tarafından teşhis edilebilir. Beyin ölümü tanısı konulduğunda, kişinin kısa sürede kalbi de durur bu nedenle yoğun bakımda takip edilen bu süreç son derece hassasiyet gerektirir.” dedi.

ÖLÜMÜ KABUL ETMEK ZOR OLUYOR

Organ bağıışının zorlayıcı noktalarından birinin, ölüm kavramının aileler tarafından kabullenilmesi olduğunu belirten Tepe, bu süreci anlatmanın hasta yakınları açısından zor olduğunu söyledi. Tepe, “Ölüm kavramı zor geliyor, aileler kabullenmekte güçlük

çekiyor. Bu aşamada sağlık personeline olan güven eksikliği de süreci daha karmaşık hale getiriyor. Beyin ölümünü aileye anlatmak, her zaman kolay değil, çünkü doktorlar bazen ters tepkilerle de karşılaşabiliyor.” diye ekledi.

EN BÜYÜK ENGEL GÜVEN SORUNU

Organ bağıışı konusunda toplumda dini çekinceler ve genel bir güvensizlik olduğu görülüyor. Bu durumla ilgili Gülşen Tepe, bazı kişilerin bağıış yapmadan önce dini liderlere danışma ihtiyacı hissettiğini belirterek, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın 1980 yılında organ bağıışının caiz olduğuna dair fetva verdiğini ancak halkın genellikle tanıdığı dini liderlerin görüşlerine daha fazla önem verdiğini söyledi. Bunun yanı sıra, vatandaşların bağıış sürecine yönelik farklı endişelerini de dile getirdiğini aktaran Tepe, bağıış sürecinde sıkça güvensizlikle ilgili sorularla karşılaştıklarını ve bunun organ bağıışının yetersiz olmasındaki en önemli neden olduğunu söyledi.

HER ADIM DENETİM ALTINDA

Türkiye’de organ nakil süreçlerinin Sağlık Bakanlığı’nın Ulusal Koordinasyon Sistemi tarafından denetlenerek kayıt altına alındığından bahseden Tepe, hayattaki bir kişiden organ nakillerinde akrabalık bağının kanıtlanması veya çıkar ilişkisinin bulunmaması gerektiğini vurguladı. Tepe, “Bakanlığın etik komisyonları, akraba olmayan kişiler arasındaki nakilleri titizlikle denetleyerek, çıkar ilişkisi tespit edilen kişilerin bir daha başvuru yapması engelleniyor. Bu prosedür, hem özel hem de devlet hastanelerinde geçerli.” diyerek sürecin hassasiyetini dile getirdi.

ULUSLARARASI MODELLER ÖRNEK OLABİLİR

Gülşen Tepe, Türkiye’de organ bağıışı farkındalığının artırıl-

ması gerektiğini vurgularken, farklı ülkelerde uygulanan çözümlerin bu sürece örnek olabileceğini belirtti. Tepe, “İran, organ bağıışı için bir vakıf sistemi geliştirdi ve bekleme listelerinde neredeyse hasta kalmadı. Avrupa’da ise beyin ölümü tanısı alan kişilerin zorunlu bağıışçı olduğu bir sistem mevcut. Bu tür ulusal politikalarla organ bekleyen hastalar hızla sağlığına kavuşabiliyor. Benzer bir sistem, kültürel değerlere uygun şekilde Türkiye’de de düşünülebilir.” diye konuştu. Son olarak Tepe, organ bağıışının etik, güvenilir ve şeffaf bir şekilde işlediğini vurgulayarak, toplumda bu sürece dair oluşan yanlış algıların düzeltilmesi gerektiğini ifade etti. Organ bağıışı oranlarının artabilmesi için doğru bilgilendirme ve farkındalık oluşturma önemine dikkat çeken Tepe, tüm vatandaşları organ bağıışına ve bu konuda daha fazla duyarlılığa davet etti.

Bir Kadın Bir Mücadele ve Bir Zafer

Şüheda Ayaz

BİZE HİKÂYENİZDEN BAHSEDER MİSİNİZ?

Bana 49 yaşında meme kanseri teşhisi konuldu. Düzenli kemoterapi olarak tedavi oldum. Ağır tedavi sürecim yaklaşık bir sene sürdü. Şu an düzenli olarak kontrol amaçlı ilaç tedavisi alıyorum. Kitlelense anlamda vücudumda kanser hücresi kalmadı, tedbir amaçlı belirli aylarda kontrole gidiyorum. Meme kanseri teşhisi konulduğunda üçüncü evredeydim. Yaşıma göre tehlikeliydi. Kitle sağ göğsümdeydi. Sonrasında vücudumun farklı noktalarında da görüldü fakat tedaviyle büyümeden engellendi. Zor bir süreçti ama sağ salim atlattım.

Bu süreçte sizin için en zorlayıcı an neydi?

Psikolojik olarak tedavi süreci zor çünkü kemoterapi alırken

başka hastaları da görmüş oluyorsun. Orda biraz zorlanıyorsun. Kimi son evrede kiminin ilk kemoterapisi o çok zorlayıcı oluyor. Her yaştan insan oluyor odada. Yaşlısı, genci, kadını, erkeği. Psikolojik olarak çok etkilenmişim. Benim için en zorlayıcı anın ise teşhis anı olduğunu söyleyebilirim. İnsan kendisine konduramıyor, güçlü duracağım diyor ama öğrendiğin an yıkılıyorsun.

Bu hastalık erken teşhis ile tedavi edilebiliyor? Sizin durumunuz bu açıdan nasıldı?

Erken teşhis çok önemli bir şey aslında. Ben kitleyi fark ettiğim an gitmiş olsaydım tedavim daha kısa sürecekti. Beklemek her anlamda çok sakıncalı. Kitle büyüyor, belki de vücutta yayılmaya başlıyor ama sen fark etmemiş oluyorsun. Benim hastane fobim olduğu için, gitmeyi kendimce erte-

Melek Dinçtürk, meme kanseriyle mücadele eden onlarca kadından sadece biri. Onun hikâyesi, bu hastalığın erken teşhis ve tedaviyle yenilebileceğini gösteriyor. Kadınlar arasında en sık görülen kanser türlerinden biri olan meme kanseri, erken tanı ve etkili tedaviyle yenilebilen bir hastalık. Biz de Genç Açı olarak bu sayımızda, meme kanseriyle mücadelesinden zaferle çıkan Melek Dinçtürk’ün hikâyesine yer vererek bu hastalığın tedavi edilebilir olduğunu ve erken teşhisin hayati önem taşıdığını vurgulamak istiyoruz.

dim. Dediğim gibi fark ettiğim anda gitseydim, tedavim belki bir iki ayda bitecekti o yüzden ertelemeyi tercih ettim. Ertelemeden fark edildiği an gidilmesi, her anlamda daha sağlıklı. Tedavi sürecin azalacağından mental anlamda daha az yıpranmış oluyorsun.

Fiziksel ve duygusal açıdan ne gibi değişiklikler yaşadınız?

Görünüş açısından ben çok etkilenmedim. Ama kaşımda, kirpiğimde dökülmeler oldu tabi. En zoru saçımı kesmek oldu benim için. Oğlum kesmişti saçımı, oğlumun kesmesi de çok duygusal anlamda etkilemişti beni. Kendi kendime soruyordum hep niye kesiyorlar diye sonradan anlamış oldum bende. Kesmediğinde her yerde dökülmüş saçını görmek daha çok üzüyor insanı. Duygusal açıdan aslında ekstra bir düşünceye giriyorsun, çocuklarım var bana bir şey olursa diye. O açıdan çok etleniyorsun çok fazla

düşünmeye başlıyorsun her şeyi. Kansere yakalandığında çözümü olmadığını düşünüyorsun. Kanser sonun ölüm diye biliyor herkes. Öyle değil her şeyin tedavisi var hemen kötüye yormamak gerekiyor.

Hastalık hayata bakışınızı değiştirdi mi?

Aslında, hayatımın her anlamında önceliğimde çok değişiklikler oldu tabi. İlk olarak kendime daha fazla değer vermeye başladım. Ertelemediğim her şeyi yapmaya başladım. Önceden bir şey beğeniyordum almayı erteliyordum. Şimdi öyle yapmıyorum, hiçbir şeyi ertelememeye dikkat ediyorum. Geziyorum, alıyorum, takip takıştırıyorum.

Bu hastalığı atlattığınız bir olarak nasıl tavsiyelerde bulunmak istersiniz?

İlk olarak hiçbir hastalık dünyanın sonu değil. Bu kanser

Melek Dinçtürk

olsun ya da başka bir hastalık olsun. Ben kitleyi ilk fark ettiğimde ölsem bile bu hastalıktan teşhis konmadan öleyim diyordum. Sonradan ailem, aldığım psikolojik destek beni etkiledi korkacak endişelenecek hiçbir şey olmadığını anladım. O yüzden bir tuhaflık hissedildiğinde kesinlikle doktora gidilmeli. Tedavi sürecinde kimseyi dinlememek de çok önemli bence. Önemli olan kendine inanmak, ben bu süreçte önce kendime inandım. Ayrıca ailem sapaşağlam arkamda durdu öyle yendim bu hastalığı.

Gizli Görme Kusuru Renk Körlüğü

Toplumda sık rastlanmasına rağmen çoğu zaman fark edilmeden kalan renk körlüğü, kimi zaman bir meslek hayalini sona erdirecek kadar etkili olabiliyor. Doç. Dr. Ecem Önder Tokuç, renk körlüğünün tanı süreçlerinden gündelik yaşamdaki etkilerine kadar birçok bilinmeyenini Genç Aç'ya anlattı.

Gurbet Nas

Renklerin algılanmaması, günlük yaşamda küçük bir detay gibi görünse de bazı mesleklerde hayati önem taşıyan bir soruna dönüşebiliyor. Genellikle genetik nedenlerle ortaya çıkan renk körlüğü, bazı optik sinir ve beyin hastalıkları nedeniyle sonradan da gelişebiliyor. Bu durum, uzmanlar tarafından yapılan sağlık taramaları sonucunda tespit edilerek özel lens tedavisi ile kısmen iyileştirilebiliyor. Bu kapsamda biz de renk körlüğüne dair doğru bilinen yanlışları, tanı süreçlerini ve yaşam üzerindeki etkilerini Kocaeli Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Doç. Dr. Ecem Önder Tokuç'a sorduk. İşte renk görme kusuruna dair merak edilenler.

RENK KÖRLÜĞÜ HASTALIK DEĞİL BİR KUSUR

Renk körlüğü nedir?

Renk körlüğü ya da daha doğru ifadesiyle renk görme kusuru, bir kişinin bir ya da birden fazla rengi ayırt etmekte zorlanması durumudur. Genellikle doğuştan gelir, ancak sonradan da gelişebilir. Bu durum, gözdeki koni hücrelerinin yani renkleri algılayan özel hücrelerin ışığın belirli dalga boylarına olması gerektiği gibi tepki vermemesiyle ortaya çıkar. Aslında "renk körlüğü" terimi biraz yanıltıcıdır, çünkü çoğu insan tamamen değil, yalnızca kısmen renk ayırt etmede sorun yaşar. Örneğin kırmızı ile yeşili karıştırmak en sık görülen türlerden biridir. Çok nadir görülen bir durum olan tam renk körlüğünde (akromatopsi) ise kişi dünyayı sadece siyah, beyaz ve gri tonlarında görür. Renk görme bozuklukları çok geniş bir yelpazeye yayılır; kimi sadece belli renk tonlarını ayırt edemezken, kimisi birçok rengi birbirine karıştırabilir. Bu nedenle, "renk körlüğü" yerine "renk görme kusuru" ifadesini tercih etmek daha doğru olabilir.

HÜCRE TİPİNE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİYOR

Renk körlüğünün farklı türleri var mı?

Renk körlüğünü daha iyi anlayabilmek için öncelikle gözdeki renk algısını sağlayan yapıları tanımak gerekiyor. Gözümüzde iki temel renk algılayan hücre bulunur. Bunlar ise Rod hücreleri ve koni hücreleridir. Rod hücreleri karanlıkta görmeyi sağlarken, Koni

hücreleri ise renkleri algılayan esas yapılardır. Bu renkleri algılayan hücreler ışığın farklı şiddetlerini algılayarak kırmızı, mavi ve yeşil renkleri ayırt eder. Bu üç ana rengi farklı oranlarda algılayabilmemiz sayesinde diğer tüm renkleri görebiliriz. Bu rengi algılayan hücreler de meydana gelen hasarlar ya da genetik bozukluklar, bazı renklerin ayırt edilememesine yol açar. Eğer üç rengi algılayan hücreler de problem varsa, kişi hiçbir rengi ayırt edemez. Sadece bir rengi algılayan hücrede sorun varsa, kişi diğer iki rengi algılayabilir. Örneğin sadece maviyi algılayan hücrede bir sorun varsa, kişi kırmızı ve yeşili ayırt edebilir ama mavi tonlarını ayırt edemez. Renk körlüğü etkilendiği renk algılama hücresi türüne göre farklı şekillerde ortaya çıkar. Tek renk görme kusuru olan kişiler tüm renk algılama hücrelerinin ya hiç olmaması ya da işlevsiz olması durumudur. Bu kişiler dünyayı sadece siyah, beyaz ve gri tonlarında görür. İki renk görme kusuru olan kişilerde üç renk tipinden biri tamamen yoktur. Bu bozukluk kendi içinde ayrılır. Kırmızıyı algılayan renk algılama hücresi, yeşili algılayan renk algılama hücresi ve mavi rengi algılayan hücrenin bulunmaması durumudur. Diğer bir görme bozukluğu ise tüm renk algılayan hücre tipleri bulunur ama biri yeterince iyi çalışmaz. Bu tür, renk körlüğünün en yaygın formudur ve kendi içerisinde sınıflanır. Kırmızı rengi algılayan hücreler, yeşil rengi algılayan hücreler ve mavi rengi algılayan hücreler zayıftır. Bu türler arasında en sık rastlanana kırmızı-yeşil renk körlüğüdür.

YANLIŞ RENK TANIMLAMALARI UYARICI OLABİLİR

Bir kişi renk körü olduğunu genellikle ne zaman ve nasıl fark eder? Belirtileri nelerdir?

Genetik olan durumlarda kişi doğuştan itibaren farklı bir renk algısına sahip olduğu için, kırmızıyı da herkes gibi gördüğünü sanır. Yani o rengi hep aynı şekilde gördüğü için bir sorun olduğunu anlayamaz. Örneğin bir çocuk kırmızı ve yeşil renkleri birbirinden ayıramıyorsa, yanlış renk tanımlama, harita, kablo, grafik gibi renk kodlu materyalleri ayırt etmemesi belirtileri oluşturur. Böylece bu belirtiler çocuklukta öğretmen veya aile ile fark edilir. Ancak bu durum her zaman erken yaşta fark edilse de bazı kişilerde ileri yaşlarda ortaya çıkabilir. Genellikle meslek seçimleri

sırasında yapılan sağlık tarama testlerinde öğrenilir. Örneğin pilotluk, elektrik mühendisi gibi renk ayrımının önemli olduğu mesleklerde yapılan testlerde renk körlüğü saptanabilir. Bu nedenle düzenli bir göz muayenesi ve tarama testi yapılması önerilir.

RENK KÖRLÜĞÜ SADECE DOĞUŞTAN DEĞİL

Renk körlüğü doğuştan mı olur sonradan gelişebilir mi? Cinsiyete göre etkilenme sıklığı nedir?

Her iki durumda da mümkündür. Renk körlüğü genetik geçişli bir durum olması ve genetik olarak X kromozomu üzerinden taşındığı için erkeklerde daha sık görülür. Kadınlarda iki X kromozomu olduğu için biri etkilenmiş olsa bile diğeri bunu telafi edebilir. Ancak erkeklerde tek X kromozomu olduğundan dolayı, bozukluk varsa doğrudan etkilenirler. Sonradan gelişen renk körlüğü ise bazı optik sinir, beyin hastalıkları, ilaçlar veya yaşa bağlı görme rahatsızlıklarında meydana gelebilir. Katarakt gibi rahatsızlıklar da renkleri algılamada bozulmalara yol açabilir. Ayrıca erkeklerin daha çok çalıştığı meslek gruplarında bulunmaları, daha sık sağlık taramalarına girmeleri nedeniyle bu durum daha erken tespit edilebiliyor olabilir.

Renk körlüğü ilerleyen bir durum mudur?

Genetik olan renk körlüğü sabittir, yani ne kötüleşir ne de iyileşir. Ancak sonradan gelişen renk körlüğü, altta yatan hastalığın seyrine göre ilerleyebilir. Örneğin kimyasallara bağlı toksik etkiler veya optik sinir hastalıkları, zamanla renk algısını daha da bozabilir.

TANI İÇİN TEK TEST YETMEZ

Renk körlüğünün tanısı nasıl konur, özel testler var mı?

Renk körlüğünü belirlemek için çeşitli testler mevcuttur. En sık kullanılan testlerden biri "Ishihara Testi"dir. Bu testte içinde rakamlar bulunan renkli kartlar kullanılır. Kırmızı-yeşil renk körlüğünü taramakta kullanılır. Ancak tanı koydurucu değildir, sadece tarama testi olarak kullanılır. Eğer bu testte şüpheli sonuçlar elde edilirse, kişiyi daha ileri tanı testlerine yönlendiriyoruz. Ayrıca bazı meslek gruplarına özel testler de yapılabiliyor. Renk tonlarını ayırt etme testleri, derecelendirme testleri gibi çeşitli testlerle kesin tanı konabilir.

Doç. Dr. Ecem Önder Tokuç

MESLEK SEÇİMİNDE GÖRÜNMEYEN ENGEL

Renk körlüğünün meslek seçimlerinde kısıtlamalar yaratır mı?

Evet, bazı meslekler için ciddi kısıtlamalar söz konusudur. Renkleri tam ve doğru algılamayı gerektiren mesleklerde, örneğin grafik tasarım, tekstil, elektrikçi, pilot, makinist, bazı askeri görevler ve polislik gibi mesleklerde renk körlüğü engel teşkil ediyor. Çünkü bu tür mesleklerde renkleri doğru ayırt edememek hayati riskler yaratabilir. Ancak ehliyet alınabilir, yalnızca ehliyetle "renk körlüğü vardır" ibaresine yer verilir. Gündelik yaşamda ise çoğu birey renk körlüğüyle baş edebilir. Sadece renk seçimleri, giyinme, alışveriş gibi konularda zorlanabilirler. Ancak sağlık alanında çalışan bir hemşire damar yolu açarken, kateterlerin (damara sıvı vermek için kullanılan ince tüpler) kalınlıkları renklere göre ayrıldığı için bu bir sorun olabilir. Yani renk körlüğü bazı işlerde ciddi sıkıntılar yaratabilir.

Renk körlüğü günlük yaşamda ne gibi zorluklar yaratır?

Günlük hayatta renk körlüğü bazı zorluklar yaratabilir. Örneğin market alışverişinde ürün etiketlerindeki renk kodlarını, trafik ışıklarını ayırt etmekte zorlanabilirler. Giyinirken renk uyumunu sağlamakta sıkıntı yaşayabilirler. Renkleri doğru ayırt edemedikleri için yanlış kombinasyonlar yapabilirler. Bazı televizyon dizilerinde bu durum mizahi şekilde işlenmiştir. Örneğin bir karakter renk körlüğü nede-

niyle absürt kombinasyonlar yapar ama bunu moda haline getirir. Ancak gerçek hayatta bu durum kişileri olumsuz etkileyebilir. Sadece renk seçimleri, giyinme, alışveriş gibi konularda zorlanabilirler.

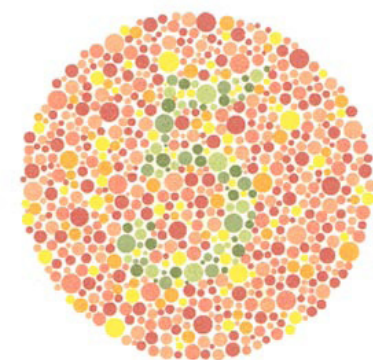
Lenslerle renk körlüğü düzeltilebilir mi?

Renk körlüğü için geliştirilen özel lensler mevcuttur. Bu lensler göze gelen ışığın dalga boyunu değiştirerek renk algısını iyileştirmeyi amaçlar. Ancak bu lensler her durumda kesin çözüm değildir. Özellikle renk ayırt etmenin çok önemli olduğu mesleklerde yeterli görülmez. Bu nedenle meslek seçiminde bu tür yardımcı araçlar kabul edilmeyebilir.

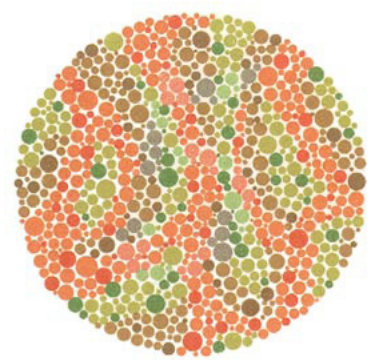
ERKEN TANI DOĞRU YÖNLENDİRME İÇİN ŞART

Bu konu hakkında eklemek istedikleriniz nelerdir?

Evet, özellikle çocukluk döneminde bu durumun fark edilmesi çok önemli. Basit bir tarama testi ile erken dönemde renk görme kusuru tespit edilebilir. Böylece çocuk doğru şekilde yönlendirilebilir. Aksi takdirde, kişi 20 yaşına gelip hayalini kurduğu meslek için sağlık raporu alırken renk körü olduğunu öğrendiğinde büyük bir hayal kırıklığı yaşayabilir. Örneğin ben sağlık kurulunda çalıştığım dönemde gemi adamı olmak isteyen bir gencin renk körü olduğunu öğrendiği ana tanık olmuştum. Ailesi dahil herkes planını buna göre yapmıştı. Bu nedenle erken tanı çok önemli. Her çocuğun belli bir yaşa geldiğinde tarama testinden geçmesi gerektiğini düşünüyorum.

Normal görenler 5 olarak görür. Tüm renklere karşı renk körü olanlar hiç birşey göremez.

Kırmızı ve Yeşil renk körü olanlar 5 olarak görür. Normal görenler hiçbirşey okuyamazlar.

Sinema Yorumcusu Gökşen Aydemir ile Türk Sineması Üzerine

Yeşilçam'ın nostaljisi günümüz sinemasının dinamiklerini ve etkisini, sinema yorumcusu Gökşen Aydemir ile konuştuk. Türk sineması, tarih boyunca hem bizi güldürdü hem de gözyaşlarımıza ortak oldu. Peki bu hikaye nasıl başladı ve bugün hangi noktada? Sinema yorumcusu Gökşen Aydemir ile sinemanın iz bırakan anlarını ve güncel durumunu değerlendirdik.

Rumeysa Yavuz

Türk sinemasını geçmişten günümüze değerlendirmenizi istesek en büyük kırılma noktaları sizce nelerdi?

Türk sineması, başlangıçtan günümüze sektör olmak için çabalayan bir yapıya sahip. Türk sineması Osmanlı dönemindeki başlangıcından itibaren bir eğlence aracı, daha sonra toplumsal kodları ya da propagandayı yayma aracı olarak sunuldu. Osmanlı'nın son dönemlerinde, ilk başta "tiyat-rocular dönemi" olarak anılan bu dönem 1940'ların sonuna kadar sürdü. Yeşilçam sinemasının yani "yönetmenler dönemi" de bu tarihten sonra başladı. Bu dönem 70'lerde en fazla üretimin yapıldığı yıllardan 80'li yıllara kadar uzanan önemli bir dönem. Sinemanın finansmanının halk olduğu, hiçbir aracının olmadan halkın finanse ettiği bir sinema. Tabii ki Türk sinemasında önemli kırılmalar da yaşandı. İlk başta Muhsin Ertuğrul kırılması olmak üzere akabinde "yeni yönetmenler dönemi", 60 darbesi sonrası nispeten özgürlükçü bir dönem ve sansür kurallarının azalması, 70'lerde konuların değişmesi, klasik melodramalardan çıkıp arabesk filmlerin, insel

içerikli filmlerin yaygın olarak çekilmeye başlaması, 90'lara doğru Yeşilçam'ın tamamen yok olması, 2000'lerde yeni bir başlangıç ve yeni yönetmenlerle başlayan ve aslında kökü bağımsız sinemanın başladığı yere kadar uzanan bir dönem.

Bu süreç 2000'li yıllarda nasıl devam etti?

2010-2020 arasında ise tek filmli yönetmen görüyoruz. Bunların hiçbirisi ikinci filmle çekemediler. Günümüzde ise aslında daha çok festival filmciliğine hitap eden ve temelleri Nuri Bilge Ceylan'a dayanan dönem başlıyor. Yani kırılmalar dediğim gibi pek çok ama son yıllardaki kırılmalar daha çok. Festival filmciliğiyle, formül filmlerle, matematikle yapılan filmlerle olan kırılmalar ve bu kırılmaların sonucunda da pandemiden sonra sosyal medya ve sosyal platformların öne çıkmasıyla Türk sinemasının aldığı darbe söz konusu.

Dijital platformların yükselişi Türk sinemasını nasıl etkiledi?

Dijital platformların Türkiye'ye gelmesi yaklaşık 7-8 senelik bir sürecin ürünü ama özellikle abone sayılarının artma-

sı pandemiden sonra oldu. Yaklaşık 10 yılda kazanacakları abone sayısını pandemi sürecinde kazandılar. Çünkü sinemalar kapalıydı ve pandemi koşulları sırasında meydana gelen ekonomik krizle birlikte bilet fiyatları çok arttı. İnsanlar sinemaya gidememeye başladı. Bu platformlar da orijinal içeriklerini oldukça arttırdılar. Aslında birbirinin rakibi iki kulvardan bahsetmiyoruz çünkü sinema çok başka bir şey, dijital platformlar çok başka bir şey. Dijital platformlar aslında bir sinema değil televizyona yakın bir kavram, televizyon içeriklerine benzer içerikler üreten bir yapıya sahip. Diğer unsur ve bence sektöre en çok zararı veren unsur, filmlerin aynı anda hem dijital platformlarda hem de sinemalarda gösterilmesi. İlk olarak Yılmaz Erdoğan'ın önünü açtığı bu yapı "Sazan Sarmalı" ile başladı. Şu anda yabancı filmlerde de devam ediyor ama kemik olan sinofil kitle, sinemaları bırakmıyor, onların hala sinemaya gittiğini görüyoruz.

Sizin bir sinema yorumcusu olarak Türk sinemasında en beğendiğiniz yönetmen kim?

Hangi yönetmeni sevdiğimi söylemek aslında çok zor, o kadar farklı yönetmenler var

Sinema Yazarı Münir

Sinema Yorumcusu Gökşen Aydemir

ki ve ben birçoğunun filmle-rini çok seviyorum. 1950'ler Türk sinemasını ve tabii orada Lütfi Akad, Metin Erksan ve Halit Refiğ gibi bir üçleme var, hepsinin çoğu'de filmini beğenirim ama genel olarak Metin Erksan hayranı olduğumu söyleyebilirim. Ara dönemden sevdiğim yönetmenlerde var, Yılmaz Güney gibi.. 70'ler sineması ve özellikle politik sinemanın Türkiye'de başladığı yıllar. Yeni Türk sinemasına geldiğim zamanda ise 90'lar-da Zeki Demirkubuz ile başlayan o süreç çok değerli. Aslında kökleri Yeşilçam'a dayanan, batılı bir varoluş problemi içerisinde de bulunan bir sinema-

cı kuşağının yetişmesini sağladı. Bu sinemacı kuşağın temel örneklerinden biri de Nuri Bilge Ceylan ama ben her zaman Zeki Demirkubuz'u, Nuri Bilge Ceylan'ın önünde bir sinema anlayışına sahip olduğunu düşünüyorum çünkü Nuri Bilge Ceylan, formül filmler yapan ve festivallerde yarışmak için filmler yapan biri, tabii ki iyi filmleri de var. Bu ismini saydığım yönetmenler hem kendi alanlarında çok iyi filmler yaptılar, hem de belirli Türk sineması kırılmalarının başlangıcı oldular. Bu yüzden adlarını tek tek anmak isterdim, unuttuklarım varsa da hepsinden çok özür diliyorum.

Asırlık El Sanatı Karamürsel Sepeti

Asırlardır el emeğiyle örülen ve dillere destan olan Karamürsel sepeti, geçmişin izlerini günümüze taşıyor. "Ufacık tefecik gördün de Karamürsel sepeti mi sandın?" deyişiyle halk arasında ün kazanan bu geleneksel sanatın kökleri Osmanlı'dan günümüze kadar uzanıyor. Yüzyılların mirasını bugüne taşıyan son usta: Mehmet Ali Koygun unutulmaya yüz tutan bu zanaati yaşatmaya devam ediyor.

Enes Kandemir

GELECEK NESİLLERE MİRAS

Karamürsel sepeti yapımında doğal malzemeler kullanıyor; findık dalları ve kökleri, özenle toplanıp işleniyor. Her bir dalı sabırla şekillendiriyor. Mehmet Ali usta, Karamürsel sepetinin son temsilcilerinden biri olarak babasından öğrendiği bu zanaatı, şimdilerde kendi çocuklarına ve meraklı gençlere öğretmeye çalışıyor. Kültürel mirasın kaybolmaması için yıllardır emek veren Mehmet Ali Koygun, semi-

nerler ve kurslar düzenleyerek bu zanaatı genç nesillere aktarmaya çalışıyor. Koygun, "Bu sanata sahip çıkmazsak, tarihimizi ve kültürümüzü kaybederiz. Gençlerin ilgisini çekmek için modern tasarımlar da geliştiriyoruz," diyerek yaptığı işi yaşayan bir kültür olarak değerlendiriyor.

SARAYDAN GÜNÜMÜZE UZANAN HİKAYE

Karamürsel sepetinin dilden dile aktarılan hikâyesi, Osmanlı dönemine dayanıyor. Rivayete göre, Sultan Abdülaziz

Han Hereke'deki Av Köşkü'nde konaklayacağı bir seyahat için bölgeye gelir. Bu haberi duyan Karamürsel halkı, padişaha olan sevgilerini göstermek ister ve mevsimin en güzel kirazlarını özenle toplayarak, el emeği bir sepet içinde hediye etmeye karar verir. İlçeyi temsilen seçilen kişiler, Hereke Av Köşkü'nde padişahın huzuruna çıkar ve sepeti takdim eder. Abdülaziz Han, sepetin küçük ve sadeliği karşısında şaşırır. İçinde ne olduğunu merak eden Padişah, bir gümüş tepsi isteyerek kirazların bu tepsiye dökülmesini emreder. Ancak sepetin içindeki kirazlar tepsiye sığmaz, taşar. Bu manzara

karşısında şaşkınlığını gizleyemeyen padişah şu meşhur sözleri sarf eder: "Sepeti ufak tefek gördük amma içindekini tepsiye sığdıramadık." İşte o günden sonra, halk arasında "Ufacık tefecik gördün de Karamürsel Sepeti mi sandın?" sözü yerleşir ve bir deyişe dönüşür. Karamürsel Sepeti, bir ilçenin köklerine olan bağlılığının ve zamana meydan okuyan sanatının somut bir simgesi. Karamürsel'e yolu düşenlerin, buradan el emeğinin izlerini taşıyan bir sepetle ayrılması, hem bir hatıra hem de kültürel bir destek olacaktır.

Kocaelispor'un Tribün Gücü

Kocaelispor'un tribünlerinde coşku yaratan Hodri Meydan taraftar grubunun önde gelen isimlerinden biri olan Miraç Çartay, tribün liderliğini anlattı. 19. yüzyılın sonlarında, üniversite öğrencilerinin okul takımlarını motive etmek amacıyla megafonla tribünleri coşturmasıyla başlayan amigoluk geleneği günümüzde farklı bir boyut kazandı. Artık tribün liderliği denilen ve bir kültür haline gelen bu geleneğin Kocaeli'deki temsilcisi ise Miraç Çartay. Hodri Meydan taraftar grubunun tribün liderliğini yapan ve Kocaelispor'a olan tutkusuyla tanınan Çartay ile tribün liderliğini konuştuk.

Salih Özkan

Kocaelispor ile ilk tanışma serüveninizi anlatır mısınız?

8-9 yaşlarındaydım, hem okula gidiyordum hem de çarşıda seyyar olarak çikolata ve mendil satıyordum. O dönemde Hodri Meydan'daki büyük abilerimizi görüp onlara özendim. Kocaelispor'a olan sevgim, onlarla kurduğum ilişimle daha da pekişti ve bu sevdada günümüze kadar artarak devam etti.

Tribün liderliğiniz nasıl başladı ve ne kadar süredir yapıyorsunuz?

Tribün liderliğini öğrenmem sabah kalktığımda Hakan Kaptan kardeşimin beni arayıp "Gazeteye bak" demesiyle oldu. Gazetede, "Miraç Çartay, Hodri Meydan tribün lideri oldu." haberini gördüm ve gerçekten çok mutlu oldum. Şu an bir yıldır bu görevin başındayım.

Tribün lideri olmak nasıl hissettiriyor?

Gittiğin her yerde saygı ve sevgi ile karşılanıyorsun. Geçen Antalyaspor deplasmanına gittim. Takımın tribün lideri

sevgili Serdar, bizim taraftar grubumuzun koreografisine tezahüratına olan hayranlığını dile getirdi. Bu benim hoşuma gitti. Rakip takımın tribün liderlerinin bile gıpta ettiği bir taraftar grubunun lideri olmak beni çok gururlandırıyor.

Sizce Hodri Meydanı özgün kılan nedir?

Bizi biz yapan en büyük özelliğimiz taraftarlar arasında kardeşlik duygusunu sağlamak ve oluşturduğumuz küfürsüz, olaysız tehlike teşkil etmeyen güvenli tribün ortamına aileleri, kadın taraftarlarımızı daha çok dahil etmek olmuştur. 1. ligin en çok seyirci ortalamasına sahip takımı olmamız bunun bir somut göstergesidir.

Tribün liderinin takım ve teknik direktörle ilişkisi nasıl?

Teknik direktörlerin tribünle ilgili talepleri olabiliyor ve bu talepleri bana ilettiklerinde, ben de elimden geleni yaparak gereken adımları atıyorum. Örneğin, geçmişte bir teknik direktör, taraftarın fazla agresif olduğunu ve futbolcuların bundan korktuğunu belirten bir şikâyet iletti. Bu şikâyeti aldıktan sonra, bölge temsil-

cilerimiz ve futbolcularımızla görüşmeler yaptım. Bu durumu netleştirip sorunu çözüme kavuşturduk.

Toplumda tribün liderliğine bakış nedir?

Toplumda, ne yazık ki tribün liderlerine yönelik serseriler veya tehlikeli tipler gibi negatif bir bakış açısı var. Ancak bu yaklaşım gerçekçi değil. Ben yaklaşık bir yıldır bu görevdeyim ve yaptığımız işler konusunda büyüklerimizden, iş adamlarımızdan, emniyet müdürlerimizden ve valilerimizden olumlu geri dönüşler alıyoruz. Onlar, gerçekleştirdiğimiz etkinliklerden ve çalışmalarımızdan gerçekten memnun olduklarını belirtiyorlar.

Son olarak Kocaelispor taraftarına bir mesajınız var mı?

Kocaelispora her zaman yaptıkları gibi inanmaları ve sevmeleridir. Takımı bugünlere getiren zaten taraftarın takımı sevmesi, inanması ve sahip çıkmalarıdır. Bunun sonucunda şampiyon olacağız ve tüm Türkiye bu sefer Kocaelispor'u şampiyonluk kutlamalarıyla konuşacaktır.

Miraç ÇARTAY

Şampiyonluk Yolunda Birlikte: KOÜHA Kocaelispor Tribününde

Kocaeli Üniversitesi ile Kocaelispor Kulübü arasında imzalanan protokol kapsamında, KOÜ Haber Ajansı (KOÜHA) ekibi olarak şehrimizin başarılı futbol takımı Kocaelispor'un Ankaragücü ile oynadığı mücadeleyi yerinde izleme fırsatı yakaladık.

STADYUMA DOĞRU ADIM ADIM

Hilal Güllük & Rumeysa Yavuz

Kocaeli Üniversitesi Rektörlüğü ile Kocaelispor Yönetim Kurulu arasında yapılan iş birliği protokolü sayesinde, Trendyol 1. Lig'in 29. Hafta mücadelesi olan Kocaelispor-Ankaragücü maçını ücretsiz izleme imkânı bulduk. Maç günü geldiğinde, sabırsızlıkla yola koyulduk. Ulaşım için otobüsün tercih ettik. Yaklaşık yarım saat süren yolculuğun ardından stadyuma vardık. Otobüsten iner inmez karşılaştığımız kalabalık, maç atmosferine hızla girmemizi sağladı.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin Ramazan ayına özel sunduğu iftar yemeği ise maça gelenler için güzel düşünülmüş bir ikramdı. Maç başlamadan önce taraftarlardan skor tahminleri aldık. Skorlar farklı olsa da beklenti ortak: Kocaelispor'un galibiyeti.

HEP DESTEK, TAM DESTEK!

Maçın başlamasına dakikalar kala tribünde yerimizi aldık. Stadyumdaki atmosferin büyüleyici etkisiyle heyecanımız doruğa ulaştı. Kocaelispor ve Ankaragücü takımları sahadaki yerlerini aldı ve hakemin ilk düdüğüyle birlikte karşılaşma başladı.

İlk dakikalar dengeli geçti. Ancak 26. dakikada rakip takımın etkili atağı sonucu 1-0 geriye düştük. Tribünlerde kısa süreli bir moral bozukluğu yaşansa da destek hiç eksilmedi. İlk yarı Ankaragücü takımının 1-0 üstünlüğüyle sona erdi. Soğuk hava nedeniyle devre arasında verdiğimiz çay ve kurabiye molası, içimizi ısıttı ve enerjimizi tazeledi.

İkinci yarı ise yine dengeli bir şekilde başladı. Beklediğimiz gol ise 79. dakikada geldi ve stadyum adeta coşkuya boğuldu. Tribünler kenetlendi ve bu durum takımın inancını daha da yükseltti. Maçın son dakikalarında rakip ceza

sahasında Maçın son dakikalarında rakip ceza sahasında baskımızı artırdık. Hakem 8 dakikalık uzatma gösterince heyecan doruğa ulaştı. Ancak tüm çabalara rağmen maç 1-1 eşitlikle sona erdi.

KOÜHA olarak bu ilk maç deneyimimiz, her ne kadar galibiyetle sonuçlanmasa da Kocaelispor'un mücadelesi ve taraftarların birlikteliğiyle bizim için unutulmaz bir anı haline geldi.

Disiplin ve Ahlak Tekvando Sporunda Buluşuyor

Taekwondo, sadece bir dövüş sporu değil, aynı zamanda disiplini, saygıyı ve ahlaki öğreten bir yaşam biçimi. Eski milli sporcu ve taekwondo antrenörü Melikşah Belen, taekwondonun felsefesini, salondaki eğitimde kazandırdığı değerleri, spordaki gelişmeleri ve bu branşın gençlere nasıl katkı sağladığını anlatıyor.

Gülbahar Avan ✍️

Taekwondo, yalnızca bir dövüş sanatı değil, bireylere disiplin, saygı ve ahlak gibi evrensel değerleri kazandıran bir yaşam biçimi. Eski milli sporcu ve antrenör Melikşah Belen, taekwondonun yalnızca fiziksel bir aktivite olmadığını, aynı zamanda gençlerin kişisel gelişimlerine önemli katkılar sunduğunu vurguluyor. Hem bir spor dalı hem de bir felsefe olarak öne çıkan taekwondo, salonlarda öğretilmesi ve uygulanması gereken bir disiplin. Belen, bu sporun inceliklerini, gençlere sağladığı faydaları ve son yıllarda sporda yaşanan dönüşümü anlatıyor.

TAEKWONDONUN BİR FELSEFESİ VARDIR

Taekwondo, saldırı sporu mu yoksa savunma sporu olarak mı değerlendirilmelidir?

Taekwondo, esasen bir savunma sporudur. Bu sporun ismi bile, onun felsefesini anlatır; "TAE" (ayak), "KWON" (el) ve

"DO" (ahlak) kelimelerinden oluşan bu terimler, taekwondonun sadece fiziksel bir dövüş olmadığını, aynı zamanda kişiye ahlaki değerler ve disiplin kazandırdığını gösterir. Taekwondo, boks gibi bir saldırı sporu değildir. Tekniklerin büyük kısmı ayakla yapılır ve bu da taekwondoyu hem estetik hem de etkili bir spor haline getirir. Ancak önemli olan, bu yeteneklerin sadece savunma amacıyla kullanılmasının gerektiğidir.

Taekwondonun diğer dövüş sporlarından farkı nedir?

Taekwondo, her şeyden önce saygı ve disipline dayalı bir spor dalıdır. Taekwondoda, hiyerarşik bir sistem vardır. Düşük kuşaklar, daha yüksek kuşaklardaki sporculara "hocam" diye hitap ederler ve bu, sporu diğer dövüş sporlarından ayıran en önemli özelliklerden biridir. Bu, taekwondonun hem bir spor dalı hem de bir yaşam biçimi olarak kabul edilmesinin temel nedenidir. Ayrıca taekwondoda en çok

dikkat edilen şeylerden biri de estetik ve teknik açıdan doğru vuruşlardır. Ayakla yapılan tekmeler, sadece güçlü değil, aynı zamanda doğru teknikle yapılmalıdır. Bu, sporu hem fiziksel hem de görsel açıdan etkileyici kılar.

SOKAK, BİR SPORCU İÇİN MÜSABAKA ALANI DEĞİLDİR

Sokakta taekwondo tekniklerini uygulamak ne kadar doğru?

Taekwondo teknikleri sadece salonlarda öğrenilir ve burada uygulanmalıdır. Dışarıda bu teknikleri kullanmak, hem sporu yanlış bir şekilde tanıtmak hem de kişisel ve toplumsal ahlaki zedelemek anlamına gelir. Çocuklarımıza ve gençlerimize her zaman şunu öğretiyoruz: "Burada öğrendiklerinizi sadece burada kullanın." Sokak, bir sporcu için müsabaka alanı değildir ve taekwondo tekniklerinin sokakta herhangi bir şekilde kullanılması, ciddi riskler doğurabilir. Bir sporcu, taekwondoyu yalnızca kendini savunmak zorunda kaldığında kullanmalı. Bu, taekwondonun doğru ruhuyla uyumlu bir yaklaşım olacaktır.

Taekwondo sporuna başlamak isteyenlere ne önerirsiniz?

Taekwondo, her yaşta başlanabilecek bir spor dalıdır, ancak genç yaşta başlamak, daha başarılı bir sporcu olmak için büyük bir avantaj sağlar. Özellikle jimnastik gibi temel fiziksel eğitim alan çocuklar, taekwon-

doda çok daha başarılı olabilirler. Bu nedenle çocukların herhangi bir sporla ilgilenmesi, fiziksel gelişimleri ve sosyal becerileri açısından çok önemlidir. Her çocuğun bir spor dalıyla ilgilenmesi, onun gelişimi için faydalı olacaktır.

SON 20 YILDA TAEKWONDONUN DÖNÜŞÜMÜ

Taekwondo, son yıllarda nasıl bir değişim geçirdi?

Son 20 yıl içerisinde taekwondo büyük bir dönüşüm geçirdi. Teknolojinin gelişmesiyle, taekwondo müsabakalarda kullanılan elektronik sistemlerle daha hızlı ve doğru bir hale geldi. Eskiden hakemler puanları manuel olarak tutarken, şimdi sporcuların giydiği elektronik yelekler ve kasklar sayesinde, darbenin şiddeti anında ölçülüp puanlar otomatik olarak kaydediliyor. Bu, hem güvenliği artırdı hem de müsabakalarda daha şeffaf bir puanlama sistemi sağladı. Ancak bu teknolojik gelişmelerin de bazı olumsuz yönleri oldu. Önceden daha sert ve görsel olarak etkileyici vuruşlar yapılırken, teknolojinin etkisiyle sporcular daha temkinli oynayabiliyor. Seyir zevki, eskisi kadar heyecan verici olmuyor, çünkü sporcular artık sadece teknik olarak değil, stratejik olarak da dikkatli davranıyorlar.

Taekwondo sporunu gelecekte nasıl görüyorsunuz?

Türkiye'de taekwondo, en yaygın ve en fazla yapılan lisanslı sporlardan biri olmayı sürdürüyor. Şu anda yaklaşık 870 bin aktif lisanslı sporcu bulunuyor. Ancak günümüzde ailelerin çoğu, çocuklarının fiziksel zarar görmesini istemiyor ve taekwondoyu, sporcu olarak değil, sosyal bir aktivite olarak görmeyi tercih

ediyor. Bu durum, taekwondonun sert gösterilerden uzaklaşarak daha çok eğlenceli ve sağlıklı bir yaşam tarzı öneren bir spor haline gelmesine yol açtı. Fakat taekwondo, çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimlerini destekleyen en etkili spor dallarından biri olmayı sürdürüyor. Gelecekte, taekwondo yine geniş kitlelere ulaşacak ve daha fazla genç sporcu yetiştirecek.

TAEKWONDONUN ÖĞRETTİĞİ DEĞERLER

Taekwondo, sadece fiziksel bir mücadele sanatı olmanın ötesinde, bireylere disiplin ve saygı gibi değerleri aşılayan kapsamlı bir yaşam biçimi sunuyor. Melikşah Belen'in de belirttiği gibi, bu spor dalı gençlerin hem bedensel hem de zihinsel gelişimine önemli katkılar sağlıyor. Teknolojinin entegrasyonu ile birlikte modern taekwondo, daha şeffaf ve güvenli bir yapıya kavuşurken, temel felsefesinden sapmadan ilerlemeye devam ediyor. Gelecekte de taekwondonun, genç nesillerin karakter oluşumunda ve toplumsal uyumda kilit rol oynamaya devam etmesi bekleniyor. Her yaştan birey için erişilebilir olan taekwondo, sağlıklı ve disiplinli bir yaşamın kapılarını aralamaya devam ediyor.

Kocaeli'de Arsenal Taraftarı Olmak

Arsenal'e gönül veren Kocaelili futbolseverlerin küçük bir grupla başlayan tutkusu, zamanla büyük bir taraftar topluluğuna dönüştü. Sosyal medyada başlayan bu yolculuk, bugün Türkiye Arsenal-liler Derneği çatısı altında büyüyerek devam ediyor. Derneğin kuruluş sürecini ve yaşadıkları deneyimleri, üyelerinden dinledik.

Hilal Güllük ✍️

Kocaeli'de, İngiltere'nin köklü kulüplerinden Arsenal'e yoğun ilgi duyan bir grup futbolseverin başlattığı maç izleme buluşmaları, zamanla büyüyerek resmi bir dernek çatısı altında birleşti. Arsenal taraftarı Kocaelililer, başlangıçta eğleneli vakit geçirmek amacıyla bir araya gelip maçları birlikte izlemeye başladı. Bu buluşmalar çevredekilerin de ilgisini çekince her hafta daha fazla kişi katıldı ve Arsenal'in tüm maçları birlikte izlenir hale geldi. Katılımın giderek artmasıyla, taraftarları bir araya getiren bir dernek kurma kararı alındı. Derneğin kurucu üyelerinden Burhan Gültekin, bu oluşumun hikâyesini, düzenlenen etkinlikleri ve karşılaştıkları telif problemini anlattı.

BİR FORMAYLA BAŞLAYAN BÜYÜK BİR YOLCULUK

Arsenal Derneği ne zaman ve nasıl kuruldu?

Bir gün yeğenim Mert, üstünde Arsenal formasıyla maç izliyordu. Premier Lig'i zaten severek takip ediyorduk. Onun Arsenal'e olan ilgisi hoşuma gitti, ben de kendime bir forma sipariş ettim. O günden itibaren her maçı birlikte izlemeye başladık. Komşularımız da bize katıldı. Sosyal medyada yaptığımız paylaşımlar büyük ilgi gördü, birçok kişi "Biz de gelelim" demeye başladı. Artan ilgiyle birlikte Arsenal çatısı altında resmi bir oluşum kurmaya karar verdik.

KÜÇÜK BİR GRUP, BÜYÜK BİR AİLEYE DÖNÜŞTÜ

Kaç üyeniz var ve hangi şehirlerden katılım oluyor?

İlk etkinliğimizi 10 kişiyle gerçekleştirdik. Bu bizim için bir dönüm noktasıydı. Sosyal medyada derneğimizi duyurmaya karar verdik ve bir yönetim kurulu kurduk. Günden güne büyüdük. 2023 yılında düzenlediğimiz büyük organizasyonlara İstanbul, Eskişehir, Bursa ve İzmir'den katılımlar oldu. Sayımız o dönem 50 bini buldu. Katılımcılar için havallimanı ve otogarlardan servis hizmeti sağladık.

Arsenal taraftarı olmanın sizin için anlamı nedir?

Arsenal, köklü bir geçmişe sahip ancak uzun süredir şampiyon olamayan bir takım. Bu da bir sahiplenme duygusu yaratıyor. Renklerimizden kırmızı beyaz olması bile ayrı bir bağ kurmamı sağladı. Çocukluktan gelen bu ilgiyle, zamanla 10 kişiyle başladığımız bu yolda Arsenal çatısı altında birleşmeye karar verdik.

ETKİNLİKLER VE SOSYAL MEDYADA BÜYÜYEN BİR TOPLULUK

Dernek olarak düzenlediğiniz etkinlikler neler?

İlk etkinliğimizi İngiltere konseptiyle gerçekleştirdik. Arsenalliler taraftarlar yoğun ilgi gösterdi. Kendi oluşturduğumuz

kategorilerde ödülleri verdik. Daha sonra farklı mekanlarda bir araya gelerek maç izleme etkinlikleri düzenlemeye devam ettik. Gölcük'te gerçekleştirdiğimiz büyük bir buluşmada belgesel çekimi yaptık. Mesut Özil etkinliğe video konferansla katıldı. Bu etkinlik sosyal medyada büyük ilgi gördü, hatta sponsorluk teklifleri bile aldık. Taraftarlara özel atkı ve forma tasarladık, arabalarımızda taşıdık, denk geldiğimiz kişilere hediye ederek derneğimizi tanıttık. Etkinliklerimizin devamı için büyük bir heyecan oluştu.

KOCAELİ'DE ARSENAL TARAFTARI OLMAK

Kocaeli gibi futbol kültürü olan bir şehirde Arsenal taraftarı olmak nasıl karşılandı?

Bizler yaşadığımız şehrin takımını da destekliyoruz. Arabamızda hem Arsenal atkısı hem de Kocaelispor forması bulunur. Ayrıca Arsenal, Türkiye'deki deprem felaketlerinde yardım ve destek konusunda da her zaman duyarlı oldu. Bu da bizim için anlamlı bir bağ kurdu.

Arsenal dışında sempati duyduğunuz başka takımlar var mı? Dernek üyeleri arasında tatlı çekişmeler oluyor mu?

Ben Kocaelisporluyum. Dernek üyelerimiz arasında Fenerbahçeli ve Galatasaraylı olanlar da var. Sosyal medya

gruplarımızda, derbi günlerinde tatlı çekişmeler yaşanıyor. Hatta zaman zaman "Burası Arsenal grubu!" uyarılarını da yapıyoruz. Farklı takımlara ilgi duyanlar elbette var, ama bizi birleştiren ortak payda Arsenal sevgisi.

TELİF KRİZİ VE YENİ BİR BAŞLANGIÇ UMUDU

Öğrendiğimize göre derneğinizi çeşitli telif problemleri yaşamış. Bu konuya biraz değinir misiniz?

Yeğenim Mert, sitemizin kurulumu, içerik yönetimi ve kurgusuyla ilgileniyordu. Sayfamız oldukça ilgi görüyordu. Etkinlik videolarımızın izlenme sayısı 1 milyonu geçmişti. Ancak sitede Havertz'in bir golünü paylaşmamız telif yaşamamıza neden oldu ve Instagram sayfamız kapatıldı. İngiltere yayın hakları konusunda sert bir ülke. Bu durum bizi oldukça üzdü ve çözüm üret-

meye çalıştık ama doğrudan muhatap bulamadık. Şu an Arsenal Şampiyonlar Ligi'nde iyi gidiyor. Belki bir şampiyonlukla birlikte biz de yeniden küllerimizden doğabiliriz.

KÜÇÜK BİR BAŞLANGIÇTAN BÜYÜK BİR AİLEYE

Kocaeli'de bir grup Arsenal taraftarının küçük bir tutkuyla başlattığı buluşmalar, bugün binlerce kişiyi kapsayan güçlü bir topluluğa dönüşmüş durumda. Türkiye Arsenalliler Derneği çatısı altında bir araya gelen bu taraftarlar, sadece futbol sevgisini değil, dayanışmayı ve aidiyeti de birlikte büyütüyor. Karşılaştıkları zorluklara rağmen tutkularından vazgeçmeyen bu grup, Kocaeli'den yükselen bir dayanışma ve bağlılık hikâyesinin güzel bir örneğini sergiliyor. Kırmızı-beyaz renklerin etrafında kurulan bu bağ, geleceğe umutla bakmalarını sağlıyor.

Tohumdan Saksıya: Mevsimlik Çiçek Üretiminin Perde Arkası

Estetik görünümüleriyle doğaya renk katan çiçeklerin üretim sürecinin perde arkasındaki özenli uygulamalar da oldukça dikkat çekici. Uzun yıllardır çiçek yetiştiriciliği alanında faaliyet gösteren üretici Fatih Arıcı, tohumdan saksıya uzanan süreci ve bu süreçte karşılaştığı güçlükleri tüm yönleriyle aktardı.

Burcu Algün

Fatih Arıcı çiçek üretim sürecindeki aşamaları, "Çiçek üretimi, sabır ve bilgi isteyen bir süreçtir. Üretimimize başlamadan önce mevsime uygun tür ve çeşit seçimleri yaparız" sözleriyle açıkladı. Yaz aylarında begonya, sardunya, petunya ve yeni gine gibi türlerin; kış aylarında ise hercai menekşe, çuha ve sıklamen gibi dayanıklı türlerin tercih edildiğini söyledi. Arıcı "Tohumdan fideye, fide şaşırtmadan, saksıya alma aşamasına kadar her adım kontrollü bir şekilde ilerler. Bitkilerin gelişme evrelerine göre sulama, gübreleme ve hastalık kontrol takvimleri titizlikle uygulanır." ifadesini kullanarak üretim sürecini açıkladı. Fatih Arıcı, iklimsel dalgalanmaların üretim aşamasındaki en büyük zorluk olduğunu ifade ederken çiçekler de görülen hastalıklı salgınların da üretimde karşılaşılan zorluklardan olduğunu ifade etti. Fatih Arıcı üretim sürecinde gelişen zorlukların üstesinden yıllar içinde edindikleri tecrübeyle gelmeyi öğrendiklerini belirtti.

ÇİÇEK HASTALIKLARIYLA MÜCADELE

Fatih Arıcı kök çürümesi gibi hastalıkların mantar patojenlerden kaynaklandığını belir-

terek, erken müdahale edilmediğinde tüm partiye zarar verebileceğini belirtti. Arıcı, bu gibi durumlarla sulama sistemlerinin temiz tutulması ve toprak karışımlarının havadar olacak şekilde hazırlanması gibi işlemlerin önemine dikkat çekti. Arıcı, hastalıklı bitkilerin izole edilme süreciyle ilgili olarak, "Belirti gösteren bitkiler hemen izole edilir. Daha sonra ise sistemik fungusitlerle müdahale edilir" dedi. Üretici, kök gelişimini destekleyen "mikorizal" ürünler ve biyolojik gübrelere bitkinin savunma sisteminin güçlendirildiğini ifade etti. Ek olarak Fatih Arıcı, "Özellikle sıklamen, petunya ve yeni gine gibi türlerde bu tür önlemler hayati önem taşıyor" sözleriyle, bitkilerin çeşitliliğine göre bakım hassasiyetinin değişebileceği bilgisini verdi.

Don olaylarının özellikle çuha, hercai menekşe ve sıklamen gibi kışlık türler için tehdit oluşturduğunu söyleyen üretici, üretim alanlarında çeşitli araçlarla önlem aldıklarını aktardı. Fatih Arıcı, "Üretim alanlarımızda alçak ve yüksek tünel sistemleri, termal örtüler ve gerektiğinde mobil ısıtıcılar kullanırız. Bitkilerin zarar görmesini engellemek adına gece sıcaklıkları dikkatle takip ediyoruz" şeklinde konuştu.

Fatih Arıcı, aşırı yağışlarda ise fazla suyun uzaklaştırılmasını sağlamak amacıyla "drenaj sistemi" kullandıklarını aktar-

dı. Üretici, aşırı yağışlara karşı aldıkları bir diğer yöntemle ilgili olarak da, "Saksılı üretimde torf ağırlıklı geçirgen karışımlar tercih ediliyor" dedi. Arıcı, torf kullanımının bitkiler üzerindeki etkisini "Sardunya ve petunya gibi fazla suyu sevmeyen yazlık türlerde su dengesinin korunması, bitki sağlığı açısından çok önemlidir" şeklinde ifade etti.

ÇİÇEK ÜRETİMİNDE VERİMLİLİK

Fatih Arıcı, üretim tesislerinde verimliliği sadece miktar değil, aynı zamanda kalite olarak değerlendirdiklerini ifade ederken, "Üretim tesislerimizde otomatik sulama sistemleri, toprak ve yaprak analizine dayalı gübreleme, hastalıkların biyolojik kontrolü ve zamanında müdahale prensibiyle çalışılır" sözleriyle detaylandırdı. Üretici, çiçek üretiminin temel taşlarını, doğru tohum seçimi ve fide kalitesi olarak nitelendirdi. Arıcı, çiçek türlerine, yapılarına göre özel uygulanan bakımla alakalı olarak da, "Begonya, yeni gine, vinka ve kadife gibi türlerde verimi arttırmak için özellikle bitki başına düşen ışık, su, hava miktarını optimize ederiz. Ponsetya ve sıklamen gibi türlerde ise özel reçetelerle yıllardır aynı kaliteyi koruruz" şeklinde konuştu.

DAHA FAZLA ÜRETİM, DAHA FAZLA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Fatih Arıcı, üretim tesisleri için geleceğe dair büyütme planları olduğunu aktardı. Arıcı, üretim tesislerinde halihazırda yaptıkları çalışmaları, "Her sezon yeni çeşitleri denemeye, yeni üretim alanları açmaya devam ediyoruz" şeklinde ifade etti. Arıcı, gelecekteki büyütme planlarıyla ilgili olarak ise, "Özellikle begonya ve yeni gine gibi yazlık türlerde üretim kapasitemizi arttırmak; sıklamen ve ponsetya gibi özel türlerde ise kaliteyi daha da yukarı taşımak hedeflerimiz arasında" dedi. Arıcı, bunların yanı sıra prensip olarak üretimde sürdürülebilirlik ve çevre dostu yaklaşımlara öncelik verdiklerini ifade etti.

Ürün fiyatlandırmasının ise üretim maliyetleri ve piyasa analizine göre belirlendiğini belirten Arıcı, "Tohum, torf, gübre, ilaç, işçilik ve enerji gibi tüm

gider kalemleri dikkate alınır. Daha sonra bu maliyetler üzerine pazardaki rekabet koşulları ve ürün kalitesi değerlendirilir" şeklinde detaylandırdı. Arıcı, fiyatlandırmada toptan satıştaki farkı, "Toptan satışta hacme göre indirim uygulanabilir an-

cak hiçbir zaman kalite standardımızdan ödün verilmez" olarak açıkladı. Fatih Arıcı, çiçek üretiminin yalnızca bir tarımsal faaliyet değil; aynı zamanda bilgi, deneyim ve özveri gerektiren çok boyutlu bir süreç olduğunu sözlerine ekledi.

Doğayla Uyumlu Yaşam İçin Sürdürülebilir Adımlar

Kocaeli' de 2024'te kurulan Kocaeli Sürdürülebilir Çevre ve Toplum Derneği, çevre odaklı politikaların yanı sıra toplumsal dayanışma, eğitim ve farkındalığı da çalışmalarının merkezine alıyor. Dernek Başkanı Didem Siklon ve Sekreter Sinem Siklon, çevresel ve toplumsal sürdürülebilirlik hedeflerini Genç Aç'ya anlattı.

Nazan Genez & Gurbet Nas

Kocaeli Sürdürülebilir Çevre ve Toplum Derneği, iklim değişikliğiyle mücadele, doğal kaynakların korunması, sürdürülebilir tarım ve yenilenebilir enerji gibi alanlarda aktif projeler yürütüyor. Dernek, yaptığı çalışmalarda yalnızca doğaya değil, insana da odaklanılması gerektiğini savunuyor. Bu nedenle çevresel sürdürülebilirliğin yanı sıra sosyal sürdürülebilirlik alanında da faaliyet gösteriyor.

YAŞAMIN TEMELİ SAĞLIKLI BİR ÇEVREDİR

Dernek Başkanı Sinem Siklon, çevrenin yaşamın ayrılmaz bir parçası olduğunu vurgulayarak, soluduğumuz hava, içtiğimiz su, verimli topraklar ve doğal yaşam alanlarının hayati önem taşıdığını belirtti. Çevrenin tahrip edilmesinin yaşam dengesini bozacağını söyleyen Siklon, sürdürülebilirliğin yalnızca doğal kaynakların korunması anlamına gelmediğini ifade etti. Ekolojik dengenin sağlanması, biyoçeşitliliğin korunması, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakılmasının da bu kapsama girdiğini vurgulayan Siklon, sağlıklı bir çevrenin ancak sağlıklı bir toplumla mümkün olabileceğini söyledi. Ekonomik kalkınmanın da çevresel ilkelere bağlı olarak şekillenmesi gerektiğini belirten Siklon, "Kaynakların aşırı tüketimi ve kirlilik,

ileride ağır sonuçlara neden olabilir" diyerek sürdürülebilirlik çağrısını yineledi.

BİYOÇEŞİTLİLİK OLMADAN GELECEK YOK

Biyoçeşitlilik kaybının insan yaşamını doğrudan etkilediğini belirten Sinem Siklon, "Ekolojik denge, ilaç ve gen kaynakları, ekosistem hizmetleri, ekonomik kayıplar, etik değerler ve besin zinciri doğrudan biyoçeşitliliğe bağlıdır. Bir türün yok olması, zincirleme şekilde diğer canlıları da etkiler. Biyoçeşitlilik olmadan bir gelecek söz konusu olamaz" dedi. Tarım ürünlerini döleyen böceklerin azalması, balık popülasyonlarının çökmesi ve doğadaki dengenin bozulmasının insan sağlığına ve ekonomiye büyük zararlar vereceğini ifade eden Siklon, biyoçeşitliliğin sürdürülebilir çevrenin temel taşı olduğunu vurguladı. Ekosistemlerin işlevlerini sürdürebilmesi için bu çeşitliliğin korunmasının zorunlu olduğunu belirten Siklon, doğal yapının bozulmasının yalnızca çevresel değil, toplumsal ve ekonomik sonuçlar da doğurabileceğini sözlerine ekledi.

ORMANLAR GİDERSE YAŞAM GİDER

Sürdürülebilir çevrenin oluşturulmasında ormanların hayati rol oynadığını vurgulayan Didem Siklon, ormansızlaşmanın ekosistem üzerinde uzun vadeli ve geri döndürülmesi güç sonuçlar doğurabi-

leceğini ifade etti. Ormanların birçok canlı türü için yaşam alanı sunduğunu hatırlatan Siklon, bu alanların yok edilmesinin kitlesel yok oluşlara neden olabileceğine dikkat çekti. Tarımda kullanılan kimyasal ilaçların da hem doğaya hem de yer altı sularına zarar verdiğini belirten Siklon, bu zararın ilacın türüne, miktarına ve uygulama sıklığına göre değiştiğini söyledi. Sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, çiftçilerin bu konuda bilinçlendirilmesi ve ilaç kullanımının yasal düzenlemelerle denetim altına alınması gerektiğini vurgulayan Siklon, çevresel dengenin ancak bütüncül bir yaklaşımla korunabileceğini dile getirdi.

GÜNDELİK ALIŞKANLIKLAR DEĞİŞMELİ

Günlük yaşamda farkında olmadan çevreye zarar veren birçok alışkanlık bulunduğu dikkat çeken Sinem Siklon, ihtiyaçtan fazla ürün satın almak, tek kullanımlık ürünler tercih etmek, yanlış atık yönetimi uygulamak, bilinçsiz gıda tüketimi, su israfı ve gereksiz enerji harcamalarının çevre üzerinde ciddi etkiler yarattığını belirtti. Bu alışkanlıkların küçük adımlarla değiştirilebileceğini vurgulayan Siklon, geri dönüşümün teşvik edilmesi ve kaynakların verimli kullanılmasının sürdürülebilir çevre anlayışı açısından büyük önem taşıdığını söyledi. Yasal düzenlemelerle desteklenen sürdürülebilir üretim ve tüketim alışkanlık-

larının, ürün ömrünü uzatacağını ve atık oluşumunu önemli ölçüde azaltacağını ifade eden Siklon, bu dönüşümün hem bireysel hem toplumsal düzeyde desteklenmesi gerektiğini vurguladı.

TEMİZ ENERJİYE GEÇİŞ EKOSİSTEMİ KORUYOR

Kocaeli Sürdürülebilir Çevre ve Toplum Derneği Başkanı Sinem Siklon, enerji üretimi, ulaşım, ormancılık ve balıkçılık gibi sektörlerin doğa üzerinde ciddi tehditler oluşturduğunu belirtti. Özellikle fosil yakıtla çalışan enerji santrallerinin hava ve su kirliliğine neden olduğunu ve sera gazı salımını artırdığını ifade eden Siklon, bu etkilerin iklim değişikliğini hızlandığını vurguladı. Ulaşım konusunda da önemli adımlar atılması gerektiğini söyleyen Siklon, "Fosil yakıtlı araçlar yerine toplu taşıma, bisiklet ve yaya ulaşımının yaygınlaştırılması gerekiyor" dedi. Bu olumsuz etkileri azaltmak ve çevresel sürdürülebilirliği sağlamak için güneş, rüzgâr ve jeotermal gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmenin zorunlu olduğunu dile getiren Siklon, yalnızca ulaşım değil, enerji politikalarının da dönüşmesi gerektiğine dikkat çekti.

KENTSEL YAŞAMLA DOĞA UYUMU MÜMKÜN

Artan şehirleşmeye rağmen doğal yaşamla dengenin kurulabileceğini belirten Sinem Siklon, bu dengenin sağlanabilmesi için doğal alanların korunması, enerji ve suyun verimli kullanımı, yeşil binalar ve akıllı şehir uygulamalarının yaygınlaştırılmasının büyük önem taşıdığını vurguladı. Kentleşmenin çevre üzerindeki baskısını azaltmanın yolunun sürdürülebilir şehir planlamasından geçtiğini dile getiren Siklon, çevre dostu uygulamaların yaygınlaştırılması gerektiğine dikkat çekti. Günümüzün en acil çevresel sorunu olarak iklim krizini işaret eden Siklon, aşırı hava olayları, deniz seviyesinin yükselmesi, kuraklık, biyoçeşitlilik kaybı ve gıda güvenliği gibi sorunların bu krizin doğrudan etkileri arasında yer aldığını ifade etti. Son olarak, iklim hedeflerine ulaşmak için uluslararası iş birliğinin artırılması ve yatırımların yeşil projelere yönlendirilmesinin kritik önem taşıdığını vurgulayan Sinem Siklon, toplumun her kesiminin bilinçlendirilmesi ve kent altyapısının iklim krizine uyumlu hale getirilmesinin öncelikli adımlar arasında yer alması gerektiğini belirterek sözlerini tamamladı.

Çocukluk Anıları Burada Canlanıyor: İzmit Oyuncak Müzesi

Geçmişin peşinden koşarak, çocukluğumuzun masumiyetine ufak bir adım atıyoruz. Yeni açılan İzmit Oyuncak Müzesi, bizi adeta zaman yolculuğuna çıkarıyor. Gördüğümüz her bir oyuncak, geçmişin hatıralarını yeniden canlandırıyor. Bu nostalji dolu yolculukta sadece çocuklar değil, her yaştan ziyaretçi kendinden bir parça buluyor.

Rumeysa Yavuz

İZMİT OYUNCAK MÜZESİNE YOLCULUK

Kapanca sokakta yer alan İzmit'in ilk ve tek Oyuncak Müzesi, 21 Aralıktan itibaren ziyaretçilerini ağırlamaya başladı. Tarihi dokusuyla ünlü Akçakoca Mahallesi'nde bulunan müzeye gitmek için Umuttepe'den 33 numaralı otobüsü kullanabilirsiniz. Otobüs, sizi müzenin bulunduğu bölgenin yakınına kadar götürüyor. Halki durağında inip kısa bir yürüyüş yapmanız gerekecek.

GEÇMİŞİN IŞIĞINDA BİR MÜZE DENEYİMİ

Adım attığım andan itibaren daha önce neden gelmedim diye sorgulatan mahallede, her köşesinde tarihin büyüyle döşenmiş ahşap evlerin arasında yerini alan müze, yılbaşı ruhunu yansıtan aydınlatmasıyla hemen dikkatleri üzerine çekiyor. Deniz manzarasıyla beraber martıların varlığını hissettiren bu atmosfer, adeta geçmişle geleceğin kesişim noktası gibi. Tarihi Basın Müzesi'nin ve İzmit'in izleri Anı Evi'nin tam arasındaki müze her detayıyla özenle düşünüp tasarlanmış. Palyaço şeklindeki çöp kutusu, yeni yıl temalı yılbaşı ağacı, yapının üstüne konumlandırılmış

kurşun askeri ve papağanıyla birlikte oyuncak müzesi, ziyaretçilerine adeta bir masal dünyasının içine girmiş gibi hissettiriyor. Ancak bu masal dünyasına girmek için sıranızı beklemeniz gerekiyor.

OYUNCAKLARLA DOLU BİR DÜNYA

Üç katlı müzenin ilk katında, geçmişin yansıtan bir atmosfer hâkim. Komidinin üstüne yerleştirilmiş eski tip bir ayna ve lamba dikkat çekiyor. Çevirmeli telefon, eski zamanların izlerini taşıyan önemli bir parça olarak öne çıkarken, yanında ki desenli sandık kutuları da estetik bir hava katıyor. Hemen yanındaki fotoğraf köşesi, ziyaretçilere anılarıyla başbaşa kalma fırsatı sunuyor. Ahşap merdivenlerden çıkarak üst kata adım attığınızda, oyuncak müzesine girdiğinizi fark ediyorsunuz. Sağ tarafta, merdivenlerin basamaklarına oturmuş pembe ve kahverengi ayıcıklar, sanki size sıcak bir hoş geldiniz diyor. Sağ tarafta, yılbaşı temasıyla bezenmiş görsel bir dünya sizi karşılıyor. Renkli ışıklar, minik kar tanecikleri, Noel baba figürü ve zarif süslemelerle müzeye bambaşka bir hava katılmış. Göz alıcı manzarasını sürekli fotoğraflamaktan kendimi alamıyorum. Oyuncakların tarihçelerinin yer aldığı bilgilendirici yazılarıyla birlikte bu sayede ziyaretçiler hem geziyor

hem de öğreniyor. Odaların her bir köşesi farklı oyuncaklarla donatılmış. Nostalji dolu bir yolculuk sunan müzede, 18. yüzyıldan kalma porselen bebeklerin yanı sıra, 1920'li yıllarda Amerika'da üretilen ilk uzay temalı oyuncaklar ve 2. Dünya Savaşı sonrasında Japonya'da üretilen pilli oyuncaklar da sergileniyor. Aynı zamanda, yetişkinlerin geçmişe dalacağı bir köşe de hazırlanmış; burada okul önlüğü, abaküs ve el yazısıyla yazılmış metinler bulunuyor.

İZMİT OYUNCAK MÜZESİ'NDE ÇOCUKLARA ÖZEL ATÖLYELER

Müzenin en üst katı, 2 ile 6 yaş arasındaki çocuklar için özel olarak tasarlanmış. Resim çizme ve boyama alanlarının yanı sıra, çocuklar için kitap okuma atölyesi, kutu oyunları gibi keyifli etkinlikler de burada düzenleniyor. Aynı zamanda çocukların birbirleriyle kaynaşıp oyunlar oynayabildiği alanlar da bulunuyor. Hafta sonları kalabalık olduğu için bu alanı çocuklar tam anlamıyla değerlendiremeyebilir, ancak hafta içi ziyaret ettiğinizde rahatlıkla burada vakit geçirebilirsiniz. Ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte keyifle vakit geçirebilecekleri Müze'yi İzmit'teki ziyaret rotanıza eklemeyi unutmayın.

İzmit'in Kayıp Tarihi: Osmanlı Dinkhanesine Yolculuk

İzmit'in tarihi dokusunu araştırırken, Osmanlı sanayileşmesinin izlerini taşıyan, unutulmaya yüz tutmuş bir Dinkhaneyle karşılaştım. Başiskele'de feslerin dayanıklılığını artırmak amacıyla kurulan bu Dinkhane, şimdilerde şehrin kalabalığı içinde keşfedilmeyi bekliyor.

Rumeysa Yavuz

Yeni bir İzmitli kimliğimle çıktığım yolda, bu yapıya ulaşmak benim için çok kolay olmadı. Dinkhane, Başiskele ve İzmit ilçeleri arasında Salim Dervişoğlu Caddesi'nde, 42 Evler yan yolda yer alıyor. Yolculuğuma önce İzmit merkeze giderek başladım. Yeni Cuma meydanından 42 Evler tarafına giden bir otobüse binerek yoluma devam ettim. Bundan sonrası biraz karmaşık olabilir, o yüzden şimdiden uyarayım. Otobüsten indikten sonra biraz yürümeniz gerekebilir. Meyve ve sebze halinin biraz gerisinde kalan bu yapıya ulaşmak için haritaları takip ettim. Dere kenarından kuşların kanat çırpma sesleri eşliğinde, tarihin bilinmeyen yüzüne doğru yolculuğumu sürdürürken beni yine Osmanlı dönemlerinden kalma tarihi bir köprü karşıladı: Kilezdere Kemer Köprüsü. Rotamı yola çıkmadan önce çizmiştim; dere kenarında duran bu köprüyü gördüğümde, doğru noktaya ulaştığımı anladım. Dinkhane köprüünün biraz ilerisinde yol kenarında zamanın darbesini yemiş şekilde bizi karşılıyor.

OSMANLI SANAYİLEŞMESİNİN UNUTULAN HATIRASI

Uzun yıllardır kullanılmayan yapının duvarları incelmış, belli belirsiz yerlerinde oyuklar açılmıştı. Açılan oyuklar, içerisi hakkında bir fikir sahibi olma imkânı sunuyordu. Tuğlalarla birlikte özellikle bazı bölgelerinde kullanılan taşlar da dikkatimi çekmişti. Yapının sağlamlaştırılmasında önemli bir rol oynadığını düşündüğüm taşların etkisini küçümsememek gerekir. Dışarıdan içeriye sızan zayıf ışık ile birlikte ilk bakışta çürümüş birkaç tahta ve lastik göze çarpıyordu. Bunların o dönemlerde kullanılan su değirmenlerinin parçalarından olduğunu tahmin edebiliyordum. Ayrıca büyük bakır kazanların, havuz ve kurutma alanlarının kalıntılarına içerideki alanda da rastlamak mümkün gibi görünüyor. İstanbul'dan gemiler aracılığıyla getirilen feslerin, sıcak su ve sabun kullanılarak sağlamlaştırma çalışması bu fabrikada yapılmaktaydı. Günde

500 fesin dinklendiği fabrikaya, daha sonrasında yeni bölümler eklenilerek kapasitesi artırıldı. Böylece dinkhane, Osmanlı'nın sanayileşme sürecinde kritik bir merkez haline geldi. İlk bakışta ürkütücü gelen bu yapıyı daha dikkatli incelediğimde içinde gizli olan emekleri, dökülen terleri ve Osmanlı'nın azimle çalışan işçilerini hayal etmekten kendimi alamadım.

SESSİZLİĞE GÖMÜLMÜŞ HARABE

Yapının dış cephesini sarmasıklar sarmış, etrafı ise otlarla kaplanmıştı. Arka tarafına çalılıklar içinden bir merdiven uzanıyor, sonu görünmüyordu. Arka tarafına ulaşamadım, ancak göremediğim kısımlarında da başka girişler bulunduğunu varsayıyorum. Uzun zamandır bakılmadığı, kendi haline bırakıldığı anlamak zor olmasa gerek. İki katlı olarak inşa edilen bu yapının üst katında aşınmış birkaç pencere boşluğu ve alt katında tuğlalarla örülerek kapatılan birkaç kapı mevcut. Bazı kapıların boyutlarını, alışıldığının aksine normalden daha geniş buldum. Üst katında memur odası; alt katında ise ahır, depo ve mahzenin bulunduğu tarihi kaynaklarda yer alan bilgiler arasında. Kapıların geniş olmasının sebebinin de bu durumla alakalı olduğunu düşünüyorum.

Tarih, gerisinde izler bırakır ve bu izler, görülmeye ve keşfedilmeye değer hikayeler taşır. Bugün şahit olduğumuz Sultan II. Mahmud'dan bugüne kadar uzanan 200 yıllık bir tarihin izleri. Girişe kapalı olan Dinkhane, yılların etkisiyle harabe haline gelmiş olsa da, ziyaretçilerine zamanda bir yolculuk yapma fırsatı sunuyor.

Fotoğraf: İhlas Haber Ajansı

Fotoğraf: İhlas Haber Ajansı

Yol Kavgası: Taksiciler ve MartıTAG Sürücüleri Arasındaki Gerilim Derinleşiyor

Sarı taksiciler ve alternatif ulaşım platformları arasındaki gerilim giderek artıyor. İstanbul, İzmir ve özellikle Ankara'nın Sincan ilçesinde, kimi taksi sürücülerinin MartıTAG şoförlerine yönelik gerçekleştirdiği saldırılar, durumun ciddiyetini açıkça gözler önüne serdi. Yalnızca beş gün içerisinde dört farklı saldırı gerçekleşirken yaşanan olaylar sosyal med-

yada büyük yankı buldu. Sarı taksicilerin alternatif ulaşım platformlarıyla olan çatışması, Türkiye'de yeni bir gündem değil. Önceki yıllarda aktif olan fakat günümüzde yasaklanmış ya da kısıtlanmış Uber ve benzeri uygulamaların da sarı taksiciler tarafından hedef alındığı bilinirken bu gerilim son dönemde paylaşımlı ulaşım platformu olan MartıTAG ile yeniden alevlendi.

Elifnur Çalışkan

MartıTAG sürücülerine karşı yapılan tehditler ve sürücülerini alı koyma girişimlerini sosyal mecralarda yayımlayan taksi sürücülerini, X platformunda Martı İleri Teknoloji şirketinin kurucusu Oğuz Alper Öktem'i hedef aldıkları bir video da paylaştı. Türkiye Taksiciler Odası Başkanı Mehmet Yiğiner konu hakkında "4-5 yerde olay çıktı. Ama şoför olsun mal sahibi olsun hiç fark etmez bizim için. Biz bu arkadaşlarımızın yanındayız. Maddi

manevi destekçisiyiz" dedi. MartıTAG kurucusu Öktem de sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımla konu hakkında "Alnının teriyle, bileğinin hakkıyla çalışan kiracı taksiciler ya da işini düzgün şekilde yapanlar konudan ayrı. Onların sonuna kadar Martı olarak arkasındayız. Bizim gerçekten hayret ettiğimiz sürücülerimize karşı her türlü suçu gözlerini karartarak işleyen ve üstüne üstlük işledikleri suçu kayıt altına alarak paylaşanlar. Hangi akılla mantıkla bu suçları işliyorlar anlayamıyoruz." dedi.

TAKSİCİLER NEDEN TEPKİLİ?

Taksiciler paylaşımlı yolculuk platformlarının sektörde yer almasına karşı çıkmalarının altında yatan en büyük sebep gelir kaybı yaşama korkusu. Özellikle Uber uygulamasının aktif olduğu dönemde de görüldüğü gibi, bu tür alternatif ulaşım uygulamaları özellikle güven vermesi sebebiyle yolcular arasında popüler hale gelmiş, bu durum taksicilerin kazançlarının doğrudan düşmesinde sebep olmuştu. Ayrıca taksiciler MartıTAG ve benzeri platformların yeterince denetlenmediğini ancak kendilerinin vergi, sigorta, plaka ücreti gibi ağır yükümlülükler altında bırakıldıklarını iddia ediyor ve kişilerin kendi araçlarını ticari amaçla kullanmasına olanak tanıyan paylaşımlı yolculuk sistemini "haksız kazanç" olarak niteliyorlar. Ankara'da uzun yıllar taksicilik yapan Vahap Y., paylaşımlı yolculuk uygulamalarının "Hakkımızı gasp ediyor. Çünkü devlet bize taksi piyasasında miktar olarak 6-7 milyon olan aracı T plaka olarak veriyor ve ticari olarak bizden bu parayı tahsil ediyor ve bu şekilde bizim hakkımıza giriliyor" sözleriyle yaşadıkları ekonomik mağduriyeti anlattı. Günümüz şartlarında taksicilikle aile geçindirmenin giderek zorlaştığını ve MartıTAG gibi uygulamaların da bu ekonomik sıkışıklığı artırdığını söyleyen Vahap Y., son dönemde yaşanan MartıTAG sürücülerine yönelik saldırılar hakkında, "İnsanların bir aile düzeni var ve bu düzen bozulunca farklı tepkiler verebiliyorlar. Olmaması gereken olayların olmasının sebebi bu. Bu soruna müdahale edilmediği için üzülererek söylüyorum ki insanlar kendi gücünü kullanmak zorunda kalıyor ve

bu yüzden istenmeyen şeyler yaşanıyor" dedi. Ayrıca Vahap Y., "Eğer böyle bir sistem getiriliyorsa, o zaman bize satılan ticari plakaları bizden geri alınsın. Taksiciler Şoförler Odası da kapatsın. Biz de bireysel araçlarımızla eşit rekabet ortamında ticari faaliyetlerimizi sürdürelim" diyerek taksicilere de MartıTAG sürücülerine sunulan imkanların verilmesini istedi.

PAYLAŞIMLI YOLCULUĞUN YASAL ZEMİNİ BULUNMUYOR

Paylaşımlı yolculuk sistemi, kişilerin kendi araçlarını belirli yönetmeliğe uygun şekilde ticari amaçla kullanmasına olanak tanıyan bir ulaşım modelidir. Bu sistem araç sahibinin gerekli izinleri alarak ve güvenlik koşullarını sağlayarak aracını başka kişilerle paylaşarak yolculuk yapmasına olanak sağlar. Yolcular da önceden belirledikleri güzergahlarda isteğe bağlı olarak eşleştikleri sürücülerle yolculuklarını gerçekleştirir. Çoğu ülkede yasal çerçeveye oturtulmuş olan bu sistemin Türkiye'de henüz bir yasal dayanağı bulunmamakta. Bu durum taksicilerin "haksız kazanç" olarak nitelendirilmesine yol açıyor. Sistemin yasal çerçeveye oturtulmasıyla sektörde adil rekabet ortamının yaratılarak ve ulaşımında çeşitlilik ile vatandaş memnuniyetinin artırılarak sorunun çözüme kavuşturulabileceğine dair görüşler mevcut. Kurucu Öktem de Türkiye hariç Avrupa kıtasının (Türkiye hariç) tamamında, Amerika kıtasının (Küba hariç) tamamında, Asya kıtasının (Kuzey Kore ve Moğolistan hariç) tamamına yakın ülkesinde paylaşımlı yolculuk hizmeti bulunduğunu, ana hedeflerinin ve taleplerinin Büyükşehir Belediyeleri'nin ve Ulaşım Koordinasyon Merkezleri'nin paylaşımlı yolculuk yönetmeliği hazırlaması olduğunu ve bu süreçte her türlü bilgi ve veri desteğini verebileceklerini belirtmişti.

Oğuz Alper Öktem

İcra kurulu başkanı, MARTI

